

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
FETHULLAHCİ TERÖR ÖRGÜTÜNÜN
(FETÖ/PDY) 15 TEMMUZ 2016 TARİHLİ
DARBE GİRİŞİMİ İLE BU TERÖR
ÖRGÜTÜNÜN FAALİYETLERİNİN TÜM
YÖNLERİYLE ARAŞTIRILARAK ALINMASI
GEREKEN ÖNLEMLERİN BELİRLENMESİ
AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMA
KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ**

**18'inci Toplantı
24 Kasım 2016 Perşembe**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Reşat Petek'in 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ve Adana'da gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

III.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonunda dinlenilmesi istenen kişilere, Komisyonun çalışma usulüne ve Komisyonunda görevlendirilmesi istenen uzmanlara ilişkin görüşmeler

2.- Ankara Jandarma Eski Bölge Komutanı Tümgeneral İbrahim Aydın'ın 15 Temmuz gecesi yaşananlara ve Fetullahçı terör örgütüne ilişkin bilgi vermesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
FETHULLAHÇI TERÖR ÖRGÜTÜNÜN (FETÖ/PDY) 15 TEMMUZ 2016 TARİHLİ DARBE
GİRİŞİMİ İLE BU TERÖR ÖRGÜTÜNÜN FAALİYETLERİNİN TÜM YÖNLERİYLE
ARAŞTIRILARAK ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

18'inci Toplantı
24 Kasım 2016 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Fetullahçı Terör Örgütünün (FETÖ/PDY) 15 Temmuz 2016 Tarihli Darbe Girişimi ile Bu Terör Örgütünün Faaliyetlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 11.03'te açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Reşat Petek, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ve Adana'da gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Komisyonunda dinlenilmesi istenen kişilere, Komisyonun çalışma usulüne ve Komisyonunda görevlendirilmesi istenen uzmanlara ilişkin bir görüşme yapıldı.

Ankara Jandarma Eski Bölge Komutanı Tümgeneral İbrahim Aydın tarafından, 15 Temmuz gecesi yaşananlara ve Fetullahçı terör örgütüne ilişkin bilgi verildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 17.23'te toplantıya son verildi.

24 Kasım 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Reşat PETEK (Burdur)

BAŞKAN VEKİLİ: Selçuk ÖZDAĞ (Manisa)

SÖZCÜ: Mihrimah Belma SATIR (İstanbul)

KÂTİP: Serkan BAYRAM (Erzincan)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 18’inci toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Reşat Petek'in 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ve Adana'da gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Bugün 24 Kasım Öğretmenler Günü vesilesiyle değerli öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü Komisyonumuz olarak tebrik ediyoruz, kutluyoruz.

Bugün ayrıca Adana'da menfur bir terör saldırısıyla karşı karşıya kaldık. Hepinizin takip ettiği gibi, son ana kadar 2 şehidimiz vardı, yaralılar da var. Biz bu terör saldırısını telin ediyoruz, lanetliyoruz. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyoruz. Maalesef, terör bütün milletimize, devletimize yönelik bu hain saldırılarına devam ediyor ama birlik beraberlik içinde, terörle mücadeleye destek vermek suretiyle bu hainlerin, bu alçakların emellerine ulaşamayacaklarına inanıyoruz. Bir kez daha yine Komisyonumuz olarak bu hain terör saldırısını lanetliyoruz.

Değerli arkadaşlar, bugün Adana'daki bu terör saldırısı nedeniyle, bilgisine başvurduğumuz Adana Emniyet Müdürümüz sabah erken saatlerde aradı ve bu saldırı nedeniyle tabii ki gelemeyeceğini ifade etti. Biz de kendisine geçmiş olsun dedik ve normal karşılıklı çünkü şu anda bu terör saldırısının soruşturmalarını yapma durumundalar.

2 konuk davet etmiştik bugün. Her zamanki gibi günümüzü 2 konuk dolduruyordu. İlk konuşumuz İbrahim Aydın; Jandarma İstihbarat eski Başkanı, emekli tümgeneral. Ama, özellikle 15 Temmuz darbe girişimi anında Ankara Jandarma Bölge Komutanı olarak görev yaptığı için kendisi tam da soruşturma konumuzla ilgili hem sorumluluk mevkinde hem de olayların içinde yaşayan bir tanık olarak Komisyonumuza bilgi sunacak. Bu nedenle kendisini davet ettik.

Arkadaşlarımızdan bir söz talep edildi. Konuşumuzu davet etmeden...

Aykut Bey, siz mi söz istediniz?

III.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonunda dinlenilmesi istenen kişilere, Komisyonun çalışma usulüne ve Komisyonunda görevlendirilmesi istenen uzmanlara ilişkin görüşmeler

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sezgin Bey'le başlayacağız, benim de söz talebim var.

BAŞKAN – Evet.

Konuğumuz da geldi tabii, bunu da arkadaşlarımız dikkate alsın.

Sezgin Bey, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, konuşumuz bekleyebilir bir on beş dakika, yirmi dakika. Biz de bekliyoruz burada saatlerce, kamu görevi yapıyoruz. Dolayısıyla, Allah'ın emri değil yani sonuç itibarıyla.

BAŞKAN – Söz verdim Sezgin Bey.

Yani, ben söz verdiğimde...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, bakın, biz burada...

BAŞKAN – ...zaten bunu dikkate alarak söz verdim ama burada böyle biraz sert bir üslupla bunları söylemenizi...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sert üslupla değil gayet yumuşak üslupla söyledim. Benim sert üslubumun nasıl olduğunu biliyorsunuz zaten.

BAŞKAN – Efendim, biz insanların nezaketine, saygısına inanmışız, güvenmişiz. Kem söz de, kötü üslup da kendisine aittir herkesin.

Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan... Neyse. Kem söz sahibine aittir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Doğrudur.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, bugün sanırım 18'inci oturumu yapıyoruz.

BAŞKAN – 18, evet efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Yaklaşık iki aydır, 1 Ekimden itibaren bu Komisyon çalışıyor. İki aydır tabii ki çok önemli konukları dinledik ve önemli çalışmalar yaptık ama başından bu yana, en başta yapmamız gereken işi bugüne kadar yapamadık. Bu da ne? Sonuçta, bu darbenin tam göbeğinde yer alan Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanı Hakan Fidan ve yine darbenin göbeğinde yer alan ve bugüne kadar da görüşlerini tam olarak öğrenemediğimiz, bilgisine başvuramadığımız Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar. Neredeyse oy birliğiyle talepte bulunuldu burada, 4 siyasi partinin de ortak önergesiydi konuklar açısından ancak ne açıklama yapıldığını bilmiyoruz, niçin gelmediklerini bilemiyoruz. Yani Türkiye'nin her yerine gidiyorlar, dünyanın her yerine gidiyorlar fakat nedense yani başarılarında olan Meclise gelmiyorlar. Sizin ne konuştuğunuzu bilmiyoruz onlarla. Dolayısıyla, biz yazılı teklifimizi sunuyoruz sizlere, okuyacağım ilk önce:

MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar'ın dinlenmesinin Komisyonumuzun çalışmaları açısından kritik olduğunu düşünüyoruz. Bu 2 görevlinin en kısa süre içerisinde dinlenmesi hususunun oylanmasını teklif ediyoruz.

Aytun Çıray

Mustafa Sezgin Tanrikulu

Aykut Erdoğan

İzmir

İstanbul

İstanbul

Zeynel Emre

İstanbul

Bunun Komisyonun şu anda gündemine alınarak oylanmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu konu dışında söz almak isteyen var mı arkadaşlar?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, darbenin gerçeklerini açığa çıkarmamız gerekiyor diye başında bir anlaşmamız vardı, bu Komisyon bunun için kuruldu. Hiçbir şeyden çekinmeden darbe gerçeklerini ortaya çıkarmalıydık. Komisyonun başından beri dinlenmesini talep ettiğimiz, kilit bilgiye sahip olduğunu düşündüğümüz makamlarda olanlar vardı. Bir de bu darbecilere gözlerinin içine bakarak sormak istedik. Bu darbe talimatını kimden aldınız, iş birliği yaptığınız birileri var mıydı, nasıl karar verdiniz, önceki hazırlık süreciniz neydi diye bizatihi darbecilere sormak istediğimizi ve hapishanede görüşmeler yapmak istediğimizi, bunun çok yararlı olacağını söylemiştik. Şimdi bunu önerge hâline getirdik. Müsaade ederseniz o önergeyi okuyayım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Fethullahçı Terör Örgütünün 15 Temmuz 2016 Tarihli Darbe Girişimi ile Bu Terör Örgütünün Faaliyetlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığına

Ekim ve Kasım ayındaki çalışmalarımız Komisyonumuzun kuruluş amacı olan 15 Temmuz 2016 darbe girişimine ilişkin yalın gerçekleri ortaya koymak bakımından zayıf kalmıştır. Çalışmalarımızdan daha somut sonuçların ortaya çıkması, öncelikle darbe girişimine iştirak ettiği gerekçesiyle tutuklanmış, gözaltına alınmış üst rütbeli subay ile subayların acilen dinlenmesine bağlıdır.

Bu bağlamda, aşağıdaki listede yer alan kişilerin yüz yüze görüşme yapılmasına öncelik verilmesini Komisyona arz ve teklif ediyoruz. 24/11/2016

Aytun Çıray
İzmir

Mustafa Sezgin Tanrıkulu
İstanbul
Zeynel Emre
İstanbul

Aykut Erdoğan
İstanbul

Dinlemeyi istediklerimizin listesi:

Akın Öztürk

Mehmet Dişli

Mehmet Partigöç

Adem Huduti

Hakan Evrim (Akıncı eski Üs Komutanı)

Yüzbaşı Hüseyin Türk (Türkiye Büyük Millet Meclisi binasını bombalayan F16 pilotu. Ben de o sırada buradaydım.)

Bekir Ercan Van (İncirlik eski Üs Komutanı)

Deniz Karatepe (Diyarbakır eski Hava Üs Komutanı)

İbrahim Yılmaz (Yedinci Kolordu eski Komutanı)

Ünsal Coşkun (Güvercinlik Kara Havacılık eski Okul Komutanı)

Bu önergemizin Komisyon tarafından görüşülmesini ve oylanmasını talep ediyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, daha önce biz Komisyonunda uzman olarak görevlendirilmesini istediğimiz isimleri bildirmiştik, bunu yazılı önerge hâlinde bir kez daha sunuyoruz ve burada oylanmasını talep ediyoruz.

Komisyonumuzun çalışmalarında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu uzmanları olarak Grup Hukuk Danışmanı, Sayıştay Uzman Denetçisi Seyfullah Turhan, Savaş Aktur, Emekli Tuğgeneral Ali Er ve Ankara Cumhuriyet Savcısı Bülent Yüce Türk'ün görevlendirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aytun Çıray

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

Aykut Erdoğan

İzmir

İstanbul

İstanbul

Zeynel Emre

İstanbul

Bir husus bu.

İkincisi de biz usul açısından, ilk haftada toplandığımızda Komisyon olarak şöyle bir karara varmış "Şimdilik salı, çarşamba ve perşembe günleri Komisyon çalışmaları devam etsin, haftada üç gün. Bir aylık bir süre böyle devam edelim. Bir ayın sonundaki iş yükü durumuna göre tekrar bu hususu değerlendirelim." demiştik. Ancak, ikinci bir karar almadık. Herhangi bir görüşme yapmamıza rağmen, bu üçüncü hafta oluyor, sadece iki gün toplanıyoruz ve dinlenecek konuk, tanık sayısı da sayı itibarıyla ciddi şekilde azaldı. Şimdi, biliyorsunuz, biz yasalar gereği sürekli çalışan bir komisyonuz. Dolayısıyla, bir aydan biraz daha fazla bir çalışma süremiz var, ondan sonra en fazla bir ay daha uzatabiliyoruz yani dört ay içinde Komisyon çalışmasını tamamlamak durumunda. Böylesine kritik bir konuda zaman açısından da sıkıntıya düşeceğiz ve yeterli sayıda araştırma yapmadan Komisyonun çalışmalarını tamamlaması gibi bir sonuç ortaya çıkabilir. Dolayısıyla, bugün itibarıyla önümüzdeki haftadan itibaren Komisyonun hangi şartlarda çalışacağını da bilinmesi, karara bağlanmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Zeynel Bey.

Aytun Bey, buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, bu kalkışma ve işgal girişiminin sonuçları bugün Suriye’de görülmeye başlandı. Dolayısıyla, bu kalkışma ve işgal girişimi Türkiye’nin bekasıyla çok yakından ilgili ve bu nedenle bu Komisyonun çalışmalarında Türk milletinin kafasında en ufak bir tereddüt kalmayacak ciddiyette devam etmesi gerekmektedir, hem zamanı kullanmak açısından hem de buraya çağrılan konukların hangi bilgilere vâkıf oldukları açısından bu çok önemlidir.

Dün -ki basına yansıdı- Adalet ve Kalkınma Partisi eski Milletvekili İlhan İşbilen Sayın Davutoğlu’nun ve eşinin dört buçuk saat Fetullah Gülen’le birlikte aynı ortamda Pensilvanya’da kaldığını söylüyor.

BAŞKAN – Şimdi, usul açısından bir şey söyleyecekseniz Aytun Bey...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Usul açısına geleceğim. Başkanım, usul açısına geleceğim.

BAŞKAN – Ama şimdi yani hiçbirimizin zekâsıyla diğerinin alay etmesine gerek yok. Burada esasla ilgili bir şey söylenecekse... Usulle ilgili talepleri alalım dedik, rica ettiniz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Usulle ilgili söylüyorum.

BAŞKAN – O zaman lütfen...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ama anlatıyorum, bitirirsem...

BAŞKAN – Usule gelin olur mu lütfen.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Geliyorum.

İkinci olarak, Necdet Özel Bey de bugüne kadar buraya gelmedi ve bir ara yine basında bazı kişilere yazılı sorular gönderilmesi konusunda birtakım haberler yer aldı. Bu kadar ciddi bir komisyonda, biz Cumhuriyet Halk Partisi Komisyon üyeleri olarak yazılı soru tarzında bir bilgi almayı kabul etmiyoruz. Bu milletini seven, devletine, milletine sadık olan bütün bürokratlar ve siyasilere buraya gelerek, gaziler kadar anlayışlı davranarak bizim sorularımıza cevap vermelerini istiyoruz.

Ayrıca, burada elde edemediğimiz bazı bilgileri biz milletvekilleri olarak denetleme yetkimizi kullanarak soru önermeleri tarzında da vereceğiz ve BİMER’e de göndereceğiz.

Sayılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle bugün 24 Kasım, bütün öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü’nü kutluyorum. Bu yaşadığımız olayla da ilgilendirirsek, öğretmenlik mesleğinin bir toplum için ne kadar önemli olduğunu yeniden görmüş olduk.

Benim bugün dile getirmek istediğim konu şu: Komisyon olarak bizim başta konuştuğumuz en önemli konulardan biri bu işin mali ayağıydı. Komisyonun çalışma süresinin sonuna gelmemize rağmen mali ayağıyla ilgili bugüne kadar ciddi bir çalışma yapmadık. Bu önümüzdeki çalışma döneminde muhakkak bu işin mali ayağıyla ilgili de bir şeyler yapmamız lazım ama bu arada ortaya çıkan bir gelişme de beni çok üzdü. Bu Komisyona uzman olarak görevlendirilen MASAK temsilcisi Ali Temizer, hafta başındaki kanun hükmünde kararnameyle memuriyetten ihraç edildi. Şimdi, bu arkadaşımızı buraya kim görevlendirdi ya da burada görevlendirilmesini kim teklif etti Komisyon üyelerinden? Sayın Başkanın bunu aydınlığa, açıklığa kavuşturmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Komisyon uzmanı Fetullahçılıktan şeyden mi alındı?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İhraç edildi bu hafta.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Eyvah, eyvah!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Eyvah ki ne eyvah!

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – “Tweet”lerine bakın. “Tweet”lerine baksanız çoğunu daha...

BAŞKAN – Zekerîya Bey, buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Başkanım, ben de bugünkü tüm şehitlerimize rahmet diliyorum. Öğretmenler Günü’müzü de, tüm öğretmenlerimizin gününü de kutluyorum. Eşim de bir öğretmen, onun da buradan gününü kutluyorum.

Tabii, her toplantıdan önce bazı arkadaşların “Efendim, sesimiz kısılıyor, biz şunu söylemiştik öyle olmuştu...” Yani sürekli olarak, üzüm yemek değil de birilerini dövmek gibi bir şey var, isimler üzerinden, şahıslar üzerinden gündem yaratmak, gündem oluşturmak gibi. Artık bundan gına geldi yani. Çünkü, Komisyonumuz çalışmaya devam ediyor. Şu ana kadar dinlemiş olduğumuz kişilerin çoğu, bu muhalefetteki arkadaşlarımızın, muhalefet partisine mensup arkadaşlarımızın, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın önerdikleri ama maalesef yani bir türlü şey olmuyor. Sürekli olarak “Efendim, sözümüz kesiliyor...” Ama bakalım tutanaklara, en çok konuşan arkadaşlar bu arkadaşlar. Yani, bu

konuda bugün gündemimiz neyse gündemimize devam edelim, eğer şey yapacaksak Başkanım, ayrıca, daha önce de yapmış olduğumuz gibi... Çünkü, benim şahsi görüşüm de Komisyonumuzun... Ben başından beri şunu söylemiştim: Biz rastgele ya da o an gündemde olan birilerini dinlemekle bu sorunu çözemeyiz ya da bu konuyu aydınlatamayız. Ben Mehmet Bey'e katılıyorum, konularına göre davet edelim yani askerî konularsa askerî konuları, maliye malî, işte devletle ilgiliyse buna benzer konularına göre. Bence biz bugün gündemimize devam edelim, önümüzdeki hafta da bir toparlayalım şu ana kadar ne yaptık, nerede kaldık, ne yapmamız gerekiyor...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tek konuk dinleyeceğiz Zekeriya Bey. Bittikten sonra bir toplantı...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Bir şey demiyorum ben ona, olabilir.

Ben şunu söylüyorum...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Söylediğimiz isimlere itirazımız var mı Zekeriya Bey?

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Şunu söyleyeyim arkadaşlar, isimlere tabii ki...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen hatibin sözünü kesmeyelim, bunu ben tekrar tekrar ihtar etmeyeyim.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Ben şunu söylüyorum: Yani isimler üzerinden ya da şahıslar üzerinden ya da gündemde olan birilerini sürekli olarak şey yaparak bu Komisyon sorunları çözemeyiz.

Şunu söylüyorum ben başından beri: Komisyon... Bu FETÖ terör örgütü her alana sızmış olan bir örgüt. Sadece o gün gündemde olanı, gazeteye çıkkanı, medyada olanı “İşte filancayı çağıralım, falanca gelmedi.” diye çalışmamız yerine bir toparlayalım Başkanım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bugün konuştuğumuz isimlerin çoğu önceden belirlenmiş isimler Zekeriya Bey yani.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Bakın, şu ana kadar isim listeleri verildi, bir isim belirlemesi olmadı, ben öyle biliyorum. Bakın, şu ana kadar isim listeleri verildi, 140 küsur tane... Kaç Başkanım?

BAŞKAN – Şu anda dinlediklerimizle beraber 200. Açıklayacağım onları.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Yani, 200 tane isim verildi. Benim önerim şu: Biz konusuna göre toparlayalım, konusuna göre...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Gaziyi dinledik, darbe yapanları dinleyemiyoruz!

BAŞKAN – Sezgin Bey, söz almadan konuşmayın lütfen.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sezgin Bey, ben siz konuşurken hiç konuştum mu? Lütfen...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Aaa, hiç hiç!

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Lütfen... Hiç konuştum mu, gerçekten kestim mi sözünüzü?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Neyse, hadi canım.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Benim önerim Sayın Başkanım, gündemimize devam edelim ve toparlayalım çünkü eksik olan ayağımız neresiyse o konuda tüm arkadaşların da görüşünü alarak dinlenmesi gerekenleri dinleyelim. Özellikle de ben, Mehmet Bey'in dediği gibi mali boyutuna hiç bu kadar değinmedik kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, Ali Temizer'in ortaya çıkması...

BAŞKAN – Açıklayacağım efendim. Soruldu, ben, arkadaşlarımız söz isteyince, sözlerin sonunda açıklama yapacağım.

Emine Hanım, buyurun.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Evet, ben de bugün Adana’da yaşanan menfur terör saldırısını şiddetle kınayarak, lanetleyerek sözüme başlamak istiyorum.

Üç noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Hepimiz bu ortamda yaşıyoruz, bütün Komisyon üyeleri olarak hepimiz aynı konularda çok hassasız.

Birincisi: İçeride yaşanan bir terör olayı var ve bütün hepimiz güvenlik güçlerimizin yanındayız ve bununla mücadele ediyoruz. Bugün orada şehitler verdik, yaralanan vatandaşlarımız var. Birincisi bu.

İkincisi: Fırat Kalkanı operasyonu devam ediyor. Sınır ötesi birtakım angajmanların içindeyiz. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin yanındayız. Burada hepimizin aynı düşüncede olduğumuzu düşünüyoruz ve oradaki şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, yaralı askerlerimize de acil şifalar diliyorum.

Üçüncüsü: Bu anda bizim uzman ekibimizin içinde olan bir kişinin bu hain yapıyla ilişkili olduğunu fark ettik, fark edildi daha doğrusu ve hemen gereği yapıldı.

Şimdi, bakın, bu üç olayı bir araya getirdiğimizde, içerideki terör ortamı, sınır ötesi yaşanan ve bizim de içinde bulunduğumuz, ne yazık ki komşu ülkelerimizde yaşanan bu kaosa bizim de dâhil olmamız, artı kendi içimize, buraya kadar bu şekilde sızan birtakım görevliler; her alanda nasıl mücadele ettiğimiz ortada. Lütfen, ben yine birbirimize karşı kullandığımız dile dikkat etmemiz gerektiğini düşünüyorum. İnanın hâlâ hedefimiz aynı, sapma yok.

Ben de Sayın Başkanımıza kapalı bir oturumda gündemimizi, takvimimizi tekrar gözden geçirmeyi teklif ediyorum, arz ediyorum. Hep birlikte oturalım, hep birlikte hemfikir olabiliriz, olamayız ama güzelce birlikte konuşarak bunu halledeceğimizi düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, usulle ilgili bazı konular var. Arkadaşların dediği gibi usulî konuları... Bugün ikinci konuğumuz terör saldırısı nedeniyle gelmiyor. Bu dinlemeyi yapalım. Yemek arası verelim, ondan sonra toplanıp bunları Komisyon olarak değerlendirelim, bir.

İkincisi: Arkadaşımız ismen de dile getirdi. Esasen işler neticeleninceye kadar kişilerin lekelenme hakkı yönünden isim söylenmemesi daha uygundu ama Komisyonumuza davet edilip bir süre çalıştıktan sonra değiştirilen yani bir hafta dolayında çalışıp değiştirilen -ismi artık ortaya çıktı- Ali Temizer burada kendi kurumunca görevlendirildi, kurum tarafından geri istendi. Bizim ismen bir görevlendirme talebimiz de yok. Geri çekilmesi konusunda bize teklif ettiler, “Değiştirmemiz gerekiyor işin gereği.” dediler, daha başka uzman. Şu anda da başka bir uzmanımız görevli. Biz de diğer Komisyon üyelerimiz gibi, bizde çalışıyor durumda olmadığı bir dönemde hakkında açığa alma işleminin uygulandığını sonradan duyduk. Bunu bilgilendirme olarak ifade edeyim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu hafta salı günü Komisyonumuza Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Siyasi İşler Başkanlığından davet edilen bir heyet misafirimiz oldu, saat on üç ile on beş arasında. Burada sizlerden de Zeynel Emre Bey, Sayın Mehmet Erdoğan katıldı, bizden de 3 arkadaşımız katılarak... Ki bunun planlamasını da tamamen Meclis Başkanlığımızın yaptığı planlamaya göre bir öğlen yemeğinde soruları cevaplama ve bu konuyu onların merak ettiklerini sormalarıyla geçti. Aynı gün böyle başka bir çalışma yapamadık.

Bir başka konuyu da söyleyeyim: Şimdi mali ayağıyla ilgili olarak tabii ki hakikaten bu bilgi isteme ve davetlerde bu konularda, her konuya değinme konusunda hassasiyet gösteriyoruz. Şu anda Maliye Bakanlığımıza, MASAK'a, Hazine Müsteşarlığına yazmış olduğumuz yazılardan buradaki uzman arkadaşlarımız da kurumlarında takip etmek suretiyle yazı cevaplarını bekliyoruz. Bir rapor istendiği için de çalışmalar sürüyor. Hazine Müsteşarlığından 3 şirket hakkında rapor istenmişti arkadaşlarımızın yazılı önergeleriyle. Bunlarla ilgili özet bir bilgi notu geldi. Bu da yine arkadaşlarımıza dağıtıldı. Onu da ifade etmiş olayım.

Diğer konuları az önce ifade ettiğim gibi bugün yapacağımız toplantıda müzakere edelim, birlikte konuşalım.

Çok teşekkür ediyorum.

Hepsi tutanaklara geçti.

Şimdi konuğumuzu çağıralım arkadaşlar.

2.- Ankara Jandarma Eski Bölge Komutanı Tümgeneral İbrahim Aydın'ın 15 Temmuz gecesi yaşananlara ve Fetullahçı terör örgütüne ilişkin bilgi vermesi

BAŞKAN – Sayın İbrahim Aydın, hoş geldiniz Komisyonumuza.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Bu kameraman arkadaşlarımız görüntü alırken, usulümüz, Komisyon Sözcümüz İstanbul Milletvekilimiz Sayın Mihrimah Belma Satır Hanımefendi kısa bir öz geçmişinizi okuyor. Tabii ki biz konuklarımıza söylüyoruz. Çok uzun bir süreçte böyle birkaç cümleye öz geçmişlerin sığmayacağını biliyoruz ama bir bilgilendirme için onu takdim ediyoruz. Bu arada görüntü alıyor arkadaşlarımız. Sonra ben kısa bir açıklama yaparak sözü size vereceğim efendim.

Belma Hanım, buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Komutanım hoş geldiniz.

İbrahim Aydın, 1962 yılında Sivas'ta doğmuştur. İlk ve orta tahsilini Sivas'ta tamamlamış, 1979 yılında girdiği Kara Harp Okulundan 1983 yılında jandarma subayı olarak mezun olmuştur. 1997 yılında Kara Harp Akademisini bitiren İbrahim Aydın çeşitli kıta ve karargâh görevlerinden sonra 2008 yılında tuğgeneral rütbesine terfi etmiştir. Meslek hayatının tamamına yakını terörle mücadele bağlamında geçiren İbrahim Aydın 2012 yılında tümgeneral rütbesine terfi etmiştir. 2016 yılında tümgeneral rütbesiyle Ankara Jandarma Bölge Komutanlığı görevindeyken, kadrosuzluktan emekliye ayrılmıştır.

Komisyonumuza tekrar hoş geldiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, 15 Temmuz 2016 kanlı darbe girişimini ve bu girişimi gerçekleştirmeye kalkan Fetullahçı terör örgütünü tüm yönleriyle araştırmak ve alınması gereken önemleri tespit etmekle görevli tüm siyasi partilerimizin ortak önergesiyle kurulmuş Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonu olarak çalışıyoruz. Soruşturma komisyonu değiliz. Biz buraya konuklarımızı tamamen bilgi edinme amacıyla davet ediyoruz. Bu hususu özellikle her konuğumuz geldiğinde belirtiyorum. Tabii görevde olan, olmayan konuklarımız oluyor. Bu çerçevede biz kendisinden bilgi aldıktan sonra Komisyon üyesi arkadaşlarımızın, milletvekillerimizin soruları olursa onlara da tekrara kaçmadan kısa, özlü cevaplar alıyoruz.

Tam tutanak tutulmaktadır, bütün konuşmalar tutanakta ve Türkiye Büyük Millet Meclisi web sitesinde yayınlanmaktadır. Bu bilgiyi de vereyim.

Önemli olan, bütün milletimizin, devletimizin, demokrasimizin, hukuk devletinin gerçekten çok büyük bir badiresi olarak gördüğümüz 15 Temmuz kanlı darbe girişimini ortaya çıkaracak bir çalışma yapmak. Gelecek nesillerimize, evlatlarımıza, torunlarımıza gerçekten daha huzurlu, barış içinde, demokratik hukuk devletinin hüküm sürdüğü bir ortamda yaşamaları için böyle bir Türkiye bırakmada tarihe not düşüyoruz. Hem arkadaşlarımızın Komisyon üyesi olarak yaptığı görevler fevkalade önemli, konuklarımızın da açıklamaları bu noktada fevkalade önemli.

Ben tekrar teşekkür ediyorum.

Kameraman arkadaşlarımız da görüntüleri tamamladılar. Ondan sonra sözü size vereceğim.

İlk on beş, yirmi dakika, onun süresini de size bırakarak, sözünüzü kesmeden... Konuya muttalisiniz, gerçekten biz arkadaşlarımızın ortak görüşü olarak, özellikle 15 Temmuz gecesi bizzat görev başında olan, darbenin bastırılmasında bilfiil sorumlu olarak, aktif olarak görev almış olan gerek komuta kademesinde, gerek emniyet, gerek idari makamlardaki konuklarımızı davet ettik İbrahim Bey. Bu noktada, takip ettiyseniz Ankara Emniyet Müdürü, Ankara Valimiz, Emniyet Genel Müdürü, İstanbul'da da muadil görevdeki arkadaşlar davet edildiler. Tabii, burada siz Ankara Jandarma Bölge Komutanı görevindesiniz. O bakımdan, vereceğiniz bilgiler fevkalâde önemli.

Buyurun efendim, söz sizde.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bir konuyu, müsaadenizle önce, bu görevimle ilgili düzeltelim, kadrom, Ankara Bölge Komutanlığı kadrosunda, bölge komutanı olarak görevliyim. Ancak geçici görevlendirmeyle Jandarma Genel Komutanlığı Denetleme Başkan Yardımcılığı görevindeyken 15 Temmuz darbe girişimi yaşandı. Dolayısıyla, 15 Temmuz gecesi geçici görevlendirmeyle, yaklaşık on aylık bir süre içerisinde Denetleme Başkan Yardımcılığı görevindeydim. Bunu düzelterek konuya başlayalım ama emekliliğim Ankara Jandarma Bölge Komutanlığından oldu, çünkü kadrom oradaydı efendim.

Sayın Başkanım, sadece geceye dair mi yaşadıklarımı yoksa olayın geneliyle ilgili kanaatimi mi...

BAŞKAN – Geneliyle ilgili yani ben geniş olarak ifade ettim. Çünkü bunun öncesi var, Fetullahçı Terör Örgütü'nün tüm yönleriyle araştırılması var, bu girişimi gerçekleştiren Fetullahçı Terör Örgütü'nün yapılanışı, jandarmaya, Silahlı Kuvvetlere sızması, etkili mevkilere gelmesi, teşkilatlanması... Yani bunu böyle bir dar kapsamda değil, siz onun için rahat, geniş olarak anlatın lütfen.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Peki.

Efendim, müsaade ederseniz önce ben o geceki şahsi gayretlerime geçmeden önce meseleye nasıl baktığımı, bu kalkışmaya nasıl baktığımı, bunun benim için ne anlam ifade ettiğini arz edeyim. Bu, daha önce ayak izleri 7 Şubattan itibaren görülen, Gezi'de kısmen hissedilen, 17-25'te yaşanan ve 19 Ocak 2014'teki Adana'daki tır hadisesinde izi görülen bir adımlar silsilesinin son halkası. Tabiri caizse onlar öncü kalkışmalardı, en nihâyet kalkışma, ölümcül darbe 15 Temmuzda vurulmak istendi. Bu, içeriye dönük değerlendirme yapıldığında -benim şahsi kanaatim bu- jeopolitikle ancak açıklanabilecek bir darbe girişimidir. Münhasıran, Türkiye'yi ilgilendiren bir hadise de değildir. Münhasıran diye ifade ediyorum, çünkü bölgeye ilişkin yapılan dizaynda, bu da bir adımdır Türkiye'ye yönelik. Bunun aparatı malum yapı olmuştur, bunun uygulayıcısı malum yapı olmuştur, bu Fetullahçı Terör Örgütü yapılanması olmuştur. Ne demek istiyorum? Malumlarınız, değerli heyetimizin de tamamının vâkıf olduğunu

düşündüğümüz: Bölgede bir dizayn yapılıyor, bu dizayn içerisinde çeşitli ülkelerde, komşumuz olan çeşitli ülkelerde, özellikle Orta Doğu genelinde, birtakım değişiklikler gerçekleştiriliyor, birtakım uygulamalar hayata sokuluyor, liderler devriliyor, iç savaşlar yaşanıyor, fizikî askerî müdahaleler oluyor. Bütün bunlardan varestede düşünmemek gerektiğini ben düşünüyorum. Belki şöyle değerlendiriliyor olabilir efendim: Yani bu yapı, bu Fetullahçı Terör Örgütü yapılanması, Sayın Cumhurbaşkanımızla problemi vardı, ona karşı bir darbe girişiminde bulundu ama salt bununla da bence açıklanacak bir konu değil. Bu darbe girişimi, bu tür yapılanmaları kullanan üst aklın, küresel, emperyalist güçlerin ülkemizde devreye soktuğu Türk milletine yönelik, toptan Türk milletini hedefleyen bir hamledir diye düşünüyorum. Evet, sebeplerden biri Sayın Cumhurbaşkanının belki yönetimden uzaklaştırılması veya başka bir zulme uğratılması olabilir. ancak, bir başka göz ardı edilmemesi gereken husus var. Bu yapının Sayın Cumhurbaşkanına olan düşmanlığı burada kullanılmış ve onlar bu tuzağa düşürülmüş olabilirler. Ancak, gözden kaçırılmaması gereken temel husus: Sayın Başkanım, Türk ordusu –altını çizerek ifade ediyorum- Türk milletine boğdurulmak istenmiştir, haini içeriden çıkartılmak suretiyle. Büyük bir algı yönetimiyle Türk ordusu Türk milletine boğdurulmak istenmiştir. Asıl neden olarak ben onu görürüm. Çünkü, ordu, devletin temel taşıdır; ordu, devletin bekasının temel güvencesidir. Gönderdeki bayrağın, minaredeki ezanın, evimizdeki ırzımızın –bağışlayın- teminatıdır ordu. Orduyu ortadan kaldırdığımızda bütün bunlar sıkıntıya düştü demektir.

İki: Efendim, ordu, millî bütün hassasiyetlerimizin de temel taşıyıcı ünitesidir, temel taşıyıcı aparatıdır. Yani Karadeniz’den başlayın, Boğazlar’a gelin, Adalar’a gelin, Kıbrıs’a gelin, Doğu Akdeniz’e gelin, Suriye’deki koridora gelin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu’umuzda yaşanan meseleye gelin, bütün bu millî hassasiyetlerimiz, millî değerlerimizin temel taşıyıcısıdır Türk ordusu. O bakımdan, Sayın Cumhurbaşkanının hedeflendiği kadar, bence bir başka tuzakla Türk ordusu da hedeflenmiştir. Biraz önce ifade etmeye çalıştığım, Türk ordusunun neyi ifade ettiğini değerlendirdiğimizde, neden Türk ordusunun hedef alındığını da muhtemel ifade etmiş oluyorum efendim. O bakımdan, ben bu saldırıyı jeopolitik bir saldırı olarak görüyorum, bölgedeki dizayn içerisinde Türkiye’ye düşen payın bu olduğunu düşünüyorum, o kapsamda değerlendiriyorum. İki ayaklı olduğunu da ifade etmeye çalıştım; bir taraftan hem Sayın Cumhurbaşkanımıza, diğer taraftan da ordumuza yapılan bir zulmün kalkışmasıydı diye düşünüyorum.

Ne yaptılar efendim, ne yaptılar Sayın Başkanım? Şunu yaptılar: Türk ordusuyla milletin arasına kan saktular. Türk ordusu ile siyasetin arasına kan saktular. Türk ordusu ile polisimizin arasına kan saktular. Siz...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Komutanım, bu “Türk ordusu ile milletin arasına kan saktular.” lafı biraz maksadını aştı sanırım.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Özur diliyorum aştıysam, şunu demek istiyorum: Arzu ettiler. Bağlayacaktım Sayın Vekilim, siz şayet iradenizi emperyalizme teslim ederseniz, siz, iradenizi bu milletin düşmanlarına teslim ederseniz bu milletin, millî gücün bütün unsurlarını o emperyalist akıl birbirine vuruşturur. O bakımdan, bütün millî gücün unsurları tek tek ve hepsi aynı şeytana taş atmadığı müddetçe, millî hiçbir projemizi sonlandırabilme imkânımız yoktur. O bakımdan, arzu ettiler bunu.

Tabii ki, bakın yine bir diğer terör örgütü aynı şeyi yapmadı mı efendim? Yani PKK’nın milletimizin evlatları arasına kan sokma girişimi yok mu? Burada da kurumlar arasına bir kan sokma girişimi vardır. Bu bir girişim hâlinde kalmıştır. Bunu muhtemelen güdüleyenler bu maksadı gütmüşlerdir ve Gölbaşı’ndaki özel hareketçılarımız -Allah hepsine gani gani rahmet eylesin-muhtemel ki özel seçilmiştir. Bu yüce Meclis, muhtemelen tesadüfen seçilmedi değil mi efendim? Bu

manada söylüyorum, yani saraya desteğe giden insanların üzerine ateş edilmesi muhtemel ki tesadüfen seçilmedi. O bakımdan, araya kan sokma derdi vardır bunu yapanların veya bunlara bunu yaptırانların. Buradan bakarsak Sayın Başkanım, bu maksadı kırabiliriz, buradan bakarsak bu maksadı kırabiliriz. Çünkü, fiilen, tek tek olayların değerlendirmesini ele aldığımızda bir suçlu var, o suçlunun yaptığı eylemden mütevellit cezalandırılması meseleyi çözmez. Maksadın ortadan kaldırılmasına hizmet etmez. O bakımdan, “Bu niye yapıldı?”yı çok iyi bilmemiz gerekiyor.

Bu, 14 Temmuz ruhuna yapılmış bir saldırdır, bu manada Sayın Başkanım. 14 Temmuz nedir efendim? 14 Temmuz şudur: 14 Temmuzta bir baksak şöyle efendim, milletin, bütün millî gücün unsurları asker, polis, Millî İstihbarat Teşkilatı, kamu bürokrasisi, millet, devlet, siyaset el ele vermiş PKK ve Fetullahçı Terör Örgütü yapılanmasıyla mücadele ediyor. Hiç olmadığı kadar bir kurumlar arası anlayış ve eylem birliği var. Bir irade birliği var, bir operasyonel birliktelik var. Bunu özellikle, PKK’nın şehir kalkışmalarındaki mücadelede özellikle asker, jandarma ve polisin birlikteliği çok örnekti, numuneydi, bunun canlı şahidi olduk bizatihi yerinde ve burada. O bakımdan, bu millî gücün bütün unsurlarının ortak bir anlayışla, ortak bir iradeyle aynı şeytana taş atması hâli muhtemel ki birçok merkezi -efendim, bu milletin ve bu devletin düşmanı birçok merkezi- çok rahatsız etti. Bu darbe girişimi, 14 Temmuzdaki o birliktelik ruhuna, o irade ve eylem birliği ruhuna atılmış bir bombadır. Ben buradan bakıyorum. “Peki o zaman ne yapmak gerekiyor?” diye baktığımızda da buradan geriye döneceğiz, o birliktelik ruhunu tekrar yaratacağız. Bu, araya kan sokma girişimlerini elimine edeceğiz, kan akmış olsa bile bu girişimi elimine edeceğiz, tekrar o ruha döneceğiz.

Bu manada, tabii ki devletimiz gerekeni yapacak ve yapıyor. Bu Komisyonun da oluşturulma maksadı, burada sağlıklı bir anlama ve buna göre devletin refleksini belirleme kararına buranın gayretleri de destek olacak. Bu manada ben böyle bakıyorum. Yani ordumuza yapılacak... Bunu bir meslek taassubuyla konuşmuyorum. Ben emekli oldum, kendi irademle emekli oldum. Devletimize, ordumuza ben ve ailem ölene kadar minnettarız. Bir Anadolu çocuğuyum, şerefle 37 yıl üniformamı taşıdım, kendi irademle de talebimi yapmak suretiyle ordudan emekli oldum. Ancak, bu bir meslek taassubuyla bakılacak bir mevzu değil, duygusal yaklaşılabilecek bir mevzu değil. Bölgeyi, ülkeyi, dünyayı anlamaya çalışan bir insan olarak, algılamaya çalışan bir insan olarak doğru algılasak, doğru teşhis koyabilirsek doğru çözüm de üretebiliriz diye bakıyorum. Bu manada, ben bu darbe girişimini böyle okuyorum. Buradan yürümek gerektiğini de düşünüyorum. Siz eğer yirmi yıl küresel gücün himayesinde beslenirseniz –öncesini de sayabiliriz- bir gün bedel ödetirler size, bu ülkeye dair bir bedel ödetirler. O gün gelmiştir, o gün 15 Temmuzdur efendim. “Bugün, size yapılanların karşılığını verme gününüz.” denmiştir ve bu 15 Temmuzdaki hain kalkışma yaşanmıştır. Bunu doğru okuyacağız, doğru analiz edeceğiz, buradan doğru kararlar vereceğiz. Doğru karar noktasında da ifade ettim, Türk ordusu bu milletin, bekasının, birliğinin, beraberliğinin, bütün millî hassasiyetlerinin teminatıdır; polisimiz gibi, Millî İstihbarat Teşkilatımız gibi, diğer bütün kurumlarımız gibi gözümüzün bebeğidir. Bu kuruma halel getirecek işten, uygulamadan uzak durmamız gerekiyor.

Bir de, bütün bu söylediklerime bir done olsun, veri olsun diye Sayın Başkanım, arz edeyim: 1997 yılında Türk ordusunun yönlendirmesi ile biliyorsunuz bir 28 Şubat süreci yaşandı. Buna Türk ordusu lokomotif oldu değil mi bu 28 Şubat sürecine. Bakın, aynı orduyu, on dokuz yıl sonra aynı cemaat görüntüsü adı altında bir darbe girişimine müdahale ettirdiler, kalkıştırdılar, bir grubu. On dokuz yılda, daha yirmi yıl dolmadan laiklikle ilgili, üniter yapıyla ilgili büyük bir hassasiyet içerisinde olan ve ilticacı faaliyet diye nitelendirdikleri birtakım faaliyetlerin bu ülkenin temel dinamiklerini rahatsız ettiğinden kaynakla bir hareket yapıyor; aynı ordu yirmi yıl geçmeden ilticacı diye nitelendirebileceğimiz bir yapı, aynı ordu içinden darbe girişiminde bulunabiliyor ve çok güçlü bir noktada. Bu ordunun üzerinde ve bu milletin üzerinde ne kadar oynandığının sanıyorum çok net, sübut

bir işarettir. O bakımdan, kişisel olarak da sorumluluğumuz ülkemizle ilgili bütün bu oyunların, bütün kesimleriyle, kurumlarıyla bütün, farkında olmak; doğru okumak, doğru analiz etmek ile doğru tedbir almaktan geçtiğini düşünüyorum, böyle bakıyorum Sayın Başkanım.

Geceye gelince –bunu çok uzatmak istemiyorum- o gece, şahsi konumuza gelirse, konuyu bir kahramanlık menkıbesine de döndürmeden. Ben de diğer arkadaşlarım gibi o gece düğündeydim, Galip Mendi Generalimizin, Zekai Aksakallı Generalimizin olduğu düğünde, benim devre arkadaşımın kızının düğünüydü o, ben de düğündeydim.

BAŞKAN – Gazi Orduevinde öyle mi efendim?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Gazi Orduevindeki düğündeydik. Konya Yolu'ndaki başka bir oteldeki bir arkadaşımın kızının kına gecesine katılmak üzere erken ayrıldım düğünden. Fakat, otele geldiğimizde –Eskişehir Yolu'ndaki Konya Köprüsü'nün altında bir otel- uçakların alçaktan uçuşunu gördüm. Bu arada da bir iki telefon konuşması yaptık. Arkadaşlar, MİT'te sorun olduğunu, İstanbul'da Boğaz Köprüsü'nde birtakım askerî araçların olduğunu söyleyince... Tatbikat olabilir, gece tatbikatlarında uçuş mümkündür ama bu kadar alçaktan ve Kızılay istikametinde uçmaz uçak, şehrin üzerinde bu kadar alçaktan. Eşim içeri girmişti o arada, telefonla hemen “Çabuk dışarı gel.” Oradan -kendi arabamla gitmiştim zaten, Güvercinlik Kışlasında, General Lojmanlarında oturuyorum- süratle kışlaya döndüm. Nizamiyeyi biraz kollayarak girdim, çünkü bir sıkıntı olduğu anlaşılıyor. Eve, lojman bölgesine yine ihtiyatlı yaklaştım. Eve girdim, üzerimi –takım elbiseliydim- çıkardım, silahımı aldım ve kendi amirim olan, Denetleme Başkanımızı, Korgeneralimizi aradım, eşi çıktı “İbrahim Paşam, Kemal Paşamla birlikte çıktılar ama buradalar.” dedi. Çıktım dışarıya, cep telefonundan aradım bu sefer komutanımı “İbrahim, Özel Asayiş Komutanlığının oraya geldik, sen de buraya gel.” “Geliyorum Komutanım.” Gittik, efendim 4 general orada vardı, ben beşinci oldum, benden sonra bir general arkadaşımız daha geldi, 6 general olduk. 3-4 albay arkadaşımız var orada, 2 korgeneral, 3 tümgeneral, 1 de tuğgeneral var.

BAŞKAN – Hatırlıyorsanız, isimlerin de tutanaklara geçmesinde yarar var efendim.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tabii ki. Kemal Alataş Korgeneralim oradaydı, Harun Ocaklı Korgeneralim oradaydı, ben oradaydım, Güray Alpar Tümgeneral oradaydı, Salih Karataş Tümgeneral oradaydı, Celal Şahin Tuğgeneral oradaydı, 6 tane generalimiz vardı. Albay Aykut Tanrıverdi, Albay Hakan Saraç ve Albay İsmail Balıbek de oradaydı.

“Komutanım, konu nedir?” dedik, Kemal Alataş Generalime, “İbrahim böyle böyle, içeriden bir kalkışma var herhâlde, bir bildiri yayınlanmış.” dendi. “Güray bir okur musun bildiriye?” dedi Güray Alpar, Tümgeneral, Personel Başkanımız, metnin çıktısını almış, geldi, bir sıkıyönetim direktifi olduğu yazıyor: “Türk Silahlı Kuvvetleri yönetime el koymuştur.” vesaire. “Kaç sayfa o?” dedim, 26 sayfa. “İmzayı kim atmış, bakıver.” dedim. Baktı, Mehmet Partigöç, Tuğgeneral, yurttan sulh konseyi adına. “Anlaşıldı.” dedim. Zaten Mehmet Partigöç istihbaratçıların bildiği bir isimdir yani bu manada, yapıyla irtibatı bilinir. Yani bilinir derken listelere geçmiş bir isimdir o. Dolayısıyla, “Anlaşıldı, konu zaten tahmin edilebiliyor.” dedik. O zaman bu, Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde ancak tuğgeneral seviyesinde imzalanabilmiş kapasitede bir iç kalkışma. “Sayın komutanımıza ulaştınız mı?” dedim Kemal Paşama. “İbrahim, komutana ulaşamıyor.” dedi, genel komutanımızı kastediyorum tabii. “Kurmaya başkanımıza ulaşabildiniz mi?” dedim, ikinci kıdemli. Dedi: “Çalıyor ama cevap vermiyor.” “O zaman genel komutan sizsiniz.” dedim. Çünkü, kıdem sıralamasında Kemal Alataş Korgeneralim üçüncü sırada yani komutan ve kurmay başkanından sonra Kemal Alataş Paşam var. “Komutanım, genel komutan sizsiniz, burası da Jandarma Genel Komutanlığının komuta heyeti, 6 tane generaliz

neticede; burası da taktik komuta yeri. O zaman harekâtı buradan biz sevk ve idare edeceğiz.” “Tamam İbrahim, ne yapacağımıza bir bakalım.” dedi. “Ne yapalım?” “Önce bir birlikleri arayalım, şu metne itibar etmesinler, bu mesaja itibar etmesinler.” Paylaşıldı, telefonlarla ulaşılabildiğimiz, cep telefonlarıyla, askerî hattan telefonlarla bütün yurt çapındaki jandarma birliklerine ulaşır -11.15’ten sonra bunlar oluyor- bütün arkadaşları aramak suretiyle “Bu bildiri illegaldir, bu emre hiç kimse itibar etmeyecektir. Garnizondan size başka bir emir verilirse ona da itibar etmeyeceksiniz. Meşru görevlerinizin dışında hiçbir emri almayacaksınız. Bir şey olursa da jandarma generalleri olarak biz Güvercinlik’teyiz, bizimle istişare edin.” Çünkü karargâhtan çekilmiş olması hasebiyle itibar edilebilirdi. Konuşmanın özü buydu.

BAŞKAN – Sözlü olarak değil mi efendim?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Bu şifâhen söylendi, sabah dörtte de ve dörtten sonraki bir saatte de iki ayrı mesaj çekilerek Başkanım, bu sözlü ifademiz yazılıya çevrildi. O arada tabii, Arif Çetin Tümgeneralin Beştepe Karargâhımıza gittiğini öğreniyoruz. Beştepe Karargâhının işgal edildiğini öğreniyoruz. Beştepe’deki tuğgeneralin emre uyacağını yani bu gönderilen mesaja –emre demeyelim de- uyacağını duyduk. Dolayısıyla, Arif Paşam bizden destek istedi: “Jandarma Özel Asayiş Komutanlığından (JÖAK) çabuk toparlayabileceğiniz ekibi buraya gönderin.” diye. Onlara bir yarbay arkadaşım vekâlet ediyor İrfan isminde, o arkadaşımız toparlayabildiği kadar birlikten arkadaş toparladı, onları biz Beştepe karargâhına gönderdik. Bu arada, kalan unsurlarla Arif Paşam, tabii Polis Özel Harekâtla ilgili de bir talebi olmuş, onlar da Beştepe Karargâhımıza ulaşmışlar. Ancak, barikatlar kurulmuş, nöbetçiler çıkartılmış, içeriye hemen girmek hemen mümkün olmamış. Daha sonra orada bir çetin çatışma süreci yaşanmış.

Bizim olduğumuz bölgede biz kendi güvenliğimizi aldık ve bir taktik komuta heyeti misyonuyla genel komutanlığımızın tüm bağıllarını bu işin dışında tutmanın gayreti içerisinde olundu, o 6 general ve 3 albay arkadaşımız. Burada birkaç faaliyetimiz daha var, onları şöyle sıralayabiliriz: Ankara Beştepe’ye, bizim karargâhımıza müdahale edecek unsura Sincan’daki Ziir Mühimmat Deposundan roketatar mühimmatı özellikle olmak üzere mühimmat takviyesi yapıldı. Dışarıdaki, Giresun Bölge Komutanlığımız aranarak oradan Özel Asayiş Komutanlığına, ilgili, oradaki geçici görevlendirmedeki birliğin Ankara’ya gönderilmesi için bir hazırlık yapıldı, emir verildi. Söğüt ve Bilecik tugay ve alay komutanlıklarımız aranarak oradan zırhlı araçların Ankara’ya getirilmesi için yine talimat verildi. Ve sabah dörde doğru şöyle bir olay oldu, tamam Beştepe Karargâhımıza bizim özel asayiş komando birliklerinden gönderdiklerimizle polis özel harekâtçılarımız müdahale ettiler. Ancak, yanımızda bir kışla var, Kara Havacılık Komutanlığı. Bizim Jandarma Havacılık Komutanlığının Komutanı olan Albay İsmail Balıbek, zaten şu teminatı vermişti bize: “Komutanım, bizim dışarıda hava aracımız yok. Bütün araçlarımızı, helikopterlerimizi hangarlara koyduk. Başlarına da iki albay arkadaş verdim, burada bir sorun yok. Ancak yan tarafta, Kara Havacılık Komutanlığında mühimmat yükleniyor, akaryakıt yükleniyor, tankerler var, silahlı helikopterlerin seslerini duyuyoruz, çıktık, görme imkânımız da oldu. Ankara’yı bunlar vuruyor, Ankara’ya saldıran iki merkezden biri burası.” dedi. Biri, Akıncılar’dan uçaklar kalkıyor, ikinci üs Kara Havacılık Okulu, bitişliğimizdeki kışla; burayı susturmazsak Ankara’yı susturamayacağız.” dedi İsmail Balıbek Albay.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Saat kaçta oldu bu?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Bu, saat bir, bir buçuk gibi konuştuğumuz konular, tam zaman şeyi olmaz ama dörtte buraya toparlayabildiğimiz, Beştepe’ye giden unsurların dışındakileri buraya göndermeye karar verdik ve dört gibi, başında bir yarbay arkadaşla beraber bu arkadaşları buraya gönderdik. Ne yapacak onlar? Helikopterleri hareketsiz kılacak bir hâl, tarz arayacaklar, işte pallerinin kesişme noktalarına ateş

edilecek, vesaire. Akaryakıt tankeri mümkünse havaya uçurulacak ve uçuş kulesi var, o kontrol altına alınacak. Fakat arkadaşlarımız gitti, bizim Güvercinlik ile Kara Havacılık Kışlasının arasına itfaiye aracıyla barikat kurulmuş, nöbetçiler yerleştirilmiş. Orayı geçseniz bile –çatışarak geçeceksiniz- uçuş kontrol kulesine gidene kadar açıktan seyredeceksiniz ve atışa maruz kalacaksınız. Oraya çocukların bir kısmını bırakmışlar, başındaki arkadaşımız geri döndü. Mete Yarbay başlarındaki arkadaşımız, dedi: “Komutanım böyle böyle.” Kemal Alataş General dedi ki: “İbrahim, burayı bir koordine ediver, nasıl olacak? Buraya bir bakıver.” Efendim, JÖAK’tan ben bir yelek aldım, hücum yeleği ve bir tüfek aldım. Ekibin başına geçtik, bir tümgeneral arkadaşım Güray Alpar, ben, Havacılık Komutanımız Albay İsmail Balıbek ve Albay Aykut Tanrıverdi de olmak üzere 40’a yakın, Mete Yarbayın emir komutasındaki JÖAK birliğiyle Kara Havacılık ile Güvercinlik Kışlası arasından geçtik. “Geçtik.” derken tabii, nöbetçiler kalktı hemen, stajyer teğmenlermiş, teslim oldular, silahlarını uzattılar “Komutanım bizi buraya bıraktılar, ‘Geleni vurun.’ dediler, teslim oluyoruz.” Silahlarını aldık, arkadaşlar enterne edildi. İtfaiye aracına seslendim “Çekin buradan.” Çektiler onu da, onlar da direnmediler. Kapı açıldı ve biz uçuş kontrol kulesine doğru iki zırhlı aracın gölgesinde, korumasında ilerledik. Belki konum başı uçuş kontrol kulesine geldi, gelmedi; buradan bir helikopter yükseldi. Sonradan öğreniyoruz, büyük bir panik yaşanmış biz içeriye girince, JÖAK burayı bastı.” diye. Orada Tümgeneral arkadaşımızı da, Kara Havacılık Komutanını da rehin almışlar. Büyük bir panik yaşanmış, aşağıya silahları alıp koşmuşlar efendim, “Geleni vurun, gördüğünüzü vurun.” gibi bir talimat da olmuş. O bize yönelen helikopterin ben muhtemelen kasıtlı geleceğini ve bize ateş edeceğini tahmin ettim. “Arkadaşlar, bu bize ateş edecek ve hazırlıklı olun.” dedik ve gerçekten de gelince ateş etti. Hepimiz de, 40 küsur insan, ona ateş ettik. Fakat, tek pilotla çıkmış. Tek pilot çıkınca silaha manevra yaptıramıyor, silah sistem operatörü, ikinci pilot yok. Dolayısıyla, hem helikopteri kullanıp hem ateş etmesi sıkıntı yarattığı için büyük bir zayıttan kurtulmuş olduk. Onu Jandarma Havacılık Komutanı arkadaşımız fark etti. “Komutanım, tek pilot ve çelik çekirdek yüklemiş, vurduğu yerde patlamadığı için de avantajımıza oldu.” Muhtemelen onu başka zırhlı araçlar için vesaire planlamışlardı o yüklemeyi, biz müdahale edince bize denk geldi.

Önce, yoldan çıktık, ağaçların arasına, binaların arasına, binaların içine derken bu arkadaşımız bizim, Jandarma Havacılık Komutanımız saymış, 8 sorti ateş etti. 4 arkadaşımız yaralandı burada ama şehit olan olmadı. Neticede, ancak bu bizim müdahalemizi müteakip bütün oradaki unsurlar, aşağıya inen unsurlar araçlarına binerek, UH-1 bir helikoptere binerek -ve Kobra 2 tane daha helikopter daha varmış orada- onların hepsi pisti ve üssü terk etmişler. Oradan aldığımız bir binbaşı çocuk “Komutanım, üs boşaltıldı, şu anda burada hiçbir şey, bilginiz olsun.” dedi. Bu arada -onu pas geçmeyeyim- helikopter bize ateş edince ben Hava Kuvvetlerinden tanıdığım bir pilot arkadaşımı, F16 pilotu bir albay arkadaşımı aradım; ondan yakın hava desteği istedim. “Böyle böyle bir durumdayız, bize yakın hava desteği lazım, uçak istiyoruz.” dedim. Bana Eskişehir’deki Birleşik Hava Harekât Merkezinin telefon numarasını mesaj attı. Orayı aradım, böyle böyle, Kara Havacılığın bize müdahale ettiğini, tümgeneralin orada rehin alındığını, buradan Ankara’ya saldırdığını, bunlara müdahale ettiğimizi ancak bize de ateş ettiklerini ifade ettim. Biraz sonra uçak geldi. Çocuk mesaj çekti tekrar: “Komutanım uçak geldi, hedefi tarif eder misiniz.” Hedefi tarif ettik: “Pistin üzerindeki süren helikopterdir.” şeklinde, teyiden istedi, teyiden aynı ifadeyi kullandık. Tabii, onun gelişi, malum yapı her yerde eleman bulundurduğu için kalkış inişlere ve diğer faaliyetlere ilişkin anında haberleri olmuş, pisti boşattılar. Dolayısıyla, gelen uçağın orada görebildiği bir hava aracı olmadı. Kara Havacılık üssü gün açıldıktan hemen sonra söndürülmüş oldu bu vesileyle. Sonra, oradaki görevli binbaşı “Burada kimse kalmadı.” deyince oranın kıta komutanı tümgeneral arkadaş da kendisini kurtarmış, yanımıza geldi. Bir albay arkadaşımızın başkanlığında bir heyeti oraya bıraktık, son temizliğe bir bakın, siz yapın diye. Biz, oradan, Beştepe karargâhındaki çatışma devam ediyor mu, bitti mi, orası işgalden henüz kurtarıldı mı bilemediğimiz

için oraya geldik. Bu arada Beytepe'deki tuğgenaralin direnişi de, hem oradaki faaliyetler hem bizim Kemal Arıtış generalin yönlendirmeleriyle arkadaş sabah gün açıldığında teslim olacağını ifade etti, o da bir birlik gönderilmek suretiyle oradaki arkadaşlarla müştereken alındı. Dolayısıyla, biz Beştepe'ye geldiğimizde cesetler ve yaralılar yerdeydi ancak çatışma bitmişti, dolayısıyla Beştepe'de bizim Güvercinlik'ten gelen unsurların, ikinci unsurun... İlk giden unsur zaten polis özel harekâtla birlikte çatışmışlardı.

BAŞKAN – Sabah kaç gibi geldiniz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Biz öğlene doğru geldik oraya Başkanım.

Neticede “Jandarma Genel Komutanlığı ve Hava Kuvvetleri ağırlıklı bu iş yapıldı.” denildi. Hava Kuvvetlerimizin Sayın Komutanı, malumunuz, geldi, sizlere, değerli heyete konuştu. Onlar sekizde en son uçaklarını kaldırmıştı malumunuz, on birde de Akıncı Üssü'ndeki her faaliyet bitmişti. 31 uçak kaldırmıştı bu darbe girişiminde olanlar, karşı darbeciler diyelim veya darbe kırıcı unsurlar 48 uçak kaldırmak suretiyle hiçbir angajmana girmeden onlar hem hava harekât merkezini burada gece dörtte ele geçirmiş oldular, gündüz on bir gibi de Akıncı Kışlası'ndaki faaliyetleri son pist de imha edilmek suretiyle, malumunuz, söndürülmüş oldu.

Jandarmada da aynı Beştepe Karargâhı, Beytepe Kışlası bu kalkışmada yer almıştı, ikisi de gün açıldığında hemen hemen halledilmiş oldu. Jandarma kendi şeyinin dışında bir ilave aktivite daha yaptı, Kara Havacılık Komutanlığına Kara Kuvvetleri birliklerinden bir müdahale olmayınca oraya da yakın olmamız hasebiyle biz müdahale ettik. Ankara'ya 2 saldırı üssünden 1'inin söndürülmesinde de Jandarmamızın katkısı olmuştur. Bunu niye arz ediyorum efendim? Malum, bu saldırı, bu kalkışma Hava Kuvvetleri ve Jandarmaya atfediliyor.

BAŞKAN – Evet.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI EMEKLİ TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Hava Kuvvetlerimiz de Jandarmamız da gün açıldığında, günün ilk saatlerinde kendi içinden bu kalkışmayı sonlandırmıştı. O bakımdan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin darbeyi önlemedeki rolü bence hayatidir. Bunu size -şurada bir notum var- müsaadenizle okuyayım, Time dergisi 31 Ağustosta yazdı bunu: “Sivillerin tanklara karşı sokağa çıkması ayrı bir öneme sahiptir.” Jared Malsin yazdı bunu. “Ancak, darbecilere ölümcül darbeyi vuran seçilmiş Hükûmete sadık kalan askerlerdir.” Buna “demokrasiye, hukuka” diye de biz ilave edelim. “Darbecilerin başarı şansı ordunun büyük çoğunluğunun desteğini almasıyla mümkündü, bu olmadığı gibi pek çok üst düzey general darbe kalkışmasına fiilen direndi.” Bunu Time yazıyor efendim. 31 Ağustos tarihli sayısında. Bu önemli bir tespit yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu darbe girişiminin önlenmesindeki rolü, milletimizin basireti, feraseti başımızın üzerindedir, söylenecek hiçbir şey yoktur ancak ordunun 31 uçak-48 uçağı özellikle arz ettim efendim, Hava Kuvvetlerimiz için söylüyorum. Jandarma içinde olanı ben arz ettim. Jandarma kendi içerisindeki kalkışmayı bertaraf ettiği gibi Kara Kuvvetlerinin Kara Havacılık Okuluna kadar uzanabilmiştir. Bunu sadece tarihe bir not düşmek adına söylüyorum.

Komutan yokken, kurmay başkanı yokken kalan generaller, 6 general, 4 albay, 3 albay inisiyatif almıştır. Bu, komutanın muharebe meydanında ölmesi gibi bir şeydir. Yok, komutan yok, öldü, kayboldu, ne yapacaksınız? Vazife ortada, inisiyatif alacaksınız, vazifeyi sürdüreceksiniz. İlegal bir kalkışma var, bir şiddet var, buna müdahale edeceksiniz. Bizi üzen tarafı, efendim, bu ihanetin kendi içimizden kaynaklanmış olmasıdır ama biraz önce söyledim, emperyalizm nasıl bir küresel güç, bu bölgede, bu

coğrafyada oynayan akın nasıl bir güçle, nasıl bir yoğunlukla, kesafetle uğraşmış ki, 19 senede iki ayrı vasıflı müdahaleyi Türk ordusuna yaptırabilmiş. Milletimiz ne kadar büyük bir operasyona, ne kadar kapsamlı bir kuşatmaya maruz kaldığını idrak etmeli diye düşünüyorum Sayın Başkanım.

Arz ediyorum efendim.

Sorularınız varsa cevaplayabilirim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Hem yaşadıklarınız hem de genel durumu bir değerlendirme yaptınız. Tutanaklara geçti Sayın Aydın.

Şimdi, en dikkatimi çeken konu, on dokuz sene içinde -cümlemenizin sonunda da ifade ettiğiniz- küresel gücün Silahlı Kuvvetler içinden iki farklı -Silahlı Kuvvetlere de zarar verecek- darbe girişiminde bulunmayı sağlamış olması noktasına dikkat çektiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet.

BAŞKAN – Bir de hassasiyetle tabii ki -emekli de olsanız- bir general olarak Silahlı Kuvvetlerimizin büyük çoğunluğu seçilmiş Hükümete, demokrasiye, hukuka bağlı olarak tarafını belli etmiş, darbecilere destek vermemiştir. Elbette ki halkın büyük tepkisi, organizesi, güvenlik kuvvetleri bunlar tamam ama Silahlı Kuvvetler içindeki şu anda kendi anlattığınız benzeri direnişlerin darbenin önlenmesinde rolü olduğunun altını çizdiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tabii ki.

BAŞKAN – Şimdi, hakikaten şurası ilginç: Küresel güç 28 Şubat 1997’de Silahlı Kuvvetler içindeki etkisiyle, organizesiyle tarihimize 28 Şubat postmodern darbesi olarak geçen süreçte irtica -tırnak içinde- bahanesiyle bir temizlik yapıyor, Silahlı Kuvvetlerde belirli bir kesimi uzaklaştırıyor, böyle bir çalışma var. Bu hem Silahlı Kuvvetler hem de toplumun ordusuyla arasını açacak nitelikte bir çalışma. Şimdi de diyorsunuz ki: “Çok büyük yara aldı Silahlı Kuvvetler, zira içimizdeki hainler yüzünden Türk milletine Türk ordusunu boğdurmak istediler.” Bu ilginç bir cümle. “Tabii ki içimizdeki hainler sebebiyle milletimize boğdurulmak istendi.” dediniz.

Peki, değerli Komutanım, nasıl oluyor da diyoruz, burada bütün arkadaşlarımızın, genelde Silahlı Kuvvetlerden davet ettiğimiz generallerimize, görevli subaylarımıza sorduğumuz, bu yapılanış Fetullahçı terör örgütünün -işte burada değişik şeyler de dinledik, bu konuda akademisyenlerden sosyal hayattaki çalışmalarına dair bilgiler de Emniyetimizden aldık- Silahlı Kuvvetler içinde kendilerini kamufle edip bu şekilde tutunmaları, çoğalmaları, organize olmalarını nasıl oldu da bizim Silahlı Kuvvetlerimiz fark edemedi, gerekli tedbirleri alamadı? Genelde, tabii, iki konu toplumda çok önemli: Niye İstihbarat darbeyi haber alamadı? Bir. İkincisi de, bu darbeci olarak ifade ettiğimiz asker elbisesi giymiş hainler zümresinin bu derece çoğalması, organize olmasına kadar nasıl oldu da bunu fark edemedik? Bu konuda bir şey söyleyebilir misiniz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Şimdi, Sayın Başkanım, şöyle bir şey var: Efendim, askerlikte baskın birkaç unsuru içerir yani öyle cevap vereyim ben size. Baskın nasıl sağlanır? Baskın umulmadık yerde, umulmadık zamanda, umulmadık bir kuvvetle ve umulmadık bir taktikle vurmakla baskın sağlanır. Bu yapının isim bazında özellikle üst düzey rütbelerde, binbaşı ve üstünde general seviyesinde bilinmeyen bir şeyi yok hemen hemen yani kabaca, bu arkadaş bu işlere bulaşmıştır tabiri caizse, başılsayın. Diyebilirsiniz ancak...

BAŞKAN – Yani, kabaca tahmin ediliyor, öyle mi?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tabii, tabii ama Sayın Başkanım, bakın, şöyle bir şey var, müsaadenizle yine şuradan okuyayım. Ben üç yıl İstihbarat Başkanlığı yaptım Jandarmanın.

BAŞKAN – Evet, o da var notlarımızda.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Bir kişiyi sizin takip edebilmeniz için, bir, hukukun tanımladığı bir terör örgütü kapsamında bir faaliyetinin olması gerekecek ya da bu kişinin birden ziyade kişiyle örgütlü bir şekilde kanunu ihlal eden bir faaliyetinin tespit edilmesi gerekecek. Bunlar olmadığı müddetçe... Değerli heyetimizde hukukçular da var. Malumunuz, 2005 yılında Türk Ceza Kanunu'nda değişiklikler yapıldı, 2010 yılında da Anayasa'mızda değişiklikler yapıldı ve gerek kişisel verilerin kaydedilmesi gerekse herkesin özel hayatının Anayasa'da zikredildiği şekliyle ve aile hayatına saygı gösterilmesi hakkını isteme ve bunun ihlalinde yapılabilecekler cezai müeyyidede ifade edilerek bu yasal mevzuata girdi.

Şimdi, şayet bir terör örgütü olarak tanımlanmış bir terör örgütü yoksa ortada, kişinin bu konuda bu örgüte ait yardım yataklık mahiyetinde veya örgüt üyeliği mahiyetindeki faaliyetlerini takip etme imkânınız olmuyor. İkincisi; örgütlü bir şekilde fiilen -madde 135'i hukukçularımız biliyor- katalog suçlardan değilse teknik olarak takip etme imkânınız da yok. Dolayısıyla, bu fişlemeyle ilgili özellikle son süreçte toplumun, kamunun yaşadığı hassasiyetler, bu konuda yapılan mevzuat değişiklikleri ve benim olumlu gördüğüm gelişmeler bunun önünde bir engeldi ama bu ne zaman artık ortaya çıktı? MGK'da malumunuz 26 Mayıs 2016 tarihinde görüşüldü, illegal bir terör örgütü olan veya terör örgütü olan paralel devlet yapılanması olarak ifade edildi. Daha sonra haziran ayında, yanılmıyorsam Erzincan 2. Ağır Ceza Mahkemesi bu konuda bir karar verdi. O bizatihi FETÖ, Fetullahçı terör örgütü tanımlamasını kullandı. Yine 29 Haziranda Millî Güvenlik Kurulunun aldığı tavsiye kararında bunun, bu paralel devlet yapılanması, FETÖ paralel devlet yapılanmasının Millî Güvenlik Siyaset Belgesine girmesi kararı alındı, kısa sürede de bu gerçekleşti. Dolayısıyla, bunun mevzuatın takip edilebilme imkânı son süreçte doğmuş oldu. O bakımdan, gerek demokrasinin çıtasının yükseltilmesi kapsamında “fişleme” diye tabir edebileceğimiz uygulamalardan uzak kalınması gerekse bu şahıslarla ilgili elinize bu söylediğim çerçevede bir donenin gelmemiş olması hasebiyle biraz kişisel uygulamalardan uzak kalındı ama nedir? Kişi bazında şüpheler kayıt düşülmüştür, konuşulmuştur, görüşülmüştür, denilmiştir ki: “Şu şu şu arkadaşlar bu işle iştigal etmiş olabilirler, bu işe bulaşmış olabilirler, bu yapıdan olabilirler.” Ancak, demin bir şey söyledim, baskını biz nerede yedik? Kişi bazında yüzde 10'dur aldığımızı belki ama -rakamlar çok şey olmasın- biz baskını taktikte yedik efendim yani bu kadar -bağışlarsanız- alçalınacağımı tahmin edemedik. Bu çılgınlığa bu boyutta bile... Şimdi, ben Meclisi biraz önce gezdim, buradaki tahrifatı da yeni görüyorum yani burası milletin iradesi ve kutsal bir mekân. Oradaki tahrifatı gördüm, Gölbaşı'ndaki Özel Harekâtçı kardeşlerimizin katlini neyle açıklayabiliriz, nasıl tahmin edebiliriz? Ben şunu net söyleyebilirim: “Ben bunu biliyordum, tahmin ediyordum.” diyenin samimiyetinden şüphe ederim. Özür dileyerek söylüyorum, kendi kanaatim. Darbe girişiminde bulunabilir. Darbeden, bu girişimden belki on beş gün öncedir, bir arkadaşım sordu: “Komutanım Türk Silahlı Kuvvetlerinden bir darbe mevzubahis olur mu?” “Estağfurullah, asla, asla.” “Peki, bu yapı kendi içinde bir kalkışmaya kalkışabilir mi?” “O her zaman mümkündür, darbe yapamaz.” dedim. “Yapı darbe yapar mı?” diyor. “Hayır, darbe yapamaz, darbe girişiminde bulunabilir sadece, onu da boğarız aynı gece.” dedim.

O gün akşam beni bir gazeteci aradı henüz Sayın Cumhurbaşkanımız daha televizyonlara çıkmadan. “Bu nedir Komutanım, ne oluyor?” Bunu kendi köşesinde de yazdı. “Aramızdan bir grup hainin bir kalkışmasıdır, başlarında şu vardır, sabah olmadan biz bunu boğarız, gün açıldığında bunu boğarız.” Yaklaşımımız bu oldu. O gün de, on beş gün önce de bunu söylemişim. Bu mümkündür ama bu boyutuyla değil efendim yani uçaklarımız kalkacak, helikopterlerimiz kalkacak, milletimizin üstüne, polisimizin üstüne, Meclisimizin üstüne ateş edecekler. “Bunu ben biliyordum, umuyordum.” diyorsa bir insan yani bilmiyorum, pek mümkün görmüyorum, samimi de bulmuyorum. Özür dileyerek ifade ediyorum bunu. Çok zor bir şey efendim. Bunu tahmin eden... Biz baskını buradan yedik yoksa sayısal olarak hangi kritik noktalarda durdukları noktasında bir sorun yok. Zaman konusu, belki işte Şûra öncesi İzmir’de bir mahkeme var, yüksek yargıda alınan birtakım kararlar var, ortalıkta konuşulan bir sürü laf söz, dedikodu var. O bakımdan, zaman konusu da belki değerlendirilebilir aşağı yukarı ama taktik konusu asıl baskını yediğimiz alandır efendim.

BAŞKAN – Peki, bununla bağlantılı -ben iyi anladığımı düşünüyorum- “Biz aşağı yukarı bu darbe girişimini beklemiyorduk ama paralel yapı mensubu veya irtibatlı oldukları aşağı yukarı biliniyordu.” dediniz ama yasal olarak bir terör örgütü olarak nitelenmediği için özellikle Erzincan Ağır Ceza Mahkemesinin verdiği karara kadar ve millî güvenlik konseptine girinceye kadar yasal bir işlem yapılmadı. Peki, darbe girişimi bastırıldıktan hemen sonra önemli sayıda Jandarmada, diğer kuvvetlerde subay, astsubayın derhâl toplanması, gözetime alınması konusunda bu sizin önceki istihbarat hafızanızın mı rolü oldu?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tabii ki, tabii ki, tabii ki. Yani, ben karargâhta görevli değildim. Biraz önce arz ettiğim gibi Denetleme Başkan Yardımcısıydım ama yüz yetmiş beş yılı aşmış bir kurumsal hafızası olan bir teşkilatın mutlaka bir arşivi var. Arz ettiğim gibi üç yıl İstihbarat Başkanlığı yapmış olarak da bunu söylüyorum: Kimin iyi kötü bu işlere bulaşabileceği orada kayıtlıdır bu manada yani isim bazında, ki bu konuda Bakanlığımız da çalışma yaptı, bize de ismen gönderdiler “Şunlar şunlar şunların bu malum yapıyla irtibatlı olduklarını düşünüyoruz.” diye. Ancak, şöyle bir şey var Sayın Başkanım, sorun da biraz buradan kaynaklanıyor. Şimdi, Türk Silahlı Kuvvetleri Ergenekon gibi, Balyoz gibi, Casusluk gibi birtakım operasyonlara maruz kaldı malumunuz. Orada birçok düzmece belgenin olduğu, bir kumpas olduğu en yetkili ağızlardan ifade edildi. O bakımdan, şimdi aynı bilgisiz, belgesiz, sübut bir verisiz birilerine bir şey yapma konusu ihtiyatlı bir karşılık buldu, ihtiyatlı bir yaklaşım sergilendi ama geçen özellikle 2015 Şûrası’nda ben bu yapıyla irtibatlı olabileceği değerlendirilen birçok arkadaşın da emekli edildiğini düşünüyorum özellikle Kara Kuvvetlerinde general seviyesinde.

BAŞKAN – Evet. Bağlantılı bir şey daha sorayım.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Buyurun.

BAŞKAN – Şimdi, dün burada gazi 2 albayımızı dinledik. Albay Davut Ala bizzat çatışmaya girmiş, parmağını kaybetmiş; sağ olsun, geldi burada bilgi verdi, dedi ki: “Biz lojmanlarda kalıyorduk, benim kaldığım bloktan 3 subay o gece dışarıydık...”

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Üst rütbeli...

BAŞKAN – “Üst rütbeli; birisi Jandarma kurmay albay şehit oldu, ben gazi oldum, bunlardan birisi de -yanlış hatırlamıyorsam, arkadaşlar da hatırlayacaktır- darbeci taraftaydı.”

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – General... Kaçtı...

BAŞKAN – “Kaçtı ama lojmanda o kadar üst rütbeliden aşağıya doğru diğer kıdemdekiler olduğu hâlde, müdahil olmadılar, inmediler yani bu süreçte -hani ‘Durumdan vazife çıkarmak, inisiyatif kullanmak.’ dediniz ya- inisiyatif kullanıp darbecilere karşı buradan etkin bir katılım olmadı.” dedi. Bu hakikaten dikkatimizi çekti.

Tabii, bir taraftan elbette Silahlı Kuvvetlerimize hem güvenmek istiyoruz hem de hakikaten onurumuz, varlığımızla doğrudan bağlantılı bir kurumumuz. Silahlı Kuvvetlerin böyle darbe girişimleri veya bunu darbe girişimi olarak nitelemesiniz bile içeride bir cuntalaşma ile bir kalkışma olabileceği ihtimali düşünülerek bir önlem paketi, stratejisi, taktiği yok mudur?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Başkanım, ben şöyle cevap vereyim size: Jandarmanın burada, Ankara’da yaklaşık 13 generali var, Genel Komutanımızla 14 oluyor yanılmıyorsam. Bunların 2-3’ü izinde, kalanların tamamı -ben kendi kuvvetim için arz ediyorum, o arkadaş da Jandarmaymış- eline silahı almış, sokağa çıkmış; eline silahı almış, gitmiş karargâhta bir yere oturmuş, bu işin nasıl aşılabileceğinin derdine düşmüş silahlı çatışarak da. Karargâhta 2 generalimiz var, Arif Çetin ile Ahmet Hacıoğlu generaller; 6 general de -biraz önce arz ettim- Güvercinlik’te, 8; Beytepe’de “Ben bu emre uyacağım.” diyen bir general var -tutuklu şu anda- 9; kalanlar da izindeler. Dolayısıyla, burada... Biri daha var -özür diliyorum- Ankara Bölge Komutanına vekâlet eden arkadaş, o da Beytepe’nin alınmasında görevlendirildi, oraya sabah gönderildi. Dolayısıyla, 10 kişi saydım; bakın, 13’ün 2’si, 3’ü izinde; 2’si derdest edilmiş; 14’ün 1’i, 2’si izinde; kalanların tamamı fiilen bu işe müdahale etmiş general seviyesinde. Yani, inisiyatif alacak insanlar komuta kademesidir, aşağı da inisiyatif alabilir ama onun inisiyatifi ile generallerin alacağı inisiyatif farklı. Bu generaller inisiyatif almışlar açıkta bir kişi kalmaksızın. Kurumsal bir şey yapmıyorum burada, açıkta bir kişi kalıp hakkı teslim etmek adına söylüyorum. Jandarma daha ne yapsın, asker daha ne yapsın? Yani, burada bir durumu kollama ya da inisiyatif almama... Arz ettiğim gibi 9-10 generalin 10’u da fiilen çatışma dâhil işin içinde olmuş akşam on buçuktan itibaren; bizim için, Güvercinlik için söylüyorum. Arif Paşa’mın Beştepe’ye gidişi muhtemelen bizden bir iki saat daha önce.

BAŞKAN – Evet, burada Arif Çetin Paşa’yı dinledik.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet, dinlemiştinizdir.

BAŞKAN – Özellikle Genel Komutanlığın ele geçirilmesiyle ilgili...

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet, oranın sevk ve idaresini tamamen o yürütmüştür.

BAŞKAN – Siz konuşmanızda bir de Hava Kuvvetleri dediniz. Biz burada Kuvvet Komutanını dinlemedik, onu kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Dinlenilmedi mi?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Havacı kimse de dinlenilmedi.

BAŞKAN – Evet, Havacı dinlemedik.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Basında çıkmıştı, ben Komisyon diye hatırladım.

BAŞKAN – Genelkurmay İkinci Başkanı Sayın Ümit Dündar’ı dinledik, İstanbul Birinci Ordu Komutanı sıfatıyla bulunduğu için.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Basından aldığım bir haberi o, daha doğrusu Abidin Ünal Orgeneralin bir ifadesiydi, oradan okudum, oradan arz ettim ben konuyu, basındaki bir bilgiden yani.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ediyoruz. Hakikaten önemli bilgiler Komisyonumuza takdim ettiniz.

Ben, son bir sorudan sonra arkadaşlarıma söz vereceğim.

Şimdi, general düzeyinde çok yüksek sayıda darbeye iştirak ettiği düşünülen ve iddia edilen diyelim -ben hukukçuyum, emekli başsavcıyım, onun için mahkûmiyet kesinleşinceye kadar bu cümleleri itinayla da kullanıyorum, ne olursa olsun- tabii, bu önemli bir sayı. Bir de bugün general, orgeneral, tuğgeneral, tümgeneral, değişik rütbeler elbette ki var ama general düzeyine kadar gelmiş olanların darbeye iştirak ettiklerini de düşündüğümüzde Silahlı Kuvvetlere giriş zamanını yaklaşık ne zaman olarak ifade etmemiz lazım? Bu bir.

İkincisi: Silahlı Kuvvetler içindeki bu Fetullahçı terör örgütünün kendini kamufle ederek örgütsel sızması diyelim, çalışması, üst kadrolara özellikle personel ve insan kaynakları bölümleri, istihbarat bölümleri dâhil olmak üzere bir yükselme trendi var. İstihbaratçılığımız da olduğu için önceden, siz hangi tarihlerden itibaren bu çalışmayı başlattıklarınızı düşünüyorsunuz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Harp Okulu girişi olarak söyleyeyim Başkanım. Muhtemelen 1984-1985'ten sonradır giriş yani 1989 Harp Okulu mezunlarıyla muhtemelen başlıyor bu olay. O dönemde mezun olanlar belirli süreçlerden sonra general seviyesine geldiler, tuğgeneral seviyesinde. Bunun üzerinde tümgeneral ve korgeneral seviyesinde bu işe girmiş birisi varsa sonra dâhil olmuştur yani -tabiri mazur görün- organik değildir, sonradan devşirilmiştir muhtemelen, varsa o seviyede biri.

BAŞKAN – Yani, şöyle mi: 1984'lü yıllarda girenler örgütsel bağlantılı, sonradan iştirak etmişlerse güçten yana tavır alıp sonradan katılanlar diyebilir miyiz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – O güç son birkaç yıla belki inhisar eder Başkanım yani son beş altı yıl, on yıl diyelim efendim ama ondan önceki süreç, eğer birileri planlı olarak Türk ordusuna -ki netice odur, görülen bir şey- sızmayı planladı, burada örgütlenmeyi planladı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Türkiye'deki rolünü bilerek burada bir yapılanmaya gittiyse bunu muhtemelen 1984-1985'ten sonra bu yapı için ifade ediyorum -benim şahsi kanaatim bu- oradan sonradır girişler Harp okuluna.

BAŞKAN – Sayın Aydın, siz emeklisiniz, kendi isteğinizle emekli oldunuz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet.

BAŞKAN – İfade ettiniz ama benim ağzımdan da tutanaklara geçsin diye söylüyorum. O bakımdan daha rahat bir soru soracağım: Burada...

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Özur diliyorum, kendi isteğim. Yazılı dilekçe vermedim ama Sayın Genelkurmay Başkanımıza çıkıp emekli olmak istediğimi ifade ettim.

BAŞKAN – Evet. O geceyle ilgili İncirlik'ten kalkan uçakların havada ikmal yaptıkları uçaklara... Bunu, belki siz Jandarmasınız ama genelde değerlendirme yaptığımız için ifade ediyorum. Dolayısıyla, bu darbe girişiminde, siz, en başta küresel güçlerin Türkiye ve Orta Doğu planlarının bir parçası olarak bunu ifade ettiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tamamen.

BAŞKAN – Öyleyse bu küresel güçler ve bizim de ittifak içinde olduğumuz NATO'nun kullandığı İncirlik Üssü'nden kalkan uçakların buna dâhil olduğu iddialarını birlikte değerlendirdiğimizde burada Fetullahçı terör örgütünün dış dünyada ve küresel güç olarak ifade edilen ülkelerdeki yapılanmasıyla bu bağlantı konusunda bir şey söylemek ister misiniz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Başkanım, İncirlik bu olayın neresinde, ne kadar dahil oldu bilirim yok. Yani, basında yazılanların dışında birçoğu da çok teyit edilemeyen bilgiler oldu. O bakımdan, baştaki sözlerime dönerim yani bir şey varsa orada da mutlaka İncirlik ayağıyla müdahale planlanmıştır ve oradan olmuştur, bu dediğim çerçevededir, “Siz şunu yapın, siz şunu yapın, siz de şunu yapın.” noktasındadır. Belki cemaatten olmasa bile farklı muhalefet gruplar bile istismar edilmeye gayret edilmiştir ama karşılık bulmamıştır. Zaten bunun en güzel örneğini de Yenikapı'daki milletin topyekûn karşı duruşunda bütün gruplarıyla gördük çok şükür. O bakımdan çok net bir şey söyleyemeyeceğim sorunuza.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Aytun Çıray Bey, buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Paşam, hoş geldiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sağ olun efendim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Demokrasiye ve hukuka saygınıza teşekkür ediyoruz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sağ olun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hepimiz öyle olmalıyız aslında. Bütün kavgamız da o.

Siz İstihbaratçısınız aynı zamanda.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – O gün saat 15.30 civarında bu darbeyi haber almış olsaydınız ilk iş ne yapardınız?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Ben 50 kişi Akıncı'ya, 50 kişi de Güvercinlik'e...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hayır, bir dakika. Şimdi, siz istihbaratçısınız, istihbaratın en başındaki insansınız -istihbaratçılığı bildiğiniz için soruyorum- Millî İstihbaratın başındasınız, size darbe ihbarı gelirse ne yaparsınız?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Operasyonel unsurun başındaki insana talimat verilmesini sağlarım.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Kim o?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Türk Silahlı Kuvvetlerinin başındaki insan. Yani orada Hakan Bey'in yaptığı...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Başbakana haber verir misiniz, vermez misiniz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Efendim, Sayın Hakan Fidan'ın yaptığı bence son derece yerinde bir şey.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hayır, şimdi size bir soru soruyorum.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet, buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sizi sıkıştırmak gibi bir niyetim yok.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Estağfurullah, yok yok, rica ederim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ama işimizi yapalım.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tabii ki.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Siz bürokratsınız, oradan geldiniz, bu işi iyi bilen bir insansınız.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – O zaman şöyle başlayayım: Devletin Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanı kime bağlıdır?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Başbakana bağlı.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Siz böyle bir istihbaratı almış olsaydınız MİT Müsteşarı olarak ne yapardınız?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yani, arz ettiğim gibi, operasyonel unsurun başındaki insana ya da bizatihi ona talimat verecek insana ben bu işi aktarırdım çünkü operasyonel bir unsur değil.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi, sizin anlatımınıza döneceğim. Siz ilk bir komutanınızı aradığınızı söylediniz, değil mi?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Eve geldim ve korgeneral amirimi aradım askerî hattan. Eşi çıktı, “Biraz önce çıktılar İbrahim Paşam.” dedi.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yani, doğrudan amirinizi aradınız.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tabii ki.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Demek ki insanın doğrudan amirini araması gerek, değil mi?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yani, siyasi iradeye karşı...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Şimdi, Sayın Aydın, sanıyorum Aytun Bey şöyle bir cevap vermenizi istiyor: “Ben doğrudan Başbakanı arardım.” Söyleyin de rahatlasın.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yok.

Siz doğrudan Başbakanı aramaz mıydınız?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Efendim, şöyle söyleyeyim: Hakan Bey benim on beş yıllık dostum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi, bakın, ben şahısları konuşmuyorum, bir prensibi konuşuyorum.

BAŞKAN – Aytun Bey, bir soru sordunuz...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Arkadaşlar, siz cevap veriyorsunuz. Arkadaşlar, bakın, Sayın Başkanım dakikalarca süren, tane tane, bir sürü soru sordu, sabırla dinledik, saygı duyuyoruz.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Yanlış yapıyorsunuz ama, müdahale yok sorunun cevaba.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, uyarır mısınız?

BAŞKAN – Nurettin Bey, müsaade eder misiniz?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Siz diyorsunuz ki: “Buna şöyle cevap verin.” diye bir yaklaşım var.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz?

Aytun Bey, zaten söz sırası sizin, hatibimizin de soru sormasını kesmeyelim ama tabii, burada konuklarımıza baştan da söylüyoruz, bir sorgu yerinde değil. Burada cevap verip vermeme veya nasıl verme konusunda, özgürce cevap versin ki yorumunu biz Komisyonumuza bırakalım.

Siz buyurun, sorunuzu sorun Aytun Bey.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ortak bir sorunumuzdan bahsediyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devleti...

Peki, sizce darbe ne demektir, darbeyi tanımlar mısınız bana?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Bir grup, mevcut iktidardan hoşnutsuz olur, güç kullanmak suretiyle bu iktidarı devirir.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Darbeler sadece iktidarlara mı yapılır, yoksa darbeler meşru rejime karşı mı yapılır?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – İkisi de mümkün.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi, bu durumda, bu görevi ihmal yani Sayın Başbakanın bilgilendirilmemesi ve tabii ki devletin başı olan Sayın Cumhurbaşkanına bildirilmemesi... Eğer –daha aydınlanmadı ama aydınlanmış olunca göreceğiz- Sayın Cumhurbaşkanının hayatına kastetmeye giden ekip başarılı olsaydı bugün Türkiye ne hâlde olurdu?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Efendim, sadece Sayın Cumhurbaşkanımız kurtulmuş olsaydı bile bu hain saldırıdan, darbe Cumhurbaşkanımızın kendisini kurtarmış olmasına rağmen gerçekleşmiş olsaydı bugün iç savaştaydık.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tamam. Yani, Sayın Cumhurbaşkanı bu darbeyi eniştesinden duyduğunu söyledi.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Diyelim ki Millî İstihbarat Başkanı amirine haber vermedi ve gitti, doğrudan Genelkurmay Başkanına haber verdi. Bunları daha bilmiyoruz, göreceğiz, şimdi bunları iddia hepsi. O zaman, Genelkurmay Başkanının ne yapması gerekirdi, kime haber vermesi gerekirdi?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Şimdi, efendim, nelerin olduğunu bilmiyoruz, ben bilmiyorum şahsen. Yani, Sayın Fidan...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hayır, ben ne oldu diye sormuyorum Paşam. Genelkurmay Başkanısınız –sizin idealinizde o vardır, bu olaylar olmasaydı inşallah, belki olabilirdiniz- size geldi MİT Müsteşarı dedi ki: “Darbe yapılacak, kalkışma var.” Tabii ki darbenin başarıya ulaşmasının ön şartı siyasi iradeyi de alaşağı etmektir. Haber vermedi Genelkurmay Başkanına geldi, siz ne yapardınız, ne yapması lazım?

Hiç olmazsa bir korumaya alması için... Yani, bırakın Cumhurbaşkanına, Başbakanı başka anlamda haber vermeyi, onların hayatını korumak için özel bir heyet, özel bir iletişim, özel bir kuvvet; bunlar gerekir miydi, gerekmez miydi?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Aytun Bey, Sayın Vekilim, şunu söyleyeyim, kim kime ne bildirdi bilmiyoruz, ben bilmiyorum şahsen. Hangi şartlarda ne ifade ettiler bilmiyorum ama ben bir şey biliyorum, bu darbeden darbenin bizatihi hedefinde yer alan Sayın Cumhurbaşkanımız kurtulmuştur. Ordu kendi içinde bir karşı duruş sergilemiştir, milletimiz topyekûn bir karşı duruş sergilemiştir. Ertesi gün Türkiye normal şartlarına dönmüştür. Ben o gece mümkün olsaydı da çıksaydım bir ekrana ya da bir bağlantı kursaydım “Aziz milletimiz merak etmesin, 15 Temmuz günü kahvaltılarını nasıl huzur içerisinde, normal bir ülkede yaptılarsa ayın 16’sı sabahı da aynı Türkiye’ye uyanacaklar, endişe etmesin kimse.” derdim şahsen. Neticeye bakıyorum ben efendim. Kim, hangi şartlarda, kime ne bildirdi, onu bilmiyoruz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi, bizim Komisyonumuzun görevi şu, sizi onun için rahatsız ettik, davet ettik.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Estağfurullah.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bizim Komisyonumuzun görevi, bizatihi milletin iradesine karşı ve milletin varlığına karşı yapılmış, bunun başarıya ulaşması için bu milleti yönetenlere karşı yönelmiş bir büyük felaketi araştırıyoruz, bunun nedenlerini, yapanlarını, görevini ihmal edenleri, görevini kötüye kullananları ve sonuçlarını ve bir daha Türkiye’nin böyle bir yere gelmemesi için bir çalışma yapıyoruz. Sizin derdiniz burada neyse hepimizin derdi, hepimizin burada eşit. Burada bir kuşumuz yok.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Hiç şüphe yok, evet, tabii ki.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Türkiye’nin bugün geldiği noktada... Bakın, biraz önce bir haber aldık. Allah gani gani rahmet eylesin, Suriye uçağı kuvvetlerimizi vurarak –dikkat edin, Suriye uçağı- 3 şehit verdik. Yani, Türkiye artık savaşa giriyor hâli var. Dolayısıyla, millî birlik ve bütünlüğe, gerçeklere her zamankinden daha çok ihtiyacımız var.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Aynen.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Birbirimizi küçülterek, inciterek, siyasi birtakım hedefler güderek bu işlerin içinden çıkamayız Paşam, bunda hasbiyiz, samimiyiz, bunu bilin, sorularımız böyle.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Hiç şüphe yok.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi size soracağım: Buraya bu işin 15 Temmuz gecesinin açıklıkla aydınlanabilmesi için –bunu hepimiz temenni ediyoruz- siz geldiniz, şeref verdiniz, dinliyoruz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Estağfurullah, şeref aldık efendim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Gelmemeleri, konuşmalarını yüzde 100 kınayacağınız, “Yüzde yüz gelip burada konuşmaları lazım, size anlatmaları lazım, 15 Temmuzun aydınlanması lazım.” diyeceğiniz üç isim söyleyebilir misiniz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yani, şu anda “Şunlar olsun.” diyeceğim kimse yok ama biraz önce saydığımız isimleri mutlaka dinlemeniz gerekir diye düşünürüm. Yani, “O onu mu arasaydı, efendim, öbürü haber verse miydi...”, mutlaka onlar kendileri cevap vereceklerdir o konuya. Yani, bir ihtifam varsa bir noktada...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi, Sayın Başkanım size sorarken bütün bu olup bitenlerin Orta Doğu’yu dizayn etmek, Türkiye’yi dizayn etmekle ilgili olduğunu söyledi. Böyle bir proje varsa bu projenin adı nedir Paşam?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Hepimizin bildiği ve açıklanmış bir proje var efendim, Büyük Ortadoğu Projesi ya da genişletilmiş Orta Doğu projesi diye, 22 ülkenin sınırlarının değişeceğini de bizatıhi ifade ettiler.

Burada bir şey söyleyeyim, belki o ilk serbest zamanda kullanabileceğim bir cümleydi, şimdi yeri gelmişken söyleyeyim. Bu 22 ülkeden bir tanesinin de Türkiye olduğu ifade edildi malumunuz. Bunu da buraya not düşmekte fayda var o ilk söylediğim çerçevede.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Peki, Büyük Orta Doğu Projesi’ni mi kastediyorsunuz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yani, Orta Doğu’yu yeniden şekillendirme, emperyalist güçlerin ya da küresel aklın, küresel güçlerin kendi kurmuş oldukları finans, refah imparatorluğu sürdürülebilirsin diye bu bölgede, bu coğrafyada petrol musluğunun başına oturma, güzergâhını güvene alma ve seçilmiş yönetimlerin kendi güdümlerinde hareket edebilmelerini sağlama, İsrail’in de güvenliğini sağlama gibi bildiğimiz, hepimizin bildiği genel kırmızı çizgiler var. Bu noktadan bakıyorum. Bu projenin adı neyse odur.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Peki, Büyük Orta Doğu Projesi bir barış projesi midir?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Asla.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Cumhurbaşkanı öyle demiş.

Şimdi, bir başka soru sormak istiyorum. 2004 Millî Güvenlik Kurulu tavsiye kararından haberiniz var mı?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Ne demiş efendim? Bir söylerseniz belki hatırlarım.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Özetle söyleyeceğim yani biliyorsunuz, MGK kararlarının basında konuşulması yasaktır ancak Taraf gazetesi yayınladı ve Komisyonumuzda da hep tartışıldı bu. 2004 MGK kararının da tavsiye kararı olarak alınması kararlaştırılmış. Yani, zamanın Başbakanı, Cumhurbaşkanı, kuvvet komutanları tarafından imzalanmış o zaman oy birliğiyle. Burada Fetullah Gülen örgütünün bir örgüt olarak tehlikesinin arttığını ve hakkında artık bir icra planı hazırlanması gerektiğini söyleyen ve Büyük Ortadoğu Projesi’ne vurgu yapan...

BAŞKAN – O gün için örgüt tabiri yok da Fetullah Gülen’in çalışmalarının da takibi diye bir...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Özellikle onun için ama tehlike boyutları o boyutta ki icra planı hazırlanması gerektiği söylenmiş ve en sonunda da, bir paragrafında uzun uzun bu hadisenin Fetullah Gülen Cemaati’nin Büyük Ortadoğu Projesi’nin bir parçası olduğu ifade edilmiş ve sonrasında Sayın Cumhurbaşkanının ismine dikkat çektiği, bence çağırıp dinlememiz gereken Ömer Dinçer’in sözleriyle devam edeceğim sizlere, kendi kitabından. Sayın Cumhurbaşkanı, Ömer Dinçer’in Fetullah Gülen’in millî eğitimdeki cemaatçi örgütlenmesi konusunun temizlenmemesi ve dersaneler konusunda ismine dikkatini çekti biliyorsunuz. Diyor ki Sayın Dinçer: “Bu MGK kararı konusunda Sayın Başbakanla

konuştuk –bir bürokrat olarak onu bir nevi ikna ettiğini söylüyor- ‘Erbakan’ın düştüğü oyuna düşmeyelim. Biz bu MGK kararını rafa kaldıralım.’ dedim, o da kabul etti. Ben hukuki sorumluluğu o da siyasi sorumluluğu aldı.” diyor kitabında. Bu tutumu nasıl karşılıyorsunuz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yani, sanıyorum bir tutumun değerlendirilmesi, Sayın Vekilim...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Yani, bugüne gelmemizde bu tarz ihmallerin sonucu var mı, yok mu?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Söyleyeceğim bir şey olamaz bu konuda yani o günün şartlarında bir değerlendirme yapılmıştır. Ben bugün onu değerlendirmek noktasında değişim herhâlde.

Özür diliyorum, bir önceki sorunuza şunu söyleyelim: Bir projenin bir gözükten yüzü var, bir de gerçek, neye hizmet ettiği noktası var. Efendim, Orta Doğu’da demokrasinin yükseltilmesi, insan haklarının hâkim kılınması, demokrasinin hâkim kılınması güzel bir şeydir resmî açıklamada, vitrinde ancak gerçekte uygulananlara baktığınızda, işin yüzü farklıdır. Bu manada baktığımız zaman, tabii ki bölgede, bu coğrafyada, Orta Doğu coğrafyasında özellikle, komşularımızda, demokrasi yükselsin, insan hakları, temel haklar, hürriyetler çıtası çok yükselsin, bunu hepimiz arzu ederiz ama Batı böyle diyor da sonra başka şeyler oluyorsa bunda da Batı’nın veya -Batı demeyelim, toptancı bir yaklaşım sergilemeyelim de- küresel gücün, bölgeyi dizayn etmekte kendini efendi gören gücün farklı bir gündemi de varsa beyninin arkasında, onu görelim manasında söylüyorum. Yoksa, Büyük Ortadoğu Projesi’ne ilişkin açıklanan verilere baktığınızda belki çok itiraz edeceğiniz nokta yok ama coğrafyanın hâline baktığınızda milletin birbirini kırdığı, insanların birbirinin canına kastettiği bir coğrafyanın bu maksada hizmet etmediğini görüyoruz. O zaman başka bir şey var işin içinde, biraz önce söylediğim gibi. O, bu milleti birbirine kırdırmak, kurulan refah imparatorluğu sürdürülebilir, olsun diye...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi, onların projelerini biliyoruz Paşam.

BAŞKAN – Aytun Bey toparlarsak...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, izninizle. Daha çok Paşam konuşuyor ben kısa sorular...

BAŞKAN – Çünkü on beş dakikamız doldu. Yani, 5’er dakika diye...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, siz uzun uzun sordunuz. Burada amacımızın kötü bir niyeti yok, Komisyonun amacına hizmet eden sorular sormaya çalışıyorum.

Dediniz ki: “Aslında isimlerini biliyorduk...”

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yani, kahir ekseriyetle tahmin edilebilir.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) –“...fakat hukuki bir tanımlama olmadığı için bunların çoğuna hukuki müdahalede bulunulamadı.” Değil mi, yanlış anlamadım.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Genel şey budur, evet.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Peki, Fetullah Gülen’in terör örgütü kurmaktan yargılanıp mahkûm olduğunu biliyor musunuz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet, kabaca.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Peki, daha sonra Fetullah Gülen’in bu suçtan beraat ettiğini biliyor musunuz, Yargıtayda kararın bozulduğunu?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bunun nasıl bozulduğunu biliyor musunuz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Hayır.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Terörün tarifi değiştirilerek yapıldı.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Doğrudur.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Dolayısıyla, hukuki bir boşluk yaratılmış gözüküyor. Bunun sizce bir siyasi sorumluluğu var mıdır?

BAŞKAN – Aytun Bey, genelde soru sormuyorsunuz, Değerli Vekilim, Aytun Bey. Yani, ben burada başta izah yaptım, bu şekilde bir usulümüz yok yani.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Biraz önce zekânızın saygınlığıyla ilişkin bir şey söylediniz. Ben de kendi zekâma saygı duyuyorum, lütfen.

BAŞKAN – Onun için son sorunuzu sorun.

Bu metot bizim metodumuz değil Değerli Konuğumuz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sizin bir itirazınız var mı Paşam, soruş tarzımda kabalık yapıyor muyum sizce?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Estağfurullah.

Efendim, şöyle söyleyeyim, ben bu mevzuya nasıl baktığımı ifade ediyorum.

BAŞKAN – Hayır, şimdi, konuğumuz Jandarma Bölge Komutanı, kendisi emekli general. Yani, burada Millî Güvenlik Kurulu kararı, beraat... Şimdi, öyle bir şey ki “Mahkûmiyet verildi, kabul ediyor musunuz?” Şimdi, ben emekli başsavcıyım, hukukçuyum. Bir insana mahkûm denmesi için yargısal yolun tükenmesi ve o yargısal sürecin sonunda bir kesin hüküm çıkması lazım.

Bakın, ben az önce başka bir konuda, henüz konuğumuzu almadan dedim ki kişilerin hukuki durumları...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkanım, sizin bu konudaki, Fetullah Gülen’le ilgili görüşlerinizi zaten ben biliyorum. Bu mahkemeye ilgili görüşlerinizi söylemişsiniz.

BAŞKAN – Efendim, biliyorsunuz da bunu bildiğini söyleyenler kamuoyunda paylaştığımda da mahcup oluyor. Ben, lütfen, müdahale ediyorum Sayın Aytun Bey. Şunu söylüyorum: Komisyonumuzun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından görev verilmiş şekline göre burada bir sanık veya şüpheli sorgulamıyoruz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hayır, hayır, haddime mi o.

BAŞKAN – Buna dikkat ederek şimdi bir defa hüküm...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tam aksine, görevini yapmış, saygıdeğer bir paşayla konuşuyoruz.

BAŞKAN – Bir dakika, müsaade eder misiniz?

Bakın, diyorsunuz ki: “Mahkûm oldu, biliyor musunuz?” Şimdi, Ceza Genel Kurulu...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hüküm var mı burada?

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Terörün tanımını kim değiştirdi efendim? Türkiye Büyük Millet Meclisi değiştirdiyse o zaman hepimiz suçluyuz.

BAŞKAN – Efendim, Türkiye’de hukuku bilenler var burada, değil mi? Doktor olarak tıp görüşünüz ayrı ama mahkûmiyet dersiniz, Aytun Bey, bakın, lütfen, kişi kim olursa olsun... Bakın, az önce burada bir uzmanla ilgili görüş ortaya çıktı, ben onda bile hukukçu kimliğimle iddiadan bahsettim, kişilerin lekelenmeme hakkına riayet edilmesi evrensel hukukun gereği, buna işaret ettim. Şimdi, bu nedenle hüküm verip de konuşumuza tasdik ettirmek gibi bir metot yok bizim şeyimizde.

Buyurun, sorunuzu sorun, tamamlayalım.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Sayın Aydın, eğer sizin de öğrenmek istediğiniz bir şey varsa, İbrahim Bey’in de öğrenmek istediği bir şey varsa Aytun Bey’e sorsun.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, biz söz alarak konuşuyoruz, lütfen.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bakın, Nurettin Bey, içtenlikle, samimi söylüyorum, bu işin aydınlanması için Paşam da bize bir şey soracaksa memnuniyetle cevap veririz çünkü söz konusu olan bir milletin hayatı ve çok önemli bir laf ettiniz, Türk milletinin namusunu koruyan Türk ordusuyla milletin arasına kan davası sokulmak istendi. Böyle bir felaket... Aynı Irak’ta Müslümanların arasında kan davası sokulduğu gibi, aynı Suriye’de Müslümanlar arasına kan davası sokulduğu gibi, bu kan davası öyle bir beladır ki bir kere sokulduğu zaman artık Allah sonunu hayır etsin...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – 1960’da soktular zaten. 1960’ta soktular, Demokrat Partililerle CHP’lileri birbirleriyle kamplaştırdılar ve darbeciler yaptılar bunu.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Doğru, doğru söylüyor Selçuk Bey. Bir daha bunlara izin vermeyeceğiz. Selçuk Bey, haklısınız, samimiyetle söylüyorum, buna izin vermemeliyiz. Zaten devletler deneyimleriyle yaşadıklarından ders alarak buralara gelirler.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Aytun Bey. Var mı sorunuz?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Son bir tane rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Siz yine sözlerinizin bir yerinde bu gücün son beş-altı yılda esasen çok arttığını söylediniz. Bunu neye dayanarak söylediniz?

Teşekkür ederim.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yani, general rütbesine ulaşmaları son beş-altı yıla tekabül eder. Yani, bu 1984-85’te harp okuluna giren bu yapının elemanlarının general olma süreci buraya, bu tarihe tekabül eder, o bakımdan söyledim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Mehmet Erdoğan, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hoş geldiniz Komutanım.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sağ olun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben önce istihbarat başkanlığı yaptığınızı tarihleri tam olarak alabilir miyim?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – 2012-2015.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – 2012-2015, uzunca bir süre Jandarma Genel Komutanlığında İstihbarat Başkanlığı yapmış birisiniz. Tabii ki ömrünüzün çoğu da bu küresel güçlerin Türkiye'deki faaliyetlerini yürüten, ilk başta PKK terör örgütüyle mücadelede... Çünkü ben de sizin dönem arkadaşlarınızla 1990'lı yıllarda bölgede terörle mücadele sırasında görev yapmış bir kaymakamım yani o tarihte beraber çalıştığımız arkadaşların tamamı Jandarmada sizin dönemlerinizdi.

Şimdi, istihbarat başkanlığınız döneminde, bu Fetullahçı yapıyla mücadele konusunda neler yaptınız? Çünkü tam da bu son beş-altı yıl içerisinde görev yapmış birisiniz. Bir de yaptığınız çalışmaları, tabii ki Jandarma İstihbarat Başkanı kiminle paylaşacak? Genel Komutanla, İçişleri Bakanıyla ve Genelkurmayla bunları paylaştınız ya da paylaşmadınız. Ne kadarını paylaştınız, ne kadarını paylaşmadınız ve oradaki tepkiler neydi? Yani, özellikle son beş-altı yılda oluşan bu gücün yapısının artması ve diğer, bu yapıya dâhil olmayanları da etkileyecek hâle geldiği bir dönemde sizin yaptığınız çalışmaların karşılığı, oradaki gördüğü tepki neydi? Bir...

İkincisi, şimdi, konuşmanızda dediniz ki: “Bu terör örgütünün bir tanımı yapılmadı.” Siz böyle bir tanıma ihtiyaç duyduunuz mu? Bu tanımlamanın yapılması ve bu işin mücadelesinin bu tanımlama çerçevesinde yapılmasıyla ilgili istihbarat başkanı olarak amirlerinize bir talep, bir teklif götürdünüz mü? Birinci sorum bu.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sayın Vekilim, o tanımlamayı, tabii, ben değil mevzuat istiyordu yani sizin bir harekete geçebilmeniz için, bir teknik takip ya da takip yapabilmemiz için hukukun çerçevesinde olması gerekiyor bu işin yani hukuk içerisinde olması gerekiyor. Bu takibi yapabilmemiz Ceza Kanunu'nda düzenlenmiş. Anayasa daha sonra düzenleme yapmış. Dolayısıyla, hem Anayasa'ya hem kanuna aykırı bir şeyin yapılabilmesi mümkün olmuyor. Zanla da bu iş yürümüyor, zanla da bu işi yapamıyorsunuz. O bakımdan, mevzuaten bir darlık var.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İşte, ben de tam onu soruyorum. Siz bu darlığın giderilmesi konusunda bir teklif götürdünüz mü?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Onu şöyle söyleyelim: Tabii, bu üç yıllık zaman içerisinde bu yapıyla mücadele konusunda nerede ne görüşülmüşse bir şekilde Jandarma İstihbarat Başkanı olarak ben de görev almışım ve o günün görülen konusu ne ise alınabilecek tedbirler ve uygulamalara dönük mutlaka somut birçok şey söylemişizdir muhakkak.

Kendi içimizde yaptığımıza gelince, şunu net söyleyebilirim –övünerek söyleyeyim- istihbarata bağlı 4 daire başkanımı da münhasıran kendim aldım, kendim seçtim, inha tayini yaptım. “Bana istemediğim bir arkadaşı vermeyeceksiniz.” dedim ve 4 arkadaş daire başkanını da –bana bağlı zaten 4 dairemiz var- kendim seçtim, 2015 itibarıyla. 2015'te ayrıldım zaten başkanlıktan. Bahtiyarım, bu seçtiğim 4 daire başkanı arkadaşın 2'si benim yanımda vuruştı, 2'si karargâhta Beştepe'de vuruştı. Biri gazi oldu, biri rehin alındı; biri yaralandı, biri rehin alındı. Yani, yaptıklarımızın nişanesi olarak - yukarıdan aşağı başlıyorum, aşağıda da dünya kadar işlem vardır- 4 daire başkanını bizatihi kendim seçmişimdir ve 4'ünün de 15 Temmuzda -er, meydanında belli olur misali- yaptıkları benim gururumdur. O bakımdan, bu kadarla yetineyim sorunuza. Burada daire başkanları noktasında ne yaptıysam aşağıda da aynı işlemleri yaptım. Dünya kadar icraat vardır bu noktada.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu mevzuat darlığının giderilmesi konusunda somut bir teklifiniz, öneriniz oldu mu?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yani, şöyle bir şey hatırlamıyorum: “Oturalım, gelin, bu yapıyı takip edebilmenin mevzuat önünü açalım.” gibi bir çalışmanın yapıldığını hatırlamıyorum yani bu olmadı hiç. Yani, “Gelin, oturalım, mevzuat darlığı var, insanların takibiyle ilgili elimiz dar.” Buna biz böyle bakıyoruz ama bugün böyle bakıyoruz. 17-25’ten önce daha farklı bir atmosfer vardı. O bakımdan, o mümkün değil ama münhasıran “Hadi gelin oturalım, bunun adını koyalım.” son yılda olan hadiselerdir, son yılda da zaten ben istihbarat başkanlığından çıkmıştım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, MİT tırları davasında siz de...

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – İstihbarat başkanıydım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İstihbarat başkanısınız ve o konuda idari tahkikat yapmak için Adana’ya gittiğinizde tahkikat heyetinde kimler vardı? Bugün bu heyetteki görevlilerin durumu nedir şu anda?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Biz 4 arkadaş oraya görevlendirildik. Ben başkandım, 1 özel müfettiş arkadaşımız vardı albay, 2 de teknik personel vardı, bir üsteğmen ile bir başçavuş. Albay arkadaşımız, Seyit Ali Uyanık muhtemelen meslekte, devam ediyor. Diğer 2 teknik personel genç arkadaşlardı, onların durumunu bilmiyorum ancak bir şeyi vurgulayayım: Biz tahkikat yapmadık. Ertesi gün Sayın İçişleri Bakanımız Efkân Ala “Ben tahkikatı mülkiye müfettişleri vasıtasıyla yaparım, siz personelinizi çekin.” dediler, biz tek ifade almadan döndük. Yani, tahkikat yapmadık orada, giden heyet ertesi gün yani 19’undan sonra, 20’sinde, pazartesi günü oraya giden heyetin başkanıydım ama tahkikat yapmadan geldik ama üç-dört saat arkadaşlarımızla konuştuk, bilgileri aldık. Daha Bakanlığın müfettişleri tefrik edip gidilip, tahkikatları yapıp dönüp arz edilene kadar çok zaman alacağından, ilk bilgiler nedir mahiyetinde bunları Sayın Bakana, Sayın MİT Müsteşarına ve Sayın Başbakanımıza –hâlihazır Cumhurbaşkanımıza- arz etmem emredildi, arz ettim ben de yani ilk bilgiler mahiyetinde, “Arkadaşlar şöyle, şöyle, şöyle söylüyor.” şeklinde. Onun dışında bir tahkikatımız olmadı efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Evet.

Gene istihbarat başkanlığınız döneminde Faruk Bal, Feyzullah Günel, Ali Taş, Cemal İyigün’ün sizin biriminizdeki görevdeki nelerdi o zaman?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – 3’ü daire başkanı, 1’i şube müdürüydü.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bugün bunların durumu nedir?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Bunların 3’ü tutuklu bildiğim kadarıyla. Cemal’i bilmiyorum, Cemal de tutuklu olabilir. Bunların hepsini başkanlıktan çıkararak benim. Bakın, biraz önce söyledim, onların 3’ü daire başkanıdır. Faruk Bal, Feyzullah Günel ve Ali Taş daire başkanıdır. Onların tamamını değiştiren benim. 2 tanesi iki yılda değişti. Neden iki yılda değişti? Hâlbuki genel komutanlıkta daire başkanlıklarında teamül üç yıldır. Ben ikinci yılda değişmelerini istedim ve değiştirdik.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Değiştirdiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet, 2015 yılında.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, gene, biraz önce hani genel takibatla ilgili mevzuat darlığından bahsettiniz ama ordunun kendi içinde başka bir imkânı var, bu PERGİN denilen, personeli yakın takibe almak, incelemek konusunda ordunun kendi disiplin mevzuatı çerçevesinde. Bu manada, istihbarat başkanlığımız döneminde, Jandarmadan kaç personeli FETÖ/PDY kapsamında PERGİN takibine aldınız, bunu da merak ediyoruz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Şimdi, bu PERGİN dediğimiz, personel güvenlik incelemesi tabiri, daha önce sakıncalı şüpheli kapsamına karşılık gelen yeni bir tabirdir. Bu mevzuat değişiklikleri sonrasında sakıncalı, şüpheli kavramları bile rahatsız edici olduğu için böyle bir değişikliğe gidildi.

Şimdi, biraz önce ifade ettiğim gibi, sizin bir takibi yapabilmemiz için elinizde tanımlanmış bir terör örgütü tanımlaması ve buna dâhil oldukları ifade edilen bir verinin, donenin konulması lazım.

İkincisi, örgütlü bir şekilde insanların birtakım suç işledikleri donesinin olması lazım. Bu gelmediği müddetçe herhangi bir kişiyi PERGİN kapsamına almanız ve takip etmeniz mümkün değil.

Üç, bu konuda şüpheleriniz olabilir. Bu şüpheleri de eğer bir şikâyet yok ise, eğer bir kuvvetli şüphe sayılabilecek emareler yok ise PERGİN’e alamazsınız. Ben şu anda üç yıl içerisinde kimler PERGİN’e alındı ve kimler takip edildi, sayısal olarak hatırlamıyorum ancak şöyle bir şey var: O süreç, son on yıllık süreç belki de, bu konuda çok ihtiyatlı olunan bir süreçtir yani bir insanı takip yapabilmenin neredeyse imkânsız olduğu bir süreçtir ya da çok zayıf olduğu bir süreçtir.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, sunumunuzda çok özel bilgiler verdiniz. Türk ordusunun Türk milletinin namusunu korumak konusundaki fonksiyonlarını çok detaylı anlattınız. Şimdi, tabii ki Türk ordusunun bu fonksiyonunu yerine getirebilmesi için önce bir şeyi başarması lazım: Kendisini korumayı başarması lazım. Yani, burada sorduğumuz sorular kendisini koruma refleksiyle ilgili ki siz ordunun... Genelkurmaydan dinlediğimiz diğer kişiler diyor ki: “Bizim istihbarat birimimiz yok, bu işi bize MİT ne kadar getirirse o.” Ama, Jandarma teşkilatı bu manada diğer kuvvet komutanlıklarından farklı, Türkiye’de bir istihbarat birimine sahip ve bu manada belki ordunun diğer birimlerinin açığını kapat da size düşecek. Yani, benim ısrarla demin sorduğum konu buydu. Yani, tamam, son on yılda bu iş bu kadar güçlendi, bir tarafta bu var, öbür tarafta da bir mevzuat darlığı var. E, olabilir mevzuat darlığı. Mevzuat darlığının giderilmesi konusunda belki siyasiler bu konuda duyarsız da davranabilirler, onlar bu meselenin çünkü sizin kadar içinde olmadıkları için eksik bilgilerinden dolayı. Yani, bizim burada sormak istediğimiz esas konu somut olarak, siz ne kadar bilgilendirdiniz? “Bu mevzuat darlığının giderilmesi konusunda bir teklif yok.” diyorsunuz. E, o yoksa bu mevzuat darlığı nasıl giderilecek bu psikoloji içerisinde? Bu, hakikaten önemli bir konu.

Gene siz MİT tırları davasında kısa süre cezaevinde kaldınız. Cezaevinden çıktıktan sonra havalimanında sizi karşılamaya gelenler kimlerdi? Bugün o kişilerin pozisyonu nedir?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tamamı dostlarım, arkadaşlarım, bir iki kişi hariç...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bugün onlar görevine devam edebiliyor mu?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tamamına yakını devam ediyor. Sivil arkadaşlarım zaten kahir ekseriyeti. Meslekten birkaç arkadaş vardı. O yapıdan bu işin içerisinde olan bir iki kişi de vardı. Onlar bana sordular: “Bunlar niye geldi?” Görevli gelmişlerdir dedim o tarihte.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, gene bir konuda 15 Temmuz gecesi siz Güvercinlik'te bütün Jandarmadaki Ankara'da bulunan generallerin toplandığını, işte 6 kişinin orada olduğunu, birisinin de siz olduğunu söylediniz. Şimdi, bu darbelerin listesinde sizin görevinize devam edeceğiniz, bu Bursa'da çıkan listede yazıyor. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yani Sayın Vekilim, onu oraya yazana belki sormak lazım. Genelkurmay Başkanımızın emir subayı onunla ilgili şöyle bir ifadeye bulundu, tek eldeki done de bu bu konuda, diyor ki: “Görev verilenler mutlaka kendileriyle görüşülmüştür.” Ancak devam yazılanlar için ne diyorsunuz? Onlar belki güvenilir veya güvenebileceği ya da soracağı... Peki, Galip Mendi'ye devam yazılmış. O kesinlikle bizden değil. Yani devam yazısında, bırakın görevlendirmelerde bile bir sorun var, nasıl? Tunceli'de bir arkadaş var mesela, tugay komutanı. Görev vermiş sıkıyönetim komutanı. Arkadaş Balyoz'dan bir buçuk yıl yatmış, çıkmış. Olay liste geldiğinde bu “Alçakça bir –af buyurun- kalkışma var, bana da görev yazılmış sayın komutanım, sayın valim, sayın başsavcım, ne yapacağımıza buyurun, oturun, birlikte karar verelim.” diye gitmiş arkadaşımız.

Şimdi, burada, özellikle devam yazılan konusunda yani onu yazana sormak lazım ama herhâlde şöyle bir şey var: Sorarız, istiyorsa, mesela, hâkimlerin birçoğuna, doktorların birçoğuna, maliyeciye, efendim, kıyıda köşedeki bölge komutanlarına bunu söylemişler. Ama “Sizden mi?” diyor. “Kesinlikle bizden değil.” diyor. Peki, niye devam yazdınız? Bilmiyoruz. Anlatabildim mi...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Güvercinlik'teki bu komuta heyetinden, 6 generalden şu anda görevine devam eden var mı, tutuklanan var mı?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – 1 tane tutuklanan arkadaş var. O da bizden önce oraya gitmiş ama sabaha kadar bizimle, ben ta Kara Havacılığa müdahale edene kadar. Daha sonra bir çocuğu beni aradı, tutuklandı o tuğgeneralimiz çünkü, dendi ki: “Kapılara...” Bir yarbayımızın ifadesine göre olmuş, oğlunun söylediği bana. “Amca, babam, bir yarbay ifade vermiş, ona göre tutuklanmış.” Ne demiş o yarbay yavrum? Dedi ki: “Kapıları dolanmış Güvercinlik'in, güya paralelcileri içeri almaya çalışmış.” Yarbay böyle söylemiş. Ama ben dörtten sonra bu Kara Havacılığa müdahale noktasındaki olaya kadar orada olduğunu biliyorum arkadaşın ama ifade böyle gelmiş, ona istinaden tutuklanmışlar.

Korgeneralimiz Harun Ocaklı emekli oldu kendi isteğiyle. Kemal Alataş korgeneralim 4'üncü yılını bitirmişti emekliye ayrıldı, ben emekliye ayrıldım. Diğer tümgeneral arkadaşımız meslekte devam ediyor. Diğer ikinci tümgeneral arkadaşımız meslekte devam ediyor. Yanımızdaki 2 albay arkadaşımız da general oldu. O görevde akşam bizimle beraber İsmail Balıbek albay ve Hakan Saraç albaylar da terfi ettiler.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sizin ve emekli olan arkadaşların, diğer generallerin durumunun oraya gelmesiyle ilgili 17 Temmuz veya 16 Temmuz günü bu Jandarma Genel Komutanı serbest bırakıldıktan sonra, karargâha döndükten sonra yapılan generaller toplantısındaki diyalogun bir etkisi var mı? Orada bu iş nasıl değerlendirildi?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Ben o toplantıda yoktum, öyle bir toplantıda yani olmuş bir şey ama o generaller toplantısı değil, pazar günü yanılmıyorsam, bir araya gelmiş, ben yoktum orada. Yani cumartesi günü akşam komutan geldi, biz karargâha geçtik Beştepe'de, komutan geldi, tahribatı gördü, cesetler de hatta hâlâ oradaydı yanılmıyorsam. Kendi olayla ilgili bilgi aldı, kendi konumuyla ilgili de bilgi verdi. Ertesi gün ben birkaç saat karargâha uğradım, daha sonraki gün de yine uğradım, pazartesi de normal görevimize geldik ama o arada bir oturup konuşma olmuş, oturulmuş konuşulmuş.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani bu toplantıya katılmayan kaç general var?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Bilmiyorum yani ben de orada değildim, bilmiyorum. Harekât merkezinde muhtemelen, yanında bir kriz odamız var, kriz merkezimiz var, muhtemelen, oradaki generaller, her zaman olan şeyler onlar, oturmuş konuşmuşlardır, bilmiyorum ama şöyle bir şey var: Kemal Alataş generalim dört yılını tamamlamış, ben dört yılını tamamlamışım. Ben üstelik emekli olmak istediğimi de Sayın Genelkurmay Başkanımıza 15 Temmuzdan bir buçuk ay önce deklare etmişim, benim için bir sorun yoktu. Kemal Alataş generalim de zaten 4’üncü yılını bitirmişti, uzatılmadan emekliye ayrıldı. Sanki orada Harun Ocaklı generalim iki yılını henüz korgenerallikte doldurmuştu. O da dilekçe vermiş, ayrılmış, sebebini bilmiyorum. Sordum, “İbrahim, öyle gerekti.” dedi. Peki, komutanım, hayırlı olsun dedik.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bir de MİT tırları davasına dâhil edilmenizin sebebini nasıl açıklayacaksınız?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sayın Vekilim, MİT tırları, biraz önce sözümün başında girdim ben, bu darbenin öncüsüdür yani MİT tırları olayı Sayın Cumhurbaşkanını içeride zorda bırakmak adına, hukuken ve siyaseten bir şey yapabileme imkânları tıkanıdığı değerlendirildiğinden uluslararası camia tarafından zora sokulmak üzere yapılmış bir hamledir. Bu, aynı zamanda askerlikte “bir başarıdan faydalanma harekâtı” dediğimiz bir şey vardır, bir başka yerden bir başarı vaadi harekât içerisinde görülürse planda ufak tadilat yapar, oradan yürürsünüz. Bakıldı ki bu iş uluslararası alana aktarıldı ama içeride de Jandarmaya bir kumpasa döndürülebilir mi? Bir gizli tanık gitti, bu olayın idari tahkikatları yapıldı, adli tahkikatları yapıldı, olayın üzerinden yirmi aya yakın zaman geçti, genel komutanımız ile beni çağırdı savcı, dedi ki: “Bu iş karargâhta planlanmış.” Nereden çıktı bu sayın savcı? “Bir gizli tanık geldi bize diyor ki: ‘Siz 1 Ocakta Hatay’da bir tır durdurulmuş, tırdaki arkadaşlar ‘Biz MİT personeliyiz.’ demiş, yüzbaşımız da bunu serbest bırakmış. Savcı demiş ki: ‘Serbest bırakırsanız size işlem yaparım.’ O da ‘İşlem yapın efendim.’ demiş. Ben MİT’in tırlarını niye arayacağım? Vali bey yazılı talimat vermiş ve aranmadan gönderilmiş. Bunun üzerine diyor ki: ‘Jandarma Genel Komutanı –gizli tanığın beyanı- 5-6 Ocak 2014 tarihlerinde genel komutanlıkta 200-250 kişiyi topladı, dedi ki: ‘Böyle şeyler istemiyorum, buradan tek bir malzeme geçmeyecek, oradan tek bir terörist girmeyecek.’ Bu iş karargâhta planlandı.”

Şimdi, genel komutanlıkta 200-250 kişinin yapmış olduğu bir toplantı asla örtülemez, asla saklanamaz, asla gizlenemez. Böyle bir toplantı yoktur, yapılmamıştır.

İki: Gizli tanık diyor ki: “Aksaray’daki astsubay ve polis memurunun IŞİD’cilerce şehit edilmesi olayını örnek gösterdi ve çok kızdı.” Olay Mart 20’de olmuş, biz 6-7 Ocakta topluyoruz. Olmamış bir olayı konuşturmuş.

Üç: Kim oradaydı? Komutan oradaydı, kurmay başkanı oradaydı, bu şu oradaydı. Kurmay başkanı resmî görevde Şili’de. Ne toplantıya kendi katılabildiğini –“Ben de toplantıdaydım.” diyor- ispat edebilir ne öyle bir toplantı yapıldığını ispat edebilir.

Günlük bizim komuta kademesinin faaliyet bülteni vardır. Hangi general günlük hangi faaliyet içerisindeyse yayınlanır. Bütün toplantılar bir cerideye kaydedilir. Böyle bir toplantı örtülemez, saklanamaz ama buradan maksat nedir? Buradan maksat Sayın Vekilim, şudur: Bunu jandarma yaptı deyin, Jandarma Genel Komutanlığı yaptı deyin genel komutanı çağırıyorlar, genel komutanımız Sayın Servet Yörük general, ifade veriyor. Kritik personel Ankara dinleme yapmış, Ankara İl Jandarma. İstihbarat başkanının bu dinlemeden mutlaka haberi vardır. İstihbarat başkanının o dinlemeden haberi olmaz. Jandarma İstihbarat Başkanlığının kıtalarla hiçbir irtibatı yoktur, hiçbir emir komuta ilişkisi yoktur. KOM Daire Başkanının, harekât başkanının, asayiş başkanının kıtalarla hiçbir bağlantısı yoktur.

Polisteki, Emniyet Genel Müdürlüğümüzdeki düzenleme bizde yoktur. Öyle bir dikey sorumluluk yok bizde. Herkes kendi komutanına karşı sorumlu, o da genel komutanımıza karşı sorumlu. Ankara bir dinleme yaptıysa benim buna müdahale etme şansım da yok, görme şansım da yok. Biraz önce söylediğiniz kapsamda söyleyeyim. Bu tür teknik manada illerin dinlemelerine müdahale noktasında jandarma her şeyi kapatmıştır. Bir buçuk yıla yakın, bir yılı aşkın bir süre Bakanlığımızın mülkiye müfettişleri, TİB’den de uzman personeller çağırarak suretiyle bir yılı aşkın süren başkanlığımın teknik kapasitesini ve faaliyetlerini denetlediler. En sonunda dediler ki: “İncelemeye değer bir şey yoktur.” Sayın valimiz, geldi, dedi ki: “Nasıl bir sistem kurdunuz buraya?” Dedim ki, kişisel hataları da önlemek adına bir sistem kurduk. 2011’den beri jandarmada log kayıtlarına Sayın Vekilim, dokunamıyorsunuz. 2011 yılından beri jandarmada bir işlem yaptıysanız, birini dinlediyseniz veya o dinlemeye müdahale ettiyseniz log kayıtlarına dokunamıyorsunuz. Teknolojik olarak böyle bir imkân kabiliyetiniz yok. Bütün o dokunmaları da sayın müfettişlerimiz gördüler.

O bakımdan, jandarmanın öyle bir imkânı yoktu, savcımıza bunu da anlattık. O ancak şöyle değerlendirdi. Acaba burada bir istismar var mı? Sayın genel komutanımızı serbest bıraktı, ben bir ay tutuklu kaldım. Bir ayın sonunda gelinen nokta, tabii, biz başka şeyler de anlattık. Nedir? Ankara İl Jandarma 7 tane MİT personelini dinlemiş. Kim bunlar? Bu taşımada görev alan asker arkadaşlar, MİT’te görevli. Bu olay bize geldiğinde on beş gün sonra Ankara İl Jandarma geldi, dedi ki: “Komutanım, ihbarı bizden bu arkadaş yaptı.” Niye yaptın bu ihbarı? “Komutanım, biz şunları dinliyorduk uyuşturucudan.” Böyle çok şüpheli konuşular. İşte, Reyhanlı olayı aklımıza geldi vesaire ihbar yaptık. Peki, bunlar MİT’çilerdi değil mi? Siz MİT’çileri mi dinlediniz? “Bilmiyoruz, içlerinde MİT’çi olabilir.” dendi. Peki, kimden aldınız bu isimleri, getirin bakalım. Bunun bir araştırma tutanağı vardır efendim yani teknik olarak söylüyorum. Bir araştırma tutanağında kimi ne maksatla dinlediğinizi yazarsınız. Getirin bakayım bu 7 arkadaş siz ne maksatla dinliyorsunuz? “Şu maksatla: Uyuşturucu kaçırıyordularmış.” Peki, bu isimleri kimden aldınız, haber kaynağınız kimdir ya da bir ihbar mı var ya da bir başka done mi var? Dedi ki: “Haber elemanı kaynaklı.” O haber elemanımızın ismini ve telefon numarasını bana getirin bakalım. Bunu da aldık, bunu götürdük, ilgili mercilerle paylaştık, direkt. Savcımız dedi ki: “Paylaştınız mı?” Tabii ki, 15’inci gün. Bana gelir gelmez ertesi gün götürdüm, verdim.

Şimdi, bütün bunlara bakıldı, dendi ki aynı savcımız: “Suçun niteliği değişmiştir, sanığın suçtaki rolü görülmüştür, tahliyesine...” Kendi tahliyemi istedi ve bir ay sonra ben tahliye edildim, davaya da girmedim efendim.

Jandarma bu işin içerisine neden sokulmak istendi? Bakın, tır olayı kumpasın 4’üncü ayağıdır, biraz önce söylediğim gibi. Yani 7 Şubat Gezi’yi dolaylı söyleyelim, 17-25, 19 Ocak tır olayı. Bu 4’üncü halkadır. Peki, buradan ne çıkartılmak istendi, başarıdan faydalanmada yapılmak istenen neydi? Jandarmaya 4’üncü bir kumpas kurulacaktı yani Ergenekon, Balyoz, casusluktan sonra tır üzerinden jandarmaya. Jandarma Genel Komutanı alınacak, kurmay başkanı alınacak, harekât, istihbarat vesaire başkanları alınacak, kıtalardan bölge komutanı, alay komutanları alınacak. Hatta, bana sorarsanız ordu da bırakılmayacak, “Bunlar kimden yetki aldı?”ya kadar gidilecekti Genelkurmay ayağıyla. Bu ne yapılacak? Jandarma, Türk ordusu 4’üncü kez bir kumpasa mağdur edilecek. Bunun içeride yaratacağı olumsuz bir negatif enerji var, bunun toplumda bir karşılığı var. Bu negatif enerji nasıl iktidara yönlendirilebilirin hesabına girilecekti bilahare. Bu, kapsamlı bir plandı.

Ben yani, başışlayın, başlangıçta da belki büyük laflar ettim gibi ama yıllardır bu işlerin içerisindeyim. Beş yıl İstihbarat Değerlendirme Merkez Amirliği yaptım, iki yıl Teknik İstihbarat Daire Başkanlığı yaptım, üç yıl da Başkanlık yaptım. Olayın arkasını görmek bizim şiarımız. Onun

için, biraz büyük belki laflar ediyoruz. O tam bir darbe girişimiydi 19 Ocak tır hadisesi yani Sayın Cumhurbaşkanımızı hedef alan ama daha sonra başarıdan faydalanmaya ve jandarmaya bir kumpasa belki de Gezi ötesi bir rahatsızlığa da sebebiyet verecek bir oluşumdu o.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gene bu istihbarat başkanlığı yaptığımız dönem, tabii biraz önceki sunumunuz çerçevesinde hani bu Büyük Ortadoğu Projesi çerçevesinde sınırı değiştirilecek...

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sayın Vekilim, “Büyük Orta Doğu” demeyelim de “bölgeye ilişkin hegemonik planlamalar” diyelim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bir plan dâhilinde Türkiye de sınırı değiştirilecek ülkeler listesinde.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, burada kullanılan son dönemdeki hepimizin açık bilgilerine göre 3 tane önemli taşeron var. Birisi, devletin ve ordunun içindeki bu yapılanma. İkincisi, son dönemde bölgede peydah olan bu IŞİD belası. Üçüncüsü de yıllardır devlet olarak mücadele ettiğimiz PKK. Şimdi, sizin istihbarat başkanlığı yaptığımız dönemde bu bölgede de hendeklerin kazıldığı bir dönem. Bu dönemde sizin bu PKK'nın bu şeylerini, hendek kazmasını, silah yerleştirmesini, sınır hareketlerini takip etmenizde bir zafiyet mi vardı? O dönem istihbarat içerisinde taşrada görevlendirdiğiniz adamların içerisinde bu yapının adamları mı vardı? Bu hendekler kazılıp silahları yerleştirirken işte son bir senede yaşanan olayların yaşanmasına sebep olan altyapı kurulumu siz istihbarat başkanı olarak neler yaptınız, kimleri uyardınız, hangi raporları düzenlediniz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Şimdi, Sayın Vekilim, şöyle söyleyeyim ben size: O süreçte devletin istihbarat kurumlarının yaptığı şudur: Bu bir siyasi bir karardır bir kere her şeyden evvel, bir siyasi iradedir. Bu söylediğiniz yapılanma bürokrat kesimdir ve devletin, siyasetin emrindedir, sadece emir verileni yapar, bir. Bu zafiyet buradan kaynaklanmıştır manasında asla söylemiyorum. Ancak bu kurumların bir görevi daha var. Evet, siyasetin aldığı bu karara uymakla beraber bunun yaratacağı sıkıntıları daha büyük bedeller ödenmek zorunda kalacaksa bunların siyaset kurumuna aktarılması da sizin asli göreviniz. Ben kurumların bunu yapmasında hiçbir noksanlığın kendi başkanlığında dahi olmadığını, kendi kurumunda dâhil olmadığını düşünüyorum.

İki, öbür türlü devlet bir siyasi karar almıştır, tahammül eşliğini yükseltmiştir, denenmemişi denemiştir. Bürokrat olarak buna söyleyecek bir şeyimiz yok. Muhalefet, Aytun Bey...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bununla ilgili bir soru daha sormak istiyorum.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Özur diliyorum, tamamlayayım.

Biz burada ne yaptık da bu çukur kazma hadisesi çok kısa sürede korkunç bir mücadeleyle halledildi. Devletin istihbarat kurumları nokta istihbaratına yöneldiler ve nokta istihbaratına hazırlık yaptılar. Dördük çaldığı gün çok kısa sürede çok büyük bir örneği olmayan bir mücadeleyle işin üstesinden gelindi. Bu istihbaratçıların yani başarılarıyladır. Çok büyük katkısı vardır. Orada savaşan, mücadele eden, hayatını ortaya koyan, komiserin üstüne atlayan uzman çavuşun, “Onun iki çocuğu var.” diyen, onların emeğini başımın üstünde ayrı bir yerde tutarak söylüyorum, o başarıda istihbaratçıların, devletin bütün istihbarat kurumlarının, hem Millî İstihbarat Teşkilatımızın hem Jandarma istihbaratının hem Emniyet istihbaratının hem Silahlı Kuvvetlerin kendi istihbaratının çok etkili olduğunu düşünüyorum ben. Yani bir şey yapılmadı, yapılamadı, o gelen sonuçta onların payı var mı... Bu şekilde cevaplandırabilirim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Uzun yıllar istihbaratla uğraşmış birisi olarak şimdi bu bahsettiğiniz PKK, İŞİD ve bu paralel yapının, FETÖ’cü yapının birbirleri arasında bir iletişim, organik bağı var mı bu hizmet etikleri güçlere karşı?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Akılları aynı iradenin tutsağıdır efendim. Dolayısıyla irtibat olması çok mümkündür.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani sizin bir değerlendirmeniz oldu mu?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Benim şahsi değerlendirmem hepsinin efendisi aynıdır. Dolayısıyla uygulamalar içerisinde paralellik olabilir, bağ olabilir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Selçuk Özdağ, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın komutanım, hoş geldiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sağ olun efendim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – O geceki katkılarımız için de ayrıca teşekkür ediyoruz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sağ olun. Estağfurullah...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Demokrasiyi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen millet iradesini korudunuz, vatanın bölünmez bütünlüğüne katkıda buldunuz. Siyasiler, iktidarıyla muhalefetiyle, sonra Türk Silahlı Kuvvetlerindeki sizin gibi sağduyu sahibi askerlerimiz, aynı zamanda emniyet yetkililerimiz birlikte mücadele verdik milletimizle birlikte. Çok teşekkür ediyorum katkılarınıza.

Biliyorsunuz, bu topraklarda güçlü ordularla kalırız, güçlü ekonomiyle ve büyük demokrasilerle kalırız. Geçmişte de bunun acılarını büyük imparatorluklar yaşadı, biz de aynısını yaşıyoruz. Bizim güçlü bir ordumuzun olması elbette ki hepimizin arzusu ama ordumuzda da şöyle bir sâri hastalık gibi bir gelenek de var, bir darbe geleneği. 1960’da darbe yaptılar seçilmiş iktidara karşı ve seçilmiş başbakanı astılar. Sonra 1962’de yine bir darbe girişimi, 2 asker, asıldı, idam edildi İnönü döneminde. Daha sonra 1971 oldu biliyorsunuz. Askerin siyasete karşı çok heveskâr olduğunu biliyoruz, nedense böyle bir heveskârlığı var. Zaman zaman cumhuriyeti kollama ve koruma adına ortaya çıkıyor, zaman zaman irticayı bahane ederek ortaya çıkıyor, zaman zaman siyasetçiyi beğenmeyerek ortaya çıkıyor. Bunları biliyoruz. 1971’de darbe olduktan sonra Sayın Süleyman Demirel, rahmetli, şapkasını alıp gittikten sonra 1971 yılında bir Hükümet kuruldu, Nihat Erim Hükümeti ve bu Hükümete Sayın İnönü o zaman bakan verdi, Cumhuriyet Halk Partili bakanlar verdi ve Ecevit o zaman istifa etmek istedi, “Karaoğlan” diye, lakabı o zamanlar başlamıştı. Sayın Ecevit istifaya girince Reha İsvan aracılık yaptı, İnönü’ye gitti ve “Partimizin geleceği olan, istikbali olan bir şahıs istifa ediyor, Karaoğlan’a söyleyin, o bu işlerden anlamaz, eğer ben buraya Hükümete Cumhuriyet Halk Partili bakanlar vermezsem bunlar çok uzun süre kalırlar ve Parlamentoda da demokrasiyi işler hâle getiremeyiz.” dedi.

Siyasiler daima, işte böyle cuntacı askerlerin veya siyaset kurumunu beğenmeyen kişilerin Demokles’in kılıcı gibi başlarında durduğunu gördüler, korktular, çekindiler, zaman zaman ilmî siyaset yaptılar, zaman zaman yapmak istediklerini yapamadılar, çekindiler, bazen yapmak istediler çok ağır bedeller ödediler aynen Menderes gibi, Demirel gibi, Erbakan gibi, neler yaşadığını biliyoruz. Ben de 28 Şubat döneminde çok büyük bedeller ödedim. Aynı zamanda rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu’yla

beraber 28 Şubata kafa tutan kişilerden bir tanesiydim. O zaman “Tanklarını, namlularını milletine çevirmiş bir orduyu alkışlamayız.” diyerek de meydan okumuştuk. 1980’de yine bir darbe oldu biliyorsunuz. Zaman zaman da Millî Güvenlik Kurulu kararlarıyla Türkiye’yi, siyaseti terbiye etmek istediler, tedip etmek istediler askerler. Tırnak içinde söylüyorum, demokrasiye ram olmuş askerleri tenzih ederim. “irtica” dediler. Millî Güvenlik Kurulunda millî görüşçüleri tehlike gördüler, ülkücüleri tehlike gördüler, Nakşileri tehlike gördüler. Sonra işte 2004’te yaptıkları gibi, Nurcular, Fetullah Gülen Hizmet Hareketi’nin takip edilmesini istediler ama bunun askerî ayağını gündeme getirmediler, bunun MİT ayağını gündeme getirmediler, bunun emniyet ayağını gündeme getirmediler nedense. Yani Hilmi Özkök Paşa burada onu söyledi “Evet, biz gündeme getirdik.” dedi. Bununla bir noktada siyasi iktidarları terbiye etmek adına kullandılar, Fetullah Gülen argümanını kullandılar. Hatta şunu da söylemişti: “O zaman bu Fetullahçılık suç değildi.” ifadesini kullandı.

Şunu söylemek isterim: Gerçi sorunun muhatabı siz değilsiniz ama 17-25 Aralık öncesi de, işte, bizi zaman zaman suçlayanlar, AK PARTİ iktidarını da “2004 yılında iktidara geldiniz bir şey yapmadınız...” Bir yıllık bir iktidardık zaten. Fetullah Gülen Hareketi 1970’lerde çıkmış; kırkıyılık bir hareketin, bugünkü durum, geçmişin toplamıydı. Bir yıl içerisinde bizim dönemimizde büyümediler. 17-25 Aralık öncesi Sayın Kılıçdaroğlu’nun da Amerika’da bu şahsa ait olan bir enstitüde görüşme yaptığını biliyoruz. 17-25 Aralıktan sonra siz MİT turlarını bir darbe olarak değerlendirdiniz. 17-25 Aralığı darbe olarak değerlendirdiniz, 7 Şubat MİT operasyonunu bir darbe olarak değerlendirdiniz. Burada Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri de bunların televizyonlarına çıktı, görüştü bunlar olup bitikten sonra. Hatta, kayyumlar atandığı zaman...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Davutoğlu dört buçuk saat görüşmüş Fetullah’ın evine gitmiş ya, dört buçuk saat!

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) - ...buraya giderek, burada protesto ettiler, bunu yaptılar. Çok özür dilerim, sorumu size sormayacağım, sadece bir tespit yapmak için sordum, sorunun muhatabı siz değilsiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sağ olun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Buraya eğer Birgül Ayman Güler Hanımefendi gelmiş olsaydı, kendisine niçin paralelle iş birliği yaptığını soracaktım ama gelmedi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bunu Davutoğlu’na soralım, Davutoğlu’na.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Gelmesini de çok arzu ediyorum hanımefendinin. Hatta bugün bir dilekçe yazdım Komisyonumuza, şunu yazdım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dört buçuk saat ne gördüştü?

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, dinleyin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezine bir dilekçe gönderilmesini istedim. Birgül Ayman Güler’in disiplin dosyasının tamamının Komisyonumuza gönderilmesini istedim madem gelmiyor diyerek. Sorularımı sormak istiyorum sayın komutanım. 15 Temmuzdaki darbe girişimi ile daha önceki darbe girişimleri arasında bir fark gördünüz mü? Çünkü dediniz ki: “Hep egemen güçler var bu yapıların arkasında.” Geçmişteki darbelerin arkasında da egemen güçler var mıydı?

İki: Terörle mücadelede...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Davutoğlu dört buçuk saat ne gördüştü?

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, lütfen sükûnetle dinleyelim. Evet, uzman arkadaşlar da, danışmanlar da...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dört buçuk saat ne gördü?!

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Onu da sorabilirsiniz. Sayın Davutoğlu da buna cevap verebilir, vermesini de isteriz. Sayın Davutoğlu’nu da aynı şekilde isteriz, Sayın Kılıçdaroğlu’nu da isteriz. O milletvekili arkadaşlarımızın da hangi saikle o televizyonlara çıktığını ve o protestoları yaptığını isteriz, sorarız neden, hangi saikle? Sadece “Düşmanımın düşmanı –tırnak içinde- dostum mu?” dediklerini sorarız veyahut da “Demokrasiye katkıda bulunuyorduk, televizyon kapatılıyordu, işte, bunların örgüt olduğunu bilmiyorduk, darbe yapacağını tahmin etmiyorduk.” mu diyeceklerdi, onu da bilmiyoruz. Terörle mücadelede siz istihbaratta görev aldınız. Terörle mücadelede bu yapı acaba akamete uğratılmı? Otuz beş yıldır kan akıyor Türkiye’de. PKK diye bir örgüt var, hain, alçak. Bugün de Adana’da bir bomba patlatıldı. Büyük bir ihtimalle yine fail bunlar olacaklar çünkü bunlar Türkiye’de otuz beş yıldır milleti bölmek istiyorlar, militleşme sürecimizi dumura uğratmak istiyorlar. Bu konuda ne söylersiniz? Akamete uğratıldılar mı? Sabote ettiler mi? Hrant Dink olayı yeniden inceleniyor, Muhsin Yazıcıoğlu olayı yeniden inceleniyor. Ne söyleyebilirsiniz?

Diğer bir sorum, beni bağışlayın, kusura bakmasın Başkanım da: 1970’li yıllarda faaliyete girdi bu yapı ve asker ve polis okullarında ilk nüvelerini, tohumlarını 1970’li yıllarda attılar. Bunu Zübeyir Kırdıra polis okullarını, işte “Fetullah’ın Copları”nda belirtiyor. Yavuz Selim Demirağ da askerî okullardaki yapılandırmalarını söylüyorlar. Sizce en büyük kırılmaya sebep olan yapı hangisidir? Bürokratik yapılar mıdır, istihbarat örgütleri midir, askerî yapılanma mıdır, diyanet midir? Bu yapının büyümesindeki en büyük katkı kime aittir?

Biliyorsunuz, malum olduğu üzere Türkiye’de MİT şöyle diyor: “Genelkurmay İstihbarat Başkanlığı, Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığı, Jandarma İstihbarat Başkanlığı ve MİT istihbarat topluyor, 4 kurum istihbarat topluyor Türkiye’de. İstihbarat toplanması, MİT, Genelkurmay, Emniyet ve Jandarma arasında muhtelif münakaşalara sebep oluyor.” Sizce istihbarat tek elde toplanmalı mıdır çünkü istihbaratta görev yaptınız? İkinci sorum bu.

Üçüncü sorum şu: Genelkurmay eski Başkanı General İlker Başbuğ buraya geldiğinde Millî İstihbarat Teşkilatının kendilerine bilgi vermediğini söyledi. Sonra eski MİT Başkanı Emre Taner Bey buraya geldiğinde şöyle söyledi: “Bizim askeriye içerisinde istihbarat toplama imkânımız yoktu, böyle bir görevimiz yoktu ancak askerî elemanlar kullanabilirdik, onlar da terfi ederler, tekrar askeriyeye giderler, bir daha da MİT’çi olarak kullanamayız onları, burada bir mevzuat problemi var.”

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sıkıntı yaşadık.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sıkıntılar yaşadık.

Sizce Genelkurmay Başkanlığı Jandarma İstihbarattan istifade edemiyor muydu? Jandarma İstihbarat topladığı bilgileri kime verirdi? Millî İstihbarat Teşkilatından bilgi istemedi mi? Emniyetten bilgi istemedi mi? Veyahut da bu mevzuatın düzenlenmesi için niye bir çalışma içerisine girmediler? Bu benim dikkatimi çekiyor. Türkiye’de istihbarat kurumları arasında uyumlu bir çalışma mevcut değil miydi şimdiye kadar?

Son sorum şu: Biliyorsunuz, 1992 yılında diplomat Sönmez -Dışişleri eski görevlisi- MİT Müsteşarlığına atanarak ilk defa sivil bir müsteşar atandı. Bu sivil müsteşar atandıktan sonra eski Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ şöyle söylüyordu: MİT’in sivilleşmesinin hususi olarak askerî istihbaratın toplanmasında zafiyete sebep olduğunu iddia ediyor kendisi. Bu konuda neler söyleyebilirsiniz? MİT sivilleşince istihbarat toplamada bir zafiyet mi oluştu?

Bir de şunu söylemişti: “Eğer MİT’te bir yardımcımız asker olsaydı bu sıkıntıları yaşamazdık.” dedi. 1971 muhtırası verildiğinde MİT Müsteşarı askerd, 1980 darbesi olduğunda MİT Müsteşarı askerd. Sayın İlker Başbuğ’un düşüncelerine katılır mısınız?

Teşekkür ediyorum.

Ayrıca, o gece için de bir kez daha milletvekili ve vatandaş olarak şükranlarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Selçuk Bey’e teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sondan başlayayım Sayın Vekilim müsaadenizle.

Yani Sayın Sönmez’le birlikte MİT’in sivilleşmesi sonrasında bir zafiyet oldu mu? Bir asker yardımcı olsaydı Genelkurmay daha sağlıklı bilgi alabilir miydi, daha kapsamlı bilgi alabilir miydi? Ben üç yıllık çalışmam döneminde on yıl istihbarat başkanlığında görev yaptım. Biraz önce arz etmişim, hem şube müdürü hem daire başkanı hem de başkan olarak. MİT’le olan çalışmalarımızda hiçbir gün hiçbir sıkıntı yaşamadık.

İki, hiçbir bilginin kıskanıldığına, esirgendiğine de şahit olmadık.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – İlker Başbuğ böyle söylemedi. “İstiyordum, bana bilgi vermiyorlardı.” dedi.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Doğrudur.

İkincisi yani hangi bilgiyi istedik alamadık efendim? Orada bir asker şahıs olsaydı bize o bilgiyi getirirdi. Şimdi, ben oraya personel gönderdim efendim. Gönderdiğim personele yani personel başkanlığı atama yaptı istihbarat kökenli arkadaşlardan orada görevlendirmek üzere, “Gelin buraya...” Geldiler. Onlara verdiğim emir şu oldu Sayın Vekilim: “Siz oraya kurumumuzun temsilcileri olarak gidiyorsunuz, orada bizi layıkıveçhile temsil edeceksiniz. Yapmanız gereken tek şey orada liyakatle çalışmaktır ve açık, net söylüyorum, ben dâhil hiç kimse sizden orayla ve oradaki faaliyetlerle ilgili tek bir kelime bilgi istemeyecek, siz de getirmeyeceksiniz. Siz oraya sadece o kurumun çalışmalarına katkı sunmak üzere gidiyorsunuz, bu benim emrimdir.” dedi.

Şimdi, orada bir yardımcı olsa ne yapacak? Sayın Müsteşara rağmen, gelip ekstra bize bilgi mi verecek? Yani orada Genelkurmayın bir ajanı mı olacak, böyle bir misyon mu vereceğiz ona? Hayır. Ben, şahsi kanaatim tabii bu, katılmıyorum. Bu memuriyette ahlaki değerlere uygun olan bir şey değil, öyle bir misyon olmaz. Benim Sayın Müsteşarla on beş yıllık bir hukukum var, üç yıl birlikte çalıştım, ne kendisiyle ne yardımcılıyla ne daire başkanı arkadaşlarımızla hiçbir sorun ve bir zafiyet alanı görmedim, şahit olmadım. Oraya bir yardımcı verilebilir mi? Verilebilir, sadece “Kurumun faaliyetlerinde askerî bir bakış açısıyla bir başka cephe açıp da destek sağlayabilir mi?” diye, “O kuruma katsı sunsun.” diye verilir, “ajan” diye oraya kimse gönderilmez, gönderilmemeli. Böyle bir hukukla söylediğini düşünmüyorum ama ben bakış açımı arz ediyorum. Yani oradaki arkadaşın...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani GES Komutanlığının da MİT’e geçmesinden sonra böyle bir bakış açısına ihtiyaç var mı?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN - Hiçbir mahzur yok GES’in geçmesinde, bence de bir mahzuru yok. Neticede, cümlemin başında, ilk şeyde aynı şeytana taş atacağız demiştim ya, eğer GES’ten alınan bilgi Genelkurmay Başkanlığımızın istifade edeceği bir bilgi ise bu Sayın Genelkurmay Başkanımızla veya ilgili muhatabıyla, istihbarat

başkanıyla paylaşılır, bu olması gereken bir şeydir. Burada bir zafiyet varsa bu belki başka bir inceleme konusu olabilir ama ben, GES Başkanı da arkadaşımızdır, onunla da görüşüyorduk, o da toplantılarımızın müdavimiydi.

Sayın Vekilim, bir şey daha var, Müsterek İstihbarat Koordinasyon Kurulu oluşturulduğunda Genelkurmay İstihbarat Başkanı da o kurulun tabii üyesiydi. Bütün çalışmalara MİT’le beraber katıldığı için Jandarma istihbaratının başkanı, Emniyet istihbaratının başkanları da tabii üyedir, Genelkurmay İstihbarat Başkanı da tabii üyedir. Bütün bu yapılarla ve terörle mücadelede bizatihi Genelkurmay işin içindedir.

Ben, MİT’in sivilleşmesinden kaynaklı Genelkurmayın elde ettiği bilgilerde bir zafiyet konusunu şahsi olarak algılamadım ama bir iddia varsa incelenebilir.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bütün Genelkurmay Başkanları bundan şikâyet ettiler.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Evet, olabilir.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) - Şikâyet ettiler ama MİT Müsteşarı da “Bizim askeriyede istihbarat toplama diye bir faaliyetimiz olamaz ancak asker seçebiliriz, sonra terfi ediyor asker, terfi ettikten sonra tekrar yeniden askeriyeye gidiyor, MİT’le bağıni kopardığı için de bu sefer istihbarat toplamada zafiyet taşıyoruz.” dedi eski MİT Müsteşarı Emre Taner Bey.

BAŞKAN – Sanıyorum o konuda bir yönerge var, istihbaratçı olarak ondan da bahsedecektir.

Buyurun.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – O araştırmayı MİT’in içerisindeki askerler yapmıyor, MİT’in askerlerle ilgili yaptığı tahkikatlara askerler tefrik edilmiyor, böyle bir şey yok. Yani “Asker kişi olmazsa asker takip edilemez, MİT’in bünyesinde asker varsa asker takip edilir.” gibi bir uygulama yok zaten. Hangi bölgede oluyor bu? Adana bölgesinde. Adana bölgesinde MİT bölge başkanlığımızda asker personel var mı? Yok. Oradaki askerler terör faaliyeti kapsamında takip edilecek. Yapılmayacak mı? Böyle bir şey yok, böyle bir kısıtlıma yok bildiğim kadarıyla. Dolayısıyla, asker kişilerin orada yer alıp almamasıyla askerlerin takibi konusunda direkt organik bir bağ yok diye biliyorum.

“Uyum var mı?” dersiniz, ben on yıllık İstihbarat Başkanlığı görevlerimde hiçbir gün uyum sorunu yaşamadım, anlayış birliği içerisinde, aynı şeytana taş atar –bu tabirimi kullanıyorum- mahiyette çalıştık, bir zafiyet olduğunu da düşünmüyorum.

Mevzuat sıkıntısı olmadığını düşünüyorum. Stratejik istihbarattan MİT sorumludur. Eğer ülkenin genel güvenliğiyle ilgili bir yapılanmaya ilişkin bir faaliyetin takibi olacaksa bunun asker ya da sivil kişi olmasına bakılmaksızın bugün MİT bunu takip edebilmektedir, mevzuatı MİT’teki arkadaşlarımıza sorulabilir, bir sıkıntı olmadığını... Yani bir albayın FETÖ yapılanması içerisinde faaliyetini MİT’in takip etmesini engelleyen bir mevzuat yok bana göre, onu arz etmek istiyorum.

“Tek elde olmalı mı?” fikrine şahsen sıcak bakmıyorum. Birbirimizi destekler mahiyette, benzer yollarda aynı maksada matuf yürümümüzde –farklı kurum ve kültürlerin unsurlarıyız çünkü- katkı vardır diye değerlendiriyorum şahsi olarak. Yani başından beri bu fikre mesafeli duruyorum. Tek elde olmasından ziyade farklı unsurların ama birlikte çalışması çünkü kurumun bir kültürü var, kurumun bir geleneği var, kurumun bir algı modeli var, kurumun bir analiz yeteneği var. Yani bir jandarmanın olaya bakış açısıyla, bir polisin olaya bakış açısı farklıdır, Genelkurmayda askerî bir istihbaratının olaya

bakışı farklıdır, bir MİT mensubunun olaya bakışı farklıdır. Bunları bir araya getirdiğimizde ortak aklın ve kararın hepsinden üstün olacağını düşünüyorum. Bu bir renktir ve uygundur diye düşünüyorum. Tek elden olmasına çok şey bakmıyorum.

Sayın vekilimizin sorularından biri, yapının büyümesinde Diyanetten başlayarak askerî istihbarat, kurumların bir şeyi var mı diye... Bir hata olmuşsa, patolojik bir virüs bünyede gelişmişse bu bütün organları etkilediği gibi, Sayın Vekilim, belki bunun oluşmasında da beslenme alışkanlığımdan tutun da aktif yaşama, strese kadar birçok etkenin de etkisi oluyor. Yani bu yapının bu kadar büyümesinde ve bugüne gelmesinde münhasıran Diyanetin rolü daha yüksektir, askerlerin rolü daha azdır ya da polisin daha... Bundan çok, hepsi muhtemel, bu yapının bugüne gelmesinde bir zafiyet, bir şey yaşanmış. “O kurumunki daha az, bu kurumunki daha fazla.” şahsi olarak belki söyleyemeyebilirim ama mesela, Diyanet belki çok daha farklı bir söylemle... Çünkü, inanç hassasiyeti noktasında bir istismardır bu. Yani “Dünyamızı mahvettik ama öbür tarafta hesabı nasıl vereceğiz?” mantığına inancımızda yer yok, malumunuz. Yani kime hesap vereceğiz? Sadece Cenabıallah’a hesap vereceğiz, onun dışında ahirette herhâlde kimseye hesap vermeyeceğiz. O bakımdan, patolojik bir inanç, patolojik bir birliktelik. Bunu inanç temelli sağlayabilmişler. Bu inancın istismarının önüne geçilmesi noktasında sözü çok geçebilecek olan belki Diyanet kurumu daha mı aktif olmalı ya da bundan sonra daha mı aktif olmalı, değerlendirilebilir.

“Teröre dahil var mı?” konusuna da sayın vekilim, son süreçte, 17-25’ten sonra özellikle Sayın Cumhurbaşkanımıza karşı, tabiri caizse kılıçlar çekildikten sonra başarısız olunması adına eskiden varsa bile 17-25’ten sonra müdahaleleri, olumsuz müdahaleleri ya da müdahalesizlikleri etmeleri gerektiği hâlde söz konusu olabilir çünkü son süreçte gelinmiştir ve sadece hedef Sayın Cumhurbaşkanının başarısızlığı veya görevden azline veya başka türlü daha ağır şeylere odaklanıldığı için başarısız olunması için yapmaları gerekenin yapılmaması ya da yapılmaması gerekenin yapılması gibi dahilleri mümkün olabilir diye değerlendiriyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Bir de bu son darbeyle diğer darbeler arasında bir fark var mı diye sormuştum.

Bir de niçin bunlar darbe yapma lüzumu hissetiler sizce? Türkiye’de yürüyorlardı, her alanda büyüyorlardı ama dersanelerle ilgili bir çatışma oluştu, MİT’te bir çatışma oluştu, aynı zamanda MİT Müsteşarına karşı bir operasyon yapmak istediler, MİT tırları operasyonu oldu, biliyorsunuz, ardından da Askerî Şûra kararları gündemdeydi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu değişikliğini biz Meclise getirmiştik. Acaba, bunların etkisi oldu mu? Bir şeyler kaybettiklerini mi düşündüler yoksa birilerini düşman mı kabul ettiler?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Bunların hepsi muhtemelen tetikleyen unsurlardan oldu Sayın Vekilim ancak buna en doğru cevabı benim bir arkadaşım verdi. Bu yapının da kumpasına uğramış ve meslekten ayrılmak zorunda kalmış bir kurmay albay arkadaşım “Komutanım, bunları Allah şaşırttı.” dedi. Bütün bunlar bir sebeptir ama Allah şaşırtmıştır. Öyle bir cevap vereyim Sayın Vekilim ama söylediklerinizin hepsi teker teker etkindir.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Millî Güvenlik Kurulu kararlarında “irtica” kelimesiyle sürekli olarak askerlerin iktidarları dövmek istediklerine katılıyorsunuz, siz de askersiniz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tabii ki. Ben sürecin içinde bizatihi yaşayan bir insanım.

Şimdi, bazı insanların endişeleri, korkuları vehme dönüştürülüyor Sayın Vekilim. Yani bu manipüle edilmek suretiyle vehme dönüştürülüyor yani manipüle ediliyor, güdüleniyor. “Bu tür yapıların da ortaya çıkmasına sebebiyet verecek bir algı, bir öngörü yapılmıştır da mı bunlar düşünülmüştür?” değerlendirmek lazım ama bir şey var ki bir endişe duyuluyorsa bu endişe vehme çevrilmiştir yani o endişe tuzaklanmıştır bizim bütün hassasiyetlerimizin tuzaklandığı gibi. İnanç hassasiyetimiz tuzaklanıyor malum yapıca, vatan sevgimiz tuzaklanıyor, inancımız tuzaklanıyor.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Komutanım, beni bağışlayın. Hüseyin Bey bana izin verir herhalde.

17-25’ten sonra Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın bu mücadelesi olmasaydı, bu kadar Emniyet mensubu tasfiye edilmeseydi bu 15 Temmuz nasıl olurdu sizce?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Şayet, 17-25’ten sonra Sayın Cumhurbaşkanımızın mücadelesi olmasaydı, devletin hemen bütün kurumlarında aynı anlayış birliği sağlanmamış olsaydı, millet Sayın Cumhurbaşkanımızın arkasında topyekûn yer almamış olsaydı sanıyorum bugün Türkiye başka şartlarda ve başka şeyleri konuşuyordu ama bir şeyi kaçırmamak lazım. Bu yapının Türkiye’deki karşılığı kaç? Bu yapının Türkiye’deki karşılığı nispi olarak yüzde 2’dir, 1’dir, 1,5’tur.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Öyle. Daha çok oy üzerine çalışmadılar, kadro üzerine çalıştılar.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Gibi.

Ama, baktığımızda Emniyet İstihbarat Daire Başkanımızla konuşuyoruz “Komutanım, 75 Emniyet müdürü, 78 istihbarat müdürü bunlardan.” diyor. Kaç valimiz onlardan, kaç hâkim, savcımız onlardan? Şimdi, yüzde 1-2 nispi ağırlığı olan bir yapının devlette, bürokraside karşılığına bakın. Bu patolojik zaten. Bu millet bu yapıyla savaşıyordu zaten. Onun için, bu patolojiyi gördükleri için kamu da, millet de Sayın Cumhurbaşkanımızın arkasında yer aldı. Onun için, bu mücadele olmasaydı bugün başka şeyleri... Ha, şu olacaktı efendim: Kesinlikle ve kesinlikle elimine edilecekti çünkü yüzde 2’lik bir ağırlıkla siz neyi taşıyabilirsiniz, nereye götürebilirsiniz mücadelenizi? Onun için, bu doğru da olmuştur. Bu tür kriz dönemlerinden etkili liderlerin önderliğinde çıkılması daha kolaydır. Millet bu feraseti göstermiş, muhalefetine rağmen Sayın Cumhurbaşkanımızın arkasında yer almıştır ve bu meselenin halli yoluna gidilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İzmir Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Kocabıyık, buyurun.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Sayın Paşam, hoş geldiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sağ olun.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Şimdi, siz bu MİT tırları hadisesinden dolayı tutuklandığınız vakit bütün eski, kadim, yakın, yeni dost çevreler beni aradılar, dediler ki: “Bak, o 2 general tutuklandı, bir tanesi namussuzun tekidir ama öbürü, İbrahim Paşa, Türk Silahlı Kuvvetlerinin en iyi subaylarından birisidir ve çok iyi bir vatansever subaydır, büyük yanlışlık var.” Hemen o günlerden itibaren, tutuklandığımız andan itibaren bir milli vicdan kesinlikle harekete geçti, medyamız da iyi sınav verdi, sizi tefrik etti, birtakım yorumlar yapıldı falan. Yani bu ülkede herkes herkesi biliyor aslında. Sonuçta, o hukuki yanlış da düzeltildi. Komisyonumuza bu anekdotu da anlatmak istedim.

Sayın Paşam, Necdet Özel, eski Genelkurmay Başkanımız ki darbe gecesi Başbakanlıktaki karargâhta bizzat ben tanık oldum, o orada değildi ama telefonla darbecilerle mücadele konusunda büyük bir gayret sarf etti, 1'inci Ordu Komutanımız da buraya geldiği vakit bunu tebarüz ettirdi. Necdet Özel 15 Temmuzdan sonra birkaç televizyon programına çıktı ve aynen şunları söyledi, dedi ki bir soruya karşılık: “Siyasi iktidar bize çeşitli zamanlarda listeler verdi. Ben Genelkurmay Başkanı olarak bu listeleri aldım. Nereye verecektim? Personele verecektim. Nereye verecektim? İstihbarata verecektim ama neyleyim ki personeli de, istihbaratı da ele geçirmişler, onlardanmış ve biz siyasi iktidara ‘Bunlar gayet başarılı, sicilleri temiz, efendi, çalışkan askerler.’ diye rapor verdik.” Aynen bu kelimelerle söyledi. Bir kere bu durumla ilgili -sıtır aralarında söylediniz ama- değerlendirmenizi tekrar rica edeceğim çünkü biraz önce de konuşuldu. Şimdi, eski Genelkurmay Başkanlarımız lütfettiler, buraya geldiler, misafirimiz oldular, sorularımıza cevap verdiler fakat günün sonunda maalesef, üzülmeye başlayayım ki bu Komisyonu yanılttılar çünkü buraya gelen Genelkurmay Başkanlarımız dedi ki: “Siyasilerden bize hiçbir şey gelmedi.” bir. İkincisi, bizim sorularımıza karşılık dediler ki: “Bizim istihbarat yapma yetkimiz yok. Kim yapacak istihbaratı?” diye sordular, cevabını da kendileri verdiler: “MİT yapacak, polis istihbarat yapacak, bize söyleyecek, biz de bunları elimine edelim. Hiçbir suç işlememiş insan yani ne yapabiliriz?” Buraya Emre Taner’i çağırdık. Emre Taner, maalesef, eski Genelkurmay Başkanlarımızın bizi yanılttığını açık bir şekilde ortaya koydu, dedi ki: “MY 111 varken ben istihbarat yapamam ki. Üzerinde üniforma olan insanlarla ilgili istihbarat yapamam ancak Genelkurmay Başkanlığı bana söyleyecek ‘Şu, şu, şu personelle ilgili istihbarat çalışması yap.’ ben yaparım ondan sonra. Böyle bir talep de gelmedi.” Bunu da size arz ediyorum, düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum.

Üçüncü mevzu: 15 Temmuz oldu, 16 Temmuz günü benim kafamda MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve Genelkurmay Başkanımızla ilgili kopkoyu bir karanlık egemen oldu. O günden bugüne şu kadar süre geçti, ben Darbe Komisyonu üyesi oldum, burada bir sürü insanı dinledik. Bu hadiseyle ilgili aşağı yukarı 15’e yakın kitap okudum filan. Aşağı yukarı, hadise benim kafamda netleşmiş durumda. Bugün o kafamdaki karanlığa dair en ufak bir iz yok, tam bir berraklık içinde benim zihnim. Ben bugün görüyorum ki MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar bu darbenin bu şekilde atlatılmasında, önlenmesinde diyelim, erken önlem bakımından fevkalade tarihî bir görev yerine getirmişler. Çok açık, MİT Müsteşarı istihbaratı alıyor, Genelkurmay Başkanına götürüyor, bu arada Cumhurbaşkanlığının ilgisini arıyor -o tür şeyler de yapılıyor- Genelkurmay Başkanı görevini yapıyor, bir emirname yayımlıyor birliklere 3-4 maddelik “Hiçbir hava aracı kalkmayacak, hiçbir askerî hareketlilik olmayacak.” Kara Kuvvetleri Komutanı düzeyinde bir denetleme mekanizmasını işletiyor ve darbeciler –“darbeciler” lafı yanlış bir terminoloji de başka bir şey, bu darbe değil çünkü bana göre, hadi “darbeciler” diyelim- “Eyvah! Operasyonu öğrendiler.” diyorlar, gece üç için planlanmış bir şeyi dokuza alıyorlar, orada betona çakılıyorlar. Dolayısıyla, “Şeytan ayrıntıda gizli.” Şeytan ayrıntıda gizlidir de hakikat de çok görünen bir şeydir yani. Baktığınız zaman, bu kadar geçen zaman içerisinde bu iki devlet görevlisinin bu darbenin önlenmesinde fevkalade önemli bir rol oynadığı görülüyor. Bu 3 konudaki düşüncenizi lütfeder misiniz?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN –
Estağfurullah, başüstüne.

Öncelikle, zattalimize çok teşekkür ediyorum Sayın Vekilim. Girişte ifade ettiğiniz şey benim için çok büyük bir onur vesilesidir. Onurlandırdığınız için teşekkür ediyorum. Sizi bu düşünceye iten benim dostlarım da Cenabıallah’ın bana bir lütfudur, ona da şükrediyorum. Hepsi sağ olsunlar, var olsunlar. Onları da buradan minnetle anıyorum, şükranla anıyorum.

Sondan başlayayım yine sayın vekilimizin şeyi olduğu gibi. Ben, Sayın Genelkurmay Başkanımız ve Sayın MİT Müsteşarımızın geceye katkıları, darbeye katkıları konusunda zatalinizle aynı düşüncededim. Çok net söylüyorum, bu evrakın altında Sayın Genelkurmay Başkanımızın imzası olsaydı bugün Türkiye başka bir konumdaydı, kıymetini bilmemiz gerekiyor. Sayın Müsteşar yardımcısını gönderiyor, yetinmiyor, kendi gidiyor. Yani bugün MİT gibi bir kurumun Müsteşar Yardımcısı herhâlde aldığı talimatı muhatabına iletebilecek yetkinliktedir ancak buna rağmen, Sayın Müsteşar bununla yetinmeyip “Bizatihi ben daha net anlatmalıyım.” diye kendi gidiyor. O bakımdan, ben karanlık bir şeyin olduğunu değil, çok açık, aydınlık bir şekilde Sayın Genelkurmay Başkanımız ve MİT Müsteşarımızın darbenin önlenmesinde tarihî rol oynadıklarını düşünüyorum. Teşekkür ediyorum böyle düşündüğünüz için de.

“MİT istihbarat yapabilir mi?” Geriye doğru geleyim. Biraz önce arz ettiğim gibi, millî güvenliğimizi ilgilendirecek her konuda MİT’in istihbarat yapmasıyla ilgili bir mevzuat kısıtlaması olduğunu düşünmüyorum ben. Üstelik de madem kurum bir müracaatla bunu isteyebileceks -ki FETÖ yapılanması konusunda uygulamanın bu olduğunu da biliyorum, MİT ve Emniyetten Genelkurmay üzerinden bilgiler istendi- kurum da istesin, MİT de yapsın, göndersin. Yani, eğer istemeye tabiye kurum da istesin ki son süreçte bu yapıldı diye biliyorum.

“Askerin istihbarat yapma yetkisi yok mu?” Bu, garnizonla sınırlı, doğru söylemiş. Garnizon içerisindeki faaliyetlerini takip edebilirsiniz bir askerî personelin mevzuatın. İzne gitmiş, tatilde Antalya’da, burada bir takip yapamazsınız. Ancak, geçmişte şöyle bir şey vardı: Şüpheli, sakıncalı kategorisindeki arkadaşlar izne gitseler dahi garnizon komutanlığına bilgi verilir -bunlar, mevzuat düzenlemesi yapılan kadar olan çalışmalar- orada da izindeki faaliyetleri bir denetim altında tutulurdu. Fakat, 2010 yılında, özellikle, Anayasa’daki bu değişiklikten sonra, onun da 2015 TCK düzenlemesine atf yapmasından sonra bu konu biraz akamete uğramıştır, baştan konuştuğum gibi. Ama, garnizonla sınırlı olduğu gerçektir. Garnizon içindeki faaliyetlerini takip edebilirsiniz, MİT ve Emniyetten destek istersiniz öbür türlü, Jandarma bölgesiyse Jandarmadan da destek isteyebilirsiniz.

Bir önceki sorunuz: “Bu çocuklar nitelikli çocuklardı, biz de bir şey yapamadık, doğru mudur?” Bu çocuklar yetiştirilmiş çocuklardır. Şimdi, bir teknik kapasite, “Komutanım, çok akıllı bir çocuk.” doğru. Sekiz yıl ben de yurt dışında, dünyada bu konuda en etkili, yetkili mercilere, kurumlara kursa gönderilirim ben de o konuda yetkili olurum, ben de o konuda yetkin olurum, ben de o konuda becerikli olurum. O bakımdan, böyle bir şey vakiydir, doğrudur. Personel başkanlığı teknik bir alandır, personelcilik; özel bir alandır diyelim. Yani oranın bir kavrama modeli vardır, bir bakış açısı modeli vardır. O bakımdan, o gelenekten gelmesi önemli. Eğer yüzbaşı seviyesinde, proje subayı olarak oraya verdiyseniz şube müdürü, daire başkanı ve başkan olması mümkündür, muhtemeldir. Çünkü ben İstihbarat Başkanı olurken de Kalyoncu Generalim bakmış, bir generalimizden bir generalimiz devralmış, sonra aynı generalimiz yine alacak, “Ne bu ya? Başka istihbaratçı yok mu?” demiş, “Komutanım, daire başkanlığı ve şube müdürlüğü yapmış İbrahim Aydın Tümgeneralimiz var.”, “Onu alın o zaman.” demiş, öyle gelmişiz. Yani, geçmişte bir şey aranır. O bakımdan, teknik olarak veya özel ihtisas alanlarında bu tür bir takip yapılmıştır yani silsile takip edilmiştir, şube müdürlüğü, daire başkanlığı, başkanlık gibi. Ama nitelik konusunda da biraz önce arz ettiğim gibi, zaten önleri açılmış, gidilmiş, bu konuda ehliyetli bir hâle bilerek getirilmişler. Böyle cevap verebilirim.

Başka soru var mıydı? Not aldıklarım bunlar.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Teşekkür ederim, sağ olun.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Ben teşekkür ediyorum tekraren.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Saat 13.53, yedi dakika sonra herhâlde açılı üç saatimiz dolacak arkadaşlar.

Şu anda Sayın Zekeriya Bey var, Zeynel Bey var, Burhanettin Bey de var.

Zekeriya Bey, buyurun.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Başkanım, beni saymadınız, ışığım yanıyor.

BAŞKAN – Efendim?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Komisyon üyesi dışındakilere soru sordurmuyor musunuz?

BAŞKAN – Sordururuz, milletvekillerimizin hakkı var. Ben sadece sürenin uzadığını bir hatırlatayım dedim.

Cevap verilen konularda da tekrara girilmeyebilir Sayın Aydın, onu da ifade edeyim.

Buyurun Zekeriya Bey.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli Komutanım, öncelikle, hoş geldiniz diyorum.

Az önce Hüseyin Bey’in sormuş olduğu soru üzerinden ben de hareket edeceğim. Burada daha önce dinlemiş olduğumuz Genelkurmay Başkanlarımız ve bilgi veren bazı kişilerle tabii, sizin anlattıklarınız ve daha sonraki anlatımlarda bir çelişki var, bir eksiklik var. Şimdi, bazı komutanlarımız, işte “Efendim, bize bilgi verilmedi.”, “Bu konuda MİT’ten, İstihbarattan bize bilgi gelmedi.”, “Bu konuda bizim istihbarat yetkimiz yok.” gibi açıklamalarda bulundular. Tabii, ben hukukçuyum yani mahkeme ya da meslekte bir kurumdan bilgi talep ettiğimiz zaman bir yazı yazarız, gelmeyince arkasından bir daha tekit ederiz. Bir işlem yapılmadıysa da “Niye işlem yapılmıyor?” diye savcılığa suç duyurusunda bulunuruz. Yani, Zeynel Bey, öyle yapıyoruz değil mi mahkemede? Yani, iddia edilen bu kurumlarımızdan ilgisine, “Filan filancalar hakkında biz bir bilgi istiyoruz, bilgi verilsin.” diye, bu genel de olabilir, özele indirilmiş şey de olabilir, böyle bir duyumunuz, bilginiz var mı?

Bir diğer nokta: Bazı şeyler oturmuyor. Şimdi, hem “Bilgi verilmedi, o yüzden işlem yapamadık.” denilen bir şey var; arkasından da her Yüksek Askerî Şûrada irtica, şu bu nedenle atılan birçok subay var ve buna hiçbir gerekçe de gerekmiyor. Yani, atmak için, hâlâ daha öyledir, Yüksek Askerî Şûra kararlarında en son mahkemeye gitme hakkı tanındı, birkaç seneye kadar. Onun dışında, AK PARTİ iktidarında da Cumhurbaşkanımız ya da katılan ilgili Başbakan şerh koyuyordu. Yine bu şerh de atılmayı engellemiyordu. Burada bir tezat var, bunu açıklamanız mümkün mü?

Bir diğer konu şu: Burada bir çürüme var yani zamana yayılan bir tıkanıklık, bir çürüme var yani kalp krizi gibi. Şimdi, biliyorsunuz, damarlar yavaş yavaş tıkanıyor ve sonunda da kalp krizi geçiyor insanlar. Şunu öğrenmek istiyorum, siz tecrübeli de bir subaysınız: Orduda bir subayın cuntacı olup operasyon yapabilmesi için yaklaşık kaç yıl gerekiyor? Yani, bugün giren bir üsteğmen herhâlde darbe yapamaz ya da işte, yüzbaşı, binbaşı... Yani, orduya giren ne zaman operasyonel hâle gelir? Bu konuda bilginiz var mı?

Bir de istihbaratçı olduğunuz için bunu soruyorum, uzun yıllar istihbarat yaptığımız için: Tabii, bizim kurumlarımız var, bugün MİT’i kurmaya kalksan bir elli altmış sene geçmesi lazım ki bugünkü seviyeye gelsin. İşte, Jandarması var... Yani, o yüzden de evet, eksiklerimiz, hatalarımız, istihbarat yanlışlarımız olabilir ama ben kurumların yıpranmaması gerektiği kanaatindeyim çünkü orada canımı dişine takan birçok insanımız var ama bir de ne var? Maruz kaldığımız sorunlar var. Bunları önlemesi gereken, sadece MİT açısından söylemiyorum bunu, Jandarma istihbarat, Emniyet istihbarat,

Genelkurmay istihbarat, ne varsa yani bir sorun var. Sizce bizim analiz noktasında –istihbarat almak bir tarafa ama- bir sorunumuz var mı? Bu konuda eksiklerimiz var mı? Bunun için neler alınması gerekiyor? Daha üst düzeyde bir öneriniz var mı?

Ben tekrar, katıldığımız ve verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydın.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yine sondan başlayayım. Analiz konusunda şöyle bir sorun var: Bir grup alanda çalışıyor, bir grup masada çalışıyor. Bu, istihbaratçılar arasında tartışılan bir konudur yani alan mı daha sağlıklıdır diye. O çok daha duygusaldır, alandaki; masadaki de sahadan uzaktır, biraz o ruhu hissedemez. O bakımdan, doğrusu, bunun ikisinin ortak bir ortamda, ortak bir alanda bir araya gelip ortak bir akılla bir çözüme, bir analize varmalarındır. Bu şöyle gideriliyor: Alandakiler de çağrılıyor, onların değerlendirmeleri de alınıyor ya da kurumsal olarak alanda çalışmış arkadaşlar masaya çekiliyor yani karargâhlara alınıyor. Dolayısıyla, giderilecek bir şey. Yani, alandakini dinlemek, masadakiyle yetinmemek meselenin çözümüne doğru katkı sunar. Analiz, biraz önce söylediğim gibi, kurumların kendi kültür değerleri ve kültürel yaklaşımları, bakış açıları, refleksleri ve gelenekleri olduğu için onun da bir arada bulunması bir renktir, çeşittir, katkı sunar fakat temel bir sorun var burada, Sayın Vekilim, bunu samimiyetle ifade edebiliriz. Biz masaya Ankara’da –kurumlar olarak söylüyorum- kişisel ve kurumsal taassuplarımızdan ayrılarak oturmayı beceremiyoruz. Yani, özür dileyerek söyleyeyim bunu, hamaset de yapmayayım. Yani kişisel taassuplarımız var, kurumsal taassuplarımız var; bunları aşip da diyoruz ki bu masaya -bakın, ülkemizin geleceğini konuşuyoruz, çoluğumuzun, çocuğumuzun istikbalini konuşuyoruz- Allah rızası için -tabirimi bağışlayın- çıplak gelelim, her türlü kişisel ve kurumsal taassubumuzdan uzak gelelim. Burada ne varsa konuşalım. Bunu da ifade ediyoruz. Defaatle söylediğim bir husustur bu. O bakımdan burada biraz ihtiyatlıyız yani şöyle: Konuşuyoruz ama çok samimi olmayabiliyoruz. Bu bir sorun. Bunun sadece istihbarat için geçerli bir şey olduğunu sanmıyorum.

Kişisel ve kurumsal biraz böyle bir sıkıntımız var, yok değil. Bunun giderilmesi lazım. Yani cümlelerin başında söylemiştim, Sayın Başkanım “tekrar etmeyelim” dedi ama aynı şeytana taş atacağız. Bu taassuptan kurtulmamız lazım gerekir. Yoksa süt liman, her şey çok güzel yürüdü, bu da değil tabii, muhakkak ki sıkıntılar var ki Türkiye burada ve ben huzurunuzdayım. Bir travma yaşadık ve bu, Türk ordusunun yaşadığı, cumhuriyet tarihinde gördüğü en büyük travmadır. Benim ordumun, benim kurumumun yaşadığı en büyük travmadır, en büyük travmadır. Buradan çıkmamız lazım, milletçe çıkmamız lazım. O bakımdan bu kişisel, kurumsal taassupları atıp demokrasi, hukuk, milletin iradesi, bütün bunları baz alıp ortak bir paydada buluşmamız lazım. Bunu da halleder diye düşünüyorum.

Bilgi verildi, verilmedi, biraz önce ifade ettiğim gibi, istediyecek geldi, eksik geldi, fazla geldi ama geldi. Ama tekraren söyleyelim bir yanlış anlamaya sebebiyet vermeme adına: Askeri kışlasının dışında takip imkânı yok. Bu çok doğru bir şey ama bu, jandarmadan, polisten ya da MİT’ten bilgi istemeyeceğimiz anlamını taşıyor. Özel bilgi istenildi mi? Son süreçte Genelkurmay bunu merkezden yaptı. Bütün takibe alınması gereken ya da FETÖ bağlantısı olduğunu değerlendirdiğimiz kişilerle ilgili yazılar Genelkurmay’a bildirdi. Onlar da MİT ve emniyetten bu konuda bilgi istediler, bildiğim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Nurettin Bey, size az sonra söz vereceğim.

Burhanettin Bey, buyurun.

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) – Komutanım, hoş geldiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Teşekkür ediyorum.

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) – 1983 yılında Kara Harp Okulundan mezun oldunuz. Az önce bir arkadaşımız “Bu Fetullahçı olay askeriye de ne zaman başladı?” dedi. “1984’lerde başladı.” dediniz. Öğrencilik hayatınızda, anladığım kadarıyla, bunların yapılanmasıyla, yani bir sınıf arkadaşımız, alt devreniz, üst devrenizle bir ilişkiniz oldu mu; o günlerden bir anınız var mı?

İkincisi, “Tabii, bu küresel gücün himayesinde yirmi yıl yaşarsan -orada yirmi yılı neden kastettiniz, tam onu da anlayamadım- bir gün bedel ödemek zorunda kalırsınız. Bu bedel de 15 Temmuz.” dediniz. Tabii, siz bu yapılanmayı bire bir yaşadınız, bu yirmi yılı bire bir yaşadınız. Bu gidişatı orada sezinlediniz mi yani kişisel olarak yolunuz bunlarla kesişti mi? Yani sizin terfi etmeniz gerekirken önünüz kesilip başkasının ötü açıldı mı?

Üçüncü sorum: Tabii, yüz yetmiş yılı aşan bir kurumdan bahsediyorsunuz. Hepimiz onur duyuyoruz, gurur duyuyoruz ve şöyle de bir ifade kullanıyorsunuz: “Kimin ne olduğunu biz biliyoruz, herkesle ilgili de bir bilgimiz vardır bizim kayıtlarımızda.”

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Kabaca, evet.

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) – Adil Öksüz, yani bu bir günde mi çıktı? Bu imamları hiç mi tespit edemediniz yani bütün askerlerin bir imam tarafından takip edildiğini, eğitildiğini? Bununla ilgili elinizde bir bilgi var mı? Tabii, aynı zamanda şimdi Türk toplumunun beklentisi de bu. Bu darbeye bu ülkenin yüzde 97’sini –yanlış ifade etmeyeyim- siz kontrol ediyorsunuz ve bütün sorular istihbaratla ilgili -arkadaşların sorduğu sorular- ve siz diyorsunuz ki: “Hiçbir sıkıntı yok, biz bilgilerimizi dürüstçe şimdiye kadar paylaştık.” O zaman bu sorun neden çıktı? Tabii, bizim Komisyonumuz -adı da- FETÖ örgütünün tüm yönleriyle araştırılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kuruldu. Bize bir öneride bulunabilir misiniz? Çünkü sizden başkası yok. Yani bu ülkenin yüzde 97’sini kontrol eden bir teşkilatı on yıl boyunca da siz kontrol ettiniz. Bir olay vuku buldu, yeniden oyun kuruluyor. Bu oyun kurulurken sizin öneriniz bizim için çok önemlidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Ben teşekkür ediyorum.

Öneri konusunu belki sona bırakalım ama ondan önce gidelim: Jandarma gerçekten memleketin yüzde 90’ının üzerinde bir coğrafyasında sorumluluk alıyor. Her ne kadar kışın nüfusun yüzde 20’sine, yazın da yüzde 40-45’i kadar bir nüfusa hizmet verse de çok ciddi bir etkinliği var. O bakımdan, bilgileri paylaşıyor mu? 2.700 noktada, yanılmıyorsam, jandarma konuşlanmış durumda yani 81 vilayette 2.700 noktada konuşlu. Bu çok güçlü bir ağıdır. O 2.700 noktadan size bilgi akar. Ben jandarmanın asker vasfının kaybedilmemesi gerektiği konusundaki tartışmalarda millî ordunun bu güçten mahrum bırakılmaması, asker vasfının göz ardı edilmemesi gerektiğini söylemişim. Önemli bir güçtür bu manada. Çünkü bu gücün plan görevleri, sefer görevleri de vardır, ordu yeri geldiğinde jandarmayı kullanacaktır. Jandarmanın eğitimi, sevk ve idaresi, geleneği, algısı, disiplin hâli bu plan görevlerine, bu sefer görevlerine çok uygundur. O bakımdan işaret ettiğiniz gibi jandarma önemlidir, çok önemlidir.

Jandarma bu bilgileri paylaşır mı? Tabii ki paylaşır. İfade ettiğim gibi, bizim -on yıllık, ben kendi İstihbarat Başkanlığım döneminde biraz önce söylediğim çerçevede meseleye bakmışımdır- kışkırdığımız hiçbir bilgi, aktarmadığımız hiçbir samimi fikrimiz olmamıştır. O bakımdan bu yüzde 90'ın üzerindeki coğrafyadan gelen bilgiler hem komuta kadememize hem diğer istihbarat kurumlarına olduğu gibi aktarılmış ve paylaşılmıştır. Hâlen de bir sorun olduğunu düşünmüyorum.

“Herkesle ilgili bilgimiz” derken, özellikle jandarma “biyografik istihbarat” dediğimiz, sivillerle ilgili, şahıslarla ilgili şeyi çoktan bıraktı. Yani öyle bir şey, geçmişte bu mevzuattan kaynaklı, kendi personeliyle ilgili veya onlarla irtibatla olduğu şahıslarla ilgili yapılmış olsa bile son dediğim düzenlemelerden sonra biyografik istihbarat neredeyse asgari seviyeye inmiştir. Takipte de çok az insan kalmıştır. Yani kronolojik olarak baksak, şüpheli/sakıncalı kategorisinden PERGİN'e geçişte çok ciddi bir düşme olmuştur çünkü bu bir hassasiyet. Hem mevzuattan kaynaklı bir kısıtlama var hem de toplumun genelinde “insanların fişlenmesi” diye tabir edilen, demokrasi çitamızın yükselmesi noktasında bir kendi takibinden rahatsız olma hâli var. Bu da iyi bir şey, olumlu da bir şey. O bakımdan bunun daralttığı bir alan var ama bunun istismarı da var, bugün bunun istismarı da var. Bu bir zafiyet olarak karşımıza bugün çıktı. O zaman kurumların bunu tekrardan mevzuatla birlikte değerlendirmesinde fayda var ama şu değil: Demokrasi çitasının aşağıya çekilmesi, mevzuatta insanların fişlenmesinin önünü açabilecek bir yönteme gidilmesi, asla. Biz bulunduğumuz noktadan demokratik anlamda, hukuk noktasında söylüyorum, bir adım bile geriye atamayız, atmamız da, atmamız da. O bakımdan bu değerlendirilmeli. Bugün şapkamızı -biraz önce söylediğiniz gibi- önümüze koymalıyız. Bu bir zafiyet alanı yarattı, aynı açılmada olduğu gibi. Devlet tahammül çitasını yükselttikçe istismar arttı. Neticede sokak hendek savaşlarına kadar geldik.

O bakımdan, evet, milletimiz güçlü bir devlet istiyor ama adil, şefkatli, demokrat. Bu dengeyi buralarda da kurmalıyız. Hukukun içerisinde kalacak, şefkatli olacak, adil olacak, demokratik olacak ama güçlü olacak. O bakımdan biz bu gücü mevzuat olarak da, uygulama olarak da yaratacağız. Oturacağız, ortak akılla, kurumlar... Bu çok da zor değil, emin olun. Biraz önce söylediğim gibi kişisel ve kurumsal taassuplarımızdan arınıp hukuka, demokrasiye olan inançla bir araya geldiğimizde çözülmeyecek sorunlar değil diye bakıyorum ben Sayın Vekilim.

Bunun dışında, ben, normal...

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) – Adil Öksüz, imam olayı var.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Söyleyeceğim.

Kişisel olarak hiçbir bilgimiz... Basında çıkana kadar, ben son bir yıldır başkan değilim zaten, ama şahsın ismi basında yer alana kadar benim hiçbir bilgim yoktu; kurumda da bununla ilgili 2015 yılı Ağustosuna kadar, ben ayrılana kadar, bir bilgi olduğunu sanmıyorum.

Diğer bir soru: Bedel ödendi mi bu on beş yıl boyunca? Efendim, daha dün bir devre arkadaşımızla oturduk -28 Şubat sürecinde ordudan ilişkisi kesilmiş bir kurmay binbaşı arkadaş- bir öğlen yemeği yedik, düşündük, bizim dönemimizde bu yapıyla isimlendirebileceğimiz biri var mıydı diye. Aynı süreçte, 28 Şubat sürecinde ilişkisi kesilen bir çocuk üzerinde ittifak kurduk sadece. Dün oldu bu olay, öğle yemeğinde. 28 Şubat'ta atılan bir arkadaşım dediğim gibi, meslekten ilişkisi kesilen. Düşündük, bizim dönemimizde bu yapıdan kimse var mıydı diye...

BAŞKAN – Yani şöyle mi anlıyoruz? 28 Şubat döneminde FETÖ iltisaklı hiç kimse aşağı yukarı atılmadı, bir kişiyi bulabildik mi diyorsunuz? Yanlış mı anladım?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yok, hayır, estağfurullah. Sayın Başkanım, hayır, söylediğim bu değil. Harp Okulunda 1979-1983 döneminde okurken bizim FETÖ'cü diyebileceğimiz biri var mı diye sorguladık. 1997'yi değil, 28 Şubat sürecini değil.

BAŞKAN – Anladım, tamam.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Ve okuldaki bir kişi için, bir arkadaşımız için dedik ki: “Bu muhtemelen böyleydi.” Onun dışında ikinci bir isim sayamadık. Yani o dönem hakikaten yoktu ama son süreçle ilgili bir şey söyleyeyim: İki ruhlu, iki karakterli bir yapı var karşımızda; bir örgütçü tarafı, neler yapabileceğini bütün millet gördü ama bir de bu taraftan, kendi hâlinde, sıradan, işinde vesaire bir yapı var. Bir aldatan taraf da bu.

Yani dediğim gerekçelerle eğitilmiş, yetiştirilmiş, kurslarla, vesaire, mesleki ehliyeti de kısmen... Vasat zekâda da olsa insanı sekiz yıl kurs bir yere getirir, teknik anlamda söylüyorum. Bu manada belki örten bir şey var ama neler yapılabileceği 15 Temmuzda ancak görülebildi. “Taktikte baskın yedik,” dememdeki kasıt buydu. Şahsımla ilgili de bu yapı tarafından ben ve eşimin telefonları dinlendi, İnternet siteleri üzerinden hakaretlere uğradım, bunların hepsini mahkemeye verdim zaten. Başkanlıktan çıkartılmamın bunlar üzerinden olduğunu düşünüyorum. Biraz önce söyledim, 4 daire başkanını da kendim seçtim. Efendim, bunların dışında da tır –bağışlayın- çukuruna da bu yapı tarafından itildiğimi de düşünüyorum.

Onun dışında, general olmam, Işık Koşaner'in dönemine denk gelir, genel komutanımız olarak, tuğgeneral olmam; tümgeneral olmam da Bekir Kalyoncu Generalimizin dönemine denk gelir. İstihbarat Başkanı olmamı da arz ettim. İstihbarat kökenli biri aranmış ve Bekir Kalyoncu General tarafından seçilmişim ki terfi ettiğimde 2008 yılında Ankara il Jandarma Komutanıydım. Benden önce hemen tamamı terfi etmişti bu makamda olanların.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Burhanettin Bey, tamam galiba?

BURHANETTİN UYSAL (Karabük) – Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Paşam, hoş geldiniz.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sağ olun, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, sizi dinlediğimde şunu ifade ettiniz -tabii, birçok merak edilen konuya değindiniz- dediniz ki: “Böyle bir darbe girişiminin istihbaratı yoktu. ‘Biliyorum.’ diyen de samimi değildir.”

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Darbe girişimi değil, bu şekilde yapacaklarını... “Yani kalkacaklar, Meclisi vuracaklar efendim, hazırlıklı olun.” Yoksa darbe girişimi bilinir.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – O zaman şöyle bir şey çıkıyor: Burada bir istihbarat zafiyetinden bahsedemeyiz yani bunu, cezai anlamda değil ama idari anlamda, hani görevini ihmal eden hiç kimse yok gibi algılamak gerekir sizin beyanınızdan ya da belki de bu söylemin etkili olmasında Balyoz ve Ergenekon kumpaslarıyla yaşanan süreçte Türkiye’de darbeler dönemi bitmiştir propagandasının etkili olduğunu düşünür müsünüz? İlk sorum bu.

İkinci olarak da, şimdi, o geceye ilişkin, sonrasında da çarpıcı bazı noktalar var. Mesela bir tanesi, demin Burhanettin Bey de bahsetti, Adil Öksüz olayı. Yani buradaki ana aktör olarak görünen biri –ki soruşturmalarda böyle gösteriliyor şu anda- darbenin, darbecilerin merkez olarak kullandığı bir yerde darbe girişimi bastırıldıktan sonra yakalanıyor ve orada, hani uçan kuşun tutuklandığı bir ortamda neredeyse, tabiri caizse, tek salıverilen o ve soruşturulmasıyla ilgili, yani gözaltına alınması, dosyadaki bazı evrakların içerisinden çıkarılması, vesaire gibi birçok konuda spekülasyon yapıldı yani içerisinde gerçekten evraklar ne kadar alındı, alınmadı, bunlar soruşturmalar sonucunda ortaya çıkacak ama bir tuhaflık olduğu açık burada. Kaldı ki yine bu isimle alakalı daha öncesinden örgüt içerisinde yer alan, zaman içerisinde ayrılan ve itirafçı konumunda olan insanların, işte “Biz bu ismi bildirdik.” şeklinde beyanları da medyaya düştü yani bu işte Genelkurmay da şöyle sorumluydu, böyle sorumluydu gibisinden. Şimdi hepsini bir arada düşündüğümüzde, siz de o gün görevdesiniz, değil mi? 30 Ağustosla zannediyorum emekliye ayrıldınız.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – 29 Temmuzda ayrıldım. Denetleme Başkan Yardımcısıydım 15 Temmuzda.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Peki, nasıl yorumlarsınız? Birincisi, mesela orası Jandarma bölgesi, sizin sorumluluğunuzda olan görevliler mi bu ihmalî gerçekleştirdi? O evraklar içinden nasıl alındı? Bu konuda ne düşünüyorsunuz bunlarla ilgili?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Tabii, tır olayında da benzer bir şey, şüpheli durumlar yaşandı ve değerlendirildi. Burada oradaki jandarmanın bir ihmalî var mı, evrak mı kayboldu, bilmiyorum ben ama mümkündür diye bakıyorum yani olabilir, orada da bu yapıdan biri var ise alınması ve bırakılması, daha önce de ismi geçmiş, bir yerlere bildirmiş ise hava kuvvetleri bağlantılı, o gece hemen bırakılması jandarma ayağı itibarıyla da, adli merciler ayağı itibarıyla da incelemeye değer diye düşünüyorum. mümkündür efendim, mümkündür ama bildiğim bir şey yok bu konuda. Mümkündür ama, istismar mümkündür.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Darbelerle ilgili, yani bir istihbarat konusunda... Yani darbelerin istihbaratı olmaz mı? Şöyle bir şey söyleyeyim: Daha önce buraya gelen konuklardan bir kısmı, o gün itibarıyla İçişleri Bakanı olan Sayın Ala “Bize şu yönde genel istihbaratlar geliyordu, şu gün şu saat darbe girişimi olacağı yönünde değil ama genel itibarıyla, işte, bunların bir darbe girişimine kalkışacağı yönünde de değerlendirme raporları oluyordu.” dedi, burada beyanda bulundu. Benzer şekilde size böyle bir şey geliyor muydu? Yani sonuçta, aksinde şunu kabul etmemiz gerekir: Herhangi bir cunta girişiminde, darbe girişiminde, ya, bunun istihbaratı, önceden önlenmesi mümkün olmaz gibi bir ön kabul mü?

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Yok, Sayın Vekilim, şöyle söyleyeyim ben, biraz iddialı bir şey olsun: Bütün darbeler bağıra bağıra gelir efendim tabiri caizse. Sessiz sedasız, bir gecede darbe olmaz. Onu hazırlayan birçok şart vardır, onları da herkes okur, herkes değerlendirir. Ancak bu bir darbe değil, bu bir darbe girişimi. Ama demin bir şey oldu, belki orada kaçırıldık, kaç yaşında darbeci olunur mu? Özür dilerim, siz sormuştunuz. Kim darbe yapabilir?

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Hayır, Zekeriya Bey “Kaç senede yetişir?” dedi.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Kaç senede yetişir? 143 general alınmış, bunların kaç fiilen içinde oldu? Yanılmıyorsam 143. 140 general, 130 general bile darbe yapmayı başaramamış. Demek ki bu tümgeneral oldu, tuğgeneral oldu,

korgeneral oldu, darbe yapabilir değil; 30'u bir araya geldi, 60'ı bir araya geldi, böyle bir şey yok. Genel kanaatin, Türk ordusu içerisindeki genel kanaatin, genel refleksin değeri var, o refleks de 15 Temmuzda hukuktan yana, demokrasiden yana tavır koymuştur, elimine etmiştir de.

Son bir şey: Darbe bence başıra başıra gelir. Özür diliyorum bu tabir için. Bu yapı bir şey yapabilir mi? Yapabilir, onu herkes söyledi zaten. Zaman verdiler, tarih verdiler, şekil verdiler vesaire ama baskını nerede yedik? Taktikte yedik. Benim arz ettiğim odur. Yoksa herkes bunların bir şey yapabileceğini, bir çılgınlık yapabileceğini... Çünkü artık geçen seneki son şurada da görüldü, 10-15 tanesi elimine edildi, kritik görevlerden bazıları alındı. Bu son şuradır. Bundan sonra bu güç de elden gidiyor. Bunlar da bilinen şeylerdi, dillendirildi. Medyada dillendirildi, istihbarat raporlarında dillendirildi ama dediğim gibi oluş şeklini biz çözemedik, algılayamadık.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Zeynel Bey, teşekkür ederim.

Nurettin Bey...

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Başkanım, bana hariçten gazel okuyan biri olarak söz verdiğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yok, sayın milletvekillerimizin komisyon üyelerinden sonra böyle bir hakkı var Nurettin Bey.

Buyurun.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ordumuzda uzun süre görev yapmış, istihbarat gibi çok sorumlu ve sorunlu bir alanda iştigal etmiş biri olarak, hukuki alana, demokrasiye, özgürlüklere, millî iradeye vurgu yapan açıklamalarınızdan dolayı da teşekkür ederim. Kayda değer bir şey.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Sağ olun.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ben şunu merak ediyorum; bir örgütle karşı karşıyayız ve şunu söylediniz: “Örgütün hukuki tanımı yoktu. Mevzuatta bu örgüte denk gelen bir tanım yok.” gibi, öyle anladım, eksik ya da fazla anlamış olabilirim. Bendeki kanaat de biraz o doğrultuda yani bunu önemsiyorum. Örgüt bizim bildiğimiz geleneksel konvansiyonel bir yapıya sahip değil. Biraz nevi şahsına münhasır bir yapılanması var. Yani genelde, burada hukukçu arkadaşlar var, hukuki bir düzenleme, kodifikasyon yapılırken geçmişten beri bilinen, tanınan, tecrübe edilen suçlara ilişkin, özellikle ceza hukukunda onları önleyici, caydırıcı tedbirler alınır, ona ilişkin cezalar tayin edilir. Suçun tanımı, maddi, manevi unsurları filan tayin edilir ya da muhtemel, olası gelişmelerin toplumu, insanları sürükleyebileceği yani tasavvur edilebilir suçlarla ilgili düzenlemeler yapılır. Anladığım kadarıyla bu örgütle ilgili bizim böyle, geçmişe dair bir tecübemiz yok, bir birikimimiz yok. Yapısal olarak öngörülebilir nitelikte bir örgütle karşı karşıya değiliz. Bu anlamda da mevcut meri yasalarla, mevzuatla -bahsettiğinizi teyiden söylüyorum- gerek istihbari anlamda gerek idari anlamda gerek de yargısal anlamda bir mücadelenin imkânı zayıf görünüyor çünkü örgüt, işte şimdiden geriye baktığımızda ya da önceden elimizdeki bazı verileri bir araya getirdiğimizde, sarmal, spiral bir yapıya sahip. Legal anlamda piyasada gördüğümüz şey, gayet masum, topluma, insanlara, ailelere, bireylere faydalı bir faaliyet alanı içerisinde çok sert, katı ve illegal bir yapı gizleniyor ve bunlar geçişken. Vakıflar var, dernekler var, okullar var, para ilişkileri var, güç ilişkileri var, istihbari ilişkiler var, uluslararası ilişkiler var ve yapı belli bir aşamaya geldikten sonra da uluslararası boyuta taşınmış. Bizim o tür yapılarımız var yani şimdye kadar birçok terör örgütüyle mücadele etmişiz, hiçbirinde şu anda köpürtülerek anlatıldığı gibi mağduriyet alanı oluşmamış, çünkü bilinebilir nitelikte, öngörülebilir nitelikte. Burada

bizim öngörülerimizi tecrübelerimiz belirler, bilgilerimiz de odur. O bilgilerimizden hareketle bir gelecek tasavvuru yaparız, ona göre bir önlem alırız. Burada böyle bir tecrübeye sahip değiliz. Mesela bakıyoruz, geçmişte de...

BAŞKAN – Bir soru gelecek değil mi Nurettin Bey?

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Soru geliyor.

Geçmişte de bazı örgütler var, bunlar bu örgütle benzer özellikler taşıyorlar ama bu örgüt hepsinden farklı, hepsinden daha karmaşık, daha sofistike bir örgüt gibi; kısmen benzerlikleri var ama tamamen farklı.

Şimdi, buradan hareketle bir yapı çözüm yaparsak geriye doğru -sizin o tür bir tecrübeniz var- işte, ülkemizin değişik dönemlerinde farklı oluşumlar meydana gelmiş, getirilmiş, bunların bir kısmı denetlenmiş denetlenmemiş, belki de ülkemizin muhtemel fay hatlarına dönük bazı operasyonlar yapılmış. Bunların bir kısmı başka bazı unsurlar tarafından kullanılır hâle gelmiş olabilir ölçek olarak büyüdüğü zaman ya da küçük ölçekte.

Burayla ilgili geriye dönük bir şey yaptığımız zaman bu örgütü nasıl tanımlayabiliriz gerek bölgemizde gerek Batı'da oluşan geçmiş, kısmi de olsa benzerlikler taşıyan örgütlerle mukayese ettiğimizde? Bir.

Bir de böyle bir durumda daha güncel, daha somut bir şey –Başkan bu soruyu begenecek- 2004 yılı MGK'sında alınan bir karar var yani işte bu Fetullah Gülen yapısı -örgütü değil, Başkanım tashih ettiği için teşekkür ederim- bununla ilgili Hükûmete bir tavsiye kararında bulunuyor ama o günün şartları içinde baktığımızda mevcut Hükûmetin yapısı, siyaseti, anlayışı, yaklaşımı da irtica diye bir tehlike olarak tanımlanıyor aynı kurul tarafından. Örgütün bu yapısını da göz önüne aldığımız zaman o dönemki Hükûmetin imkân ve kabiliyetleri nedir? Böyle bir imkânı var mıdır? Hükûmet kendisi bu anlamda aynı kurulun yapı unsurları tarafından itham altındayken böyle bir şeyi nasıl sürdürebilirdi? Teşekkür ederim, biraz uzattım.

Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Böylece hem soruları cevaplayıp hem de son sözlerinizi alalım Sayın İbrahim Aydın.

Buyurun.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Efendim, devletin bakış açısı, devlet benim şahsi algılamamda bakar, fark eder, kaydeder, ne zaman ki tehdit algısı içerisinde, kendisini tehdit ettiğini değerlendirdiğinde bir refleks gösterir herhangi bir yapıya. Bu yapının tehdit algılaması içerisinde alınması son sürece denk geliyor. Bu süreçten önceki bakış açısı, ki o malum biraz önce saydığımız sıralı hamlelerden önce, herhangi bir diğer yapıdan farkı yok devlet açısından ama ne zaman ki devlet tespit ettiği ve kaydettiği bu örgütü kendisine bir tehdit olarak algılamaya başlıyor, bundan sonra hamlelerin şekli değişiyor. Biz bu yapıyı ancak şu son hukuki süreçte farklı bir yapılanmayla ele aldık, farklı bir değerlendirmeye ele aldık. Onun için işimiz daha kolay çünkü çok militan elimizde, çok eleman elimizde, söylenmiş çok şey var, yapılmış, fiilen ortaya dökülmüş çok şey var. bundan sonra daha kapsamlı, daha etkili bir mücadele yürüyecek. Bu farklı yapılanmasını, normalin dışındaki anormal yapılanmasını da daha net ortaya koyabileceğiz diye düşünüyorum ben. Yani o süreç öyle geldi. Tehdit olarak algılamaktan sonraki süreçte bizim farklı bir ele alış tavrımız oldu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, çok teşekkür ediyoruz Komisyonumuz adına. Katıldınız, soruları da cevapladınız. Ucu açıktı ve sürede de bir sınırlama yapmadık. Oldukça yararlı bir görüşme ve bilgi edinme olduğunu düşünüyorum. Tekrar Komisyonumuz adına teşekkür ediyorum.

ANKARA JANDARMA ESKİ BÖLGE KOMUTANI TÜMGENERAL İBRAHİM AYDIN – Teşekkür ediyorum ben de efendim, saygılar sunuyorum. Sağ olun, var olun.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, usul konusunda, saat 16.00'da başlamak üzere kapatıyorum.

Kapanma Saati: 14.28

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.09

BAŞKAN: Reşat PETEK (Burdur)

BAŞKAN VEKİLİ: Selçuk ÖZDAĞ (Manisa)

SÖZCÜ: Mihrimah Belma SATIR (İstanbul)

KÂTİP: Serkan BAYRAM (Erzincan)

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, 24/11/2016 tarihli 18’inci toplantımızın aradan sonraki İkinci Oturumunu açıyorum.

1.- Komisyonunda dinlenilmesi istenen kişilere, Komisyonun çalışma usulüne ve Komisyonunda görevlendirilmesi istenen uzmanlara ilişkin görüşmeler (Devam)

BAŞKAN – Sabahki oturumda, tutanaklara geçtiği gibi, Komisyon üyesi değerli milletvekillerimiz usul açısından bazı konuları görüşmek talebinde bulundular. Ayrıca yazılı önergeler de verildi. Bu konuları birlikte değerlendirmek gündemimizi oluşturuyor. Katılımından dolayı arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Başkanım, oylamaları öne alabilir misiniz? Tartışmaları sonra yapalım. Eğer oylamaları öne alırsanız ben bir randevuma yetişirim. Zaten onlar direkt önerge, okuduk. Oylama yapalım, ondan sonra tartışmanın önü açık olur.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Önce görüşüp sonra oylama...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Çok görüştük bu konuları.

BAŞKAN – Şimdi hemen ele alabiliriz arkadaşlar, az önce zaten tutanaklara geçti. Şimdi, 4 sayın arkadaşımızın Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerimizin önergesinin birisi “Çalışmalarımızda daha somut sonuçların ortaya çıkması için öncelikle darbe girişimine iştirak ettiği gerekçesiyle tutuklanmış veya gözaltına alınmış üst rütbeli subayların - aşağıdaki listede yer alan kişilerin- acilen dinlenmesi...” talebi.

Kimler var? “Akın Öztürk, Mehmet Dişli, Mehmet Partigöç, Adem Huduti, Hakan Evrim, Yüzbaşı Hüseyin Türk, Bekir Ercan Van, Deniz Karatepe, İbrahim Yılmaz, Ünsal Coşkun.” Bunların dinlenmesi talep ediliyor arkadaşlar.

Şimdi, ben hemen “Oyunuza sunuyorum” demeyi pek şey görmüyorum Aytun Bey.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – O zaman tersten başlayalım, bunu en sona bırakalım.

BAŞKAN – Çok da uzun konu değil ama bu konuda ister önerge sahibi olarak...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Önerge üzerinde görüşü olan konuşur; İç Tüzük böyle der.

BAŞKAN – Evet, onun için, ondan diyorum yani. Şimdi görüş yok değil, kimse konuşmuyoruz derse oya sunarız.

Zekeriya Bey, buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; ben tekrar hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Fetullahçı terör örgütü tarafından yapılan darbenin nedenlerini, niçinlerini, nasıl oluştuğunu ve alınması gereken önlemleri araştıran bir Komisyonuz. Daha önce müteaddit defalar da söyledim. Biz üstten bir bakış açısıyla yani “puzzle”ın tamamını görmeye çalışan bir Komisyonuz.

Şimdi, burada ismi geçenlerin tamamı şu anda sanık olarak yargılanan kişiler ve de haklarındaki soruşturmalar devam ediyor. Ben hukukçuyum. Bana göre hem bu Komisyona çağrılıp görüşülmesi, ifade alınması sanık olarak sakıncalı devam etmekte olan bir soruşturmayla alakalı. Hem de zaten bizzat darbeye karıştıkları için yani mücrim -suçlu- oldukları için de bu Komisyonun onları bana göre çağırması, hiç şey yapmaması gerekir kanaatindeyim. Benim şahsi görüşüm bu yönde özellikle darbeye karışan askerlerle ilgili. Onu belirtmek istiyorum efendim. Yani şu anda devam eden bir soruşturma var. Ha, belki iddianame istenebilir bizi aydınlatması açısından bunlarla ilgili ama yani durup dururken işte, filanca'yı buraya çağıracağız, adam bir de şey yapacak.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hayır, biz gideceğiz.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Bir saniye arkadaşlar...

BAŞKAN – Zaten tutuklu olduğu için evet...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Zaten Meclisimize bomba atmış, vatandaşlarımızı öldürmüş alacakları bir de burada şey yapmanın bir anlamı yok diye düşünüyorum ama iddianamesini isteyebiliriz, benim şahsi kanaatim o yönde. Ben çağrılmaması gerektiği kanaatindeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Siz aleyhte görüşlerinizi söylediniz. Lehte görüşü olan...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Benim de böyle bir talebim vardı. Müsaade ederseniz, ben de söyleyeyim, ondan sonra lehte olanlara geçsin Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Şimdi, teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben de şu anda tutuklu olan bir paşanın ismini vermiştim, Metin İyidil, yanlış bilmiyorsam. Ama ben de Zekeriya vekilimizin talebine katılıyorum. Anayasa gereği suç işlemeyelim. Bunların yargılamaları devam ediyor. Dolayısıyla, onların yanına gitmek, onu da doğru bulmuyorum. Ben de talebimi geri çekiyorum. Ben de katılıyorum Zekeriya Bey'e.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben Zekeriya Bey'le aynı fikirde değilim. Geçtiğimiz günlerde bu YÖK üyesiyle konuşurken de ben ifade ettim. Şimdi, her olay birbirinden ayrı; adli tahkikat ayrı, idari tahkikat ayrı, Meclisin araştırma komisyonunun faaliyeti ayrıdır. Bunların birbiriyle alakası yoktur. Özellikle bunu salı günü Genel Başkanımız grupta da çok teferruatlı konuştu. İki-üç tane karanlık ayak var; bunlardan bir tanesi, bu yurttaki sulh konseyi kimlerden oluşmaktadır? Bunun altına konsey adına imza atan tek kişi Mehmet Partigöç'tür. Mehmet Partigöç'ü dinlemeden, yurttaki sulh konseyinin kimlerden oluştuğunu, kendilerinin kimlerden talimat aldığını öğrenmemiz mümkün değildir Komisyon olarak. Bu bakımdan bu arkadaşlarımızın verdiği önergede ismi geçen askerlerin, bu darbeye katılan askerlerin muhakkak Komisyonumuzun çalışmaları içerisinde dinlenmesi ve bu işin hem yurttaki sulh konseyi hem siyasi ayağı hem bunun başka bağlantıları neyse bunun ortaya çıkarılması bakımından önemlidir, ben dinlenmesini teklif ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, söz konusu mesele Anayasa ve İç Tüzük'te kuvvetler ayrılığının bir gereği olarak konulmuştur. Yürürlükteki yargıyla ilgili hükümlerden bahsetmektedir asıl itibarıyla Zekeriya Bey sanıyorum. Ancak iki tane temel husus var, böyle bir

durumda Meclisin görevini yapamaz hâle gelmesi de söz konusu olabilir. Çünkü yargı herhangi bir konuda dava açtığı an o zaman Meclisi susturmak gerekir. Oysaki kanun koyucu, Anayasa koyucu böyle olmasın diye de düzenlemeler yapmış ve uygulamalar vardır. 28 Şubat Darbe Komisyonu, 28 Şubat davası yürürken kurulmuş, işlemiş ve devam etmiştir. Hatta orada sanık görülenler de dinlenmiştir. O yüzden böyle bir uygulama söz konusudur. Biz şimdiye kadar Cumhuriyet Halk Partisi olarak özellikle Komisyon gölgelenmesin, işimizi yapalım diye de elimizden geldiğince aslında muhalefet yetkilerimizi de kullanmayarak, birtakım şeylere de Komisyonun çalışması uğruna müsaade ederek, aslında hukuka uygun olmadığını düşündüğümüz işlemlere de müsaade ederek bu noktaya geldik. Ama şu an itibarıyla üzerimizde ciddi bir toplumsal baskı ve vicdani baskı söz konusudur. Darbenin gerçeklerini araştırmak için de bu kilit insanların dinlenmesi, darbecilere sorular sorulması ve mesela çok önemli bir dönemde Hulusi Akar gibi -Genelkurmay Başkanımız- MİT Müsteşarı Hakan Fidan gibi önemli kurum başkanları üzerinde de şu an kamuoyunda ciddi bir şüphe var; bunun da belki kaldırılması için en önemli yer bu Darbe Komisyonudur. Bu Darbe Komisyonunun temel özelliği, burada muhalefetin de bulunmasıdır. İç ve dış siyasal konjonktür itibarıyla baktığımızda muhalefetin burada olması ve bu araştırmayı yapıyor olması çok önemli. Biz bu sorumluluğumuzun farkında olarak birçok şeyi şimdiye kadar tehir ettik ama tehir edilemeyecek bir noktaya geldik. Biz ısrarla bu darbecilerin hapisanelerde cezaevleri ziyaret edilerek dinlenmesi gerektiğine inanıyoruz.

Ayrıca, bir sonraki önerimizde de daha net konuşacağız ama bu yapılan işlemin İç Tüzük'e ve Anayasa'ya aykırı olduğunu ve Komisyonun görevinin özünün de asli bir unsuru olduğu düşüncesiyle önergemizin kabul edilmesini rica ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Aykut Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Başkan, ben de bir cümle, sadece önergemizin lehinde ben de bir cümle...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; yani şu andaki Komisyonumuzun adı da “15 Temmuz 2016 tarihli Darbe Girişimini...” diye başlıyor. “Darbe Girişimi”yle başlayan bir Komisyon bu darbeyi yaptığı iddia edilenlere görüşmeyecekse kiminle görüşecek? Yani bu kuşkusuz eğer biz görevimizi savcılara bırakacaksak bu Komisyona gerek yok. Bir de, yani savcılar her şeyi doğru mu yapıyorlar Türkiye’de? Onlara verdikleri ifadelerle niye biz yetinelim ki ya da iddianameyle? Biz kendi kanaatimizi burada ortaya koyacağız; onları ne suçlayacağız ne de beraat ettireceğiz ama dinleyeceğiz, sorularımızı soracağız, varsa kanaatlerimizi ortaya koyacağız raporumuzla. Dolayısıyla soruşturma var diye eğer biz Komisyon olarak bu görevimizden çekinirsek eğer görevimizi yapmamış oluruz ve darbeyi ve darbecileri korumuş oluruz, darbeyi araştırmamış oluruz. Dolayısıyla ben mutlaka ama mutlaka darbenin bu kilit isimlerinin -hem komuta kademesinin veyahut da- mutlaka dinlenmesi, Komisyonca dinlenmesi gerekir diye düşünüyorum. O nedenle tabii, biraz sonra oylanacak, oylansın, tutum da ortaya çıksın.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Ben bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Zekeriya Bey.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; bu Komisyonunda görev alanların ve tüm siyasi partilerimizin zaten hedefi önergede belli. Bizim burada söylediğimiz ile yüklenen amaç arkadaşların beyanlarında uyuşmuyor. Yani hiç kimse burada “Darbe nasıl oldu, nasıl bitti araştırmayalım.” demiyor. Gerçekten de şu ana kadar ciddi şeyler öğrendik, hatta Aytun Bey’in de söylediği gibi, “Ben bir şey beklemiyordum ama birçok şeyi de öğrendik.” dediği gibi.

Burada şöyle bir olay var: Burada bir sanık var ve üç yıl hapisle değil, beş yıl hapisle değil -sanık bu yani- ciddi bir cezayla yargılanan sanık var. Bir sanığın bizzat katılmış olduğu bir olayla ilgili adli merciler dışında şey yapılmış olmasını -ben kendi hukuk bilgim açısından söylüyorum bunu- doğru bulmadığımı söylüyorum.

Takdir sizindir efendim, ben karşıyım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu mevzuat hükmünü isterseniz okuyayım efendim, Komisyonu da bilgilendireyim, bu demin bahsettiğim...

BAŞKAN – Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, Anayasa’nın 138’inci maddesi şöyle diyor: “Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.” “...yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili...” Bu yüzden bizim bu talebimiz bu kapsama giremez. Yani yürürlükte bir dava var diye tabii ki, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkileri kısıtlanamaz. Bu açıklamayı getirmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Ben de Aykut Bey’in açıkladığı maddeyi ele aldım, onu okumak istiyordum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, iyi niyetle ve ortak hedefimiz konusunda bir tereddüt olmadan ben de ifade etmek istiyorum. Şimdi, mesela...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – İsterseniz, hepimiz önerilerimizi söyleyelim, siz sonra...

BAŞKAN – Peki, olur.

Başka söz isteyen?

Emine Hanım, buyurun.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Ben Komisyon olarak görevimizin ne olduğunu tekrar bir netleştirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Gerçekten bu darbe girişiminin geçmişi, o gece yaşananlar ve bundan sonra yaşanmaması için neler yapılabilir, bunu araştırıyoruz diye ben düşünüyorum, yanıyorsam lütfen söyleyin. Ama “Biz görevimizi savcılara mı bırakacağız?” dedi Sezgin Bey. Böyle bir görevimiz yok bizim, biz soruşturma komisyonu değiliz, araştırma komisyonuyuz. Yargının ve savcının görevi bambaşka. Onlar ortaya çıkan bir durumun bundan sonraki sürecini götürecekler. O yüzden bunu netleştirmek adına söylüyorum, ben böyle anlıyorum.

Teşekkür ederim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben anlamadım. Nasıl anladınız?

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Yani biz araştırmaya yönelik, geçmişi, o gece yaşananlar, bundan sonra olmamasına dair önerilerimiz, bütün bunları yapacağız yani bir araştırma komisyonuyuz ama kendi görevimizi savcıya bırakmıyoruz biz. Yani illa...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bırakıyoruz işte.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Hayır, hayır. Savcının görevi bambaşka. Ben gayet net soruyorum. Tamam, yani eğer yanlış anlıyorsam onu söyleyin, ben onu rica ettim. Savcının görevi ve yargının görevi bambaşka, benim anladığım bu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Onları adli soruşturma, biz yasama araştırması yapıyoruz. Mesela idari soruşturmalar da devam ediyor, o da idarenin, yürütmenin işi.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Tamamdır, aynı şeyi söylüyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “Onun görevini yapamayız.” diye bir kısıtlama hukuken yoktur.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Veya bizim burada birtakım tanıkları, sanıkları, failleri – neyse- dinleyerek bir sonuca varma görevimiz yok, ben onu anlıyorum, olayı aydınlatmak...

BAŞKAN – Ravza Hanım, buyurun.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben tabii, hukuki boyutundan ziyade -onu hukukçu olan kıymetli üyelerimiz izah ettiler- başından beri hapisanede ve darbeye kalkışan kişilerle, orada bulunan kişilerle alakalı, gidip görüşmekle ilgili -devamlı ifade ediyordum- ciddi endişelerim vardır. Evet, yani belirli noktalarda ifadelerini okusak belki faydalı olur eğer hukuki olarak bu mümkünse ama doğru mu söylüyorlar, yanlış mı söylüyorlar, onları şu an için muhatap kabul etmek nasıl bir şey olur? Yani duygusal olarak, tamamen ben duygusal açıdan söylüyorum. Ben hâlâ huzursuzum o konuda. Bunu biraz tartışmıştık kendi aramızda ama huzursuzluğum devam ediyor, onu arz etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

O tartışmalarda da yani “Bunların içinde etkin pişmanlıktan savcılıkların öngördüğü çerçevede yararlandırılanları dinlemeyi düşünelim.” kanaati de hâkim olmuştu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Öyle bir kanaat hâkim olmamıştı, sizin kanaatinizdi.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Ben teklif etmiştim.

BAŞKAN – Olabilir, belki de sizin kanaatiniz olmayabilir Sezgin Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Onu da oylarız varsa öyle bir kanaatiniz, burada oylarız.

BAŞKAN – Aytun Bey, buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, önce bir düzeltme yapayım. “Ben bu Komisyondan bir şey beklemiyorum ama çok şey öğrendik.” diye bir ifadem hiçbir yerde olmadı, sadece ben o sözü söylediğim güne kadar Komisyonun yaptığı faaliyetleriyle aydınlanma yönünde Komisyonun fonksiyonunu icra ettiğini, faydalı olduğunu söyledim ve hâlâ bu Komisyonu eğer çalıştırsak çok faydalı olacağı kanaatindeyim.

Arkadaşlar, eğer ben buradan zaten bir şey bekleseydim bu Komisyona atandığım zaman bu görevi kabul etmezdim, yani bu görevi isteyerek, gönüllü kabul ettik ve bundan da memnun olduk, gurur duyduk. Türk milleti adına bir şey ortaya çıkarmaya çalışıyoruz ve bunu Anayasa'nın kuvvetler ayrılığı ilkesi çerçevesinde yapıyoruz. Geçenlerde Sayın Genelkurmay Başkanı NATO Parlamenterler Asamblesinde buraya gelip cevap vermediği bazı sorulara orada cevap verdi. Yani NATO Parlamenterler Asamblesinde konuşuluyor da Türkiye Cumhuriyeti Büyük Millet Meclisinde bu iş niçin konuşulmuyor?

Arkadaşlar zaten bu işin hukuki boyutunu söyledi, oraya girmek istemiyorum. Benim görüşlerim bundan ibaret, zaten aşağı yukarı görüşler ortaya çıktı. Oylamanızı rica ediyorum. Biz tarih önünde bir durum tespiti yapıyoruz, bu oylama budur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Aytun Bey, teşekkür ediyorum.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, bir cümle bir şey ilave edeceğim onunla ilgili, müsaadeniz olursa.

BAŞKAN – Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, birincisi, bu konu daha önce gündeme geldiğinde iki üç hafta öncesine kadar Komisyon da genel bir kabul vardı yani “Bir soralım, ne zaman gidebiliriz.” şeklinde bir eğilim vardı. Mevcut yasal durum o zaman da aynıydı. Yani bir karar değişikliği, bir fikir değişikliği, Komisyonun özellikle iktidar partisi milletvekilleri tarafından böyle bir fikir değişikliği olduğunu görüyoruz.

BAŞKAN – Tutuklu sanıklarla ilgili böyle bir... Bakılabilir tutanaklara, tutuklularla ilgili değil de hep itiraflılarla ilgili gündeme geldi Zeynel Bey hatırlarsanız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben daha iyi dedim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ama bir görüşelim üzerinden yani isimleri tek tek böyle dile getirmeyin.

İkincisi de bizim için “Yargısal faaliyete müdahale ediyoruz.” gibi bir endişeyi dile getirdiğiniz zaman, bizim buradaki tüm faaliyetlerimiz sonuçta belki de yargı açısından önemli tanık beyanları olarak alınacaktır da. Önemli olan yargıya müdahale niteliğindeki bir karara varmamamız, bu yönde bir açıklama yapmamamız; yoksa Komisyon olarak dinlememiz kesinlikle yargısal faaliyete müdahale olacak şekilde olacağını düşünmüyorum ben hatta şöyle de bir eksik olacaktır: Komisyon olarak eğer bu kısmı atlarsak şayet ileride rapor yazıldığı zaman da bundan sonra bu tahlil edildiği vakit de bu kısmın eksik olduğu da kamuoyu tarafından da dile getirilecektir, benim öngörüm bu, böyle düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Zeynel Bey.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sizin de ifade ettiğiniz gibi, herhâlde lehte aleyhte görüşler ifade edildi. Ben şöyle bir özet yapayım, yine ondan sonra Komisyonun takdirine sunalım. Elbette ki yani Akın Öztürk, Mehmet Dişli, mesela burada sayılan isimler, özellikle işte, Türkiye Büyük Millet Meclisini bombalayan F16 pilotu. Yani bizim bunlarla ilgili adli soruşturmayı yapan makamdan savunmalarını... Kaldı ki var mıdır avukatları bilmiyorum, birçokları bunların avukatlık da kabul etmedi ama baronun en azından görevlendirdiği avukatlar... Dava bildiğimiz kadarıyla henüz bu sanıklar hakkında, bu şüpheliler hakkında daha açılmadı, soruşturma devam ediyor. Açılan davalar var, onların iddianamelerini getirttik. Zaten Adalet Bakanlığından bu konuyla ilgili tüm iddianameler geldi, sizleri de bilgilendirdik.

Şimdi, bu şüphelilerin, sanıkların savcılıklarca alınan ifadelerini Komisyonumuza -tabii, tamamını okuma değil de burada uzmanlarımızdan da yararlanarak- getirip bu beyanları burada değerlendirebiliriz diye bir fikrim var. Şimdi, F16 pilotunu gittik yani bir onurlandırmak gibi çağıracağız, -cezaevi idareciliği yaptım yıllardır- mahsus odaya çağıracağız F16 pilotunu; kamuoyuna yansıyan savcılık ifadesinde “Hiç mazeret demiyorum. FETÖ’den talimat aldım, gittim bombaladım.” gibi bir beyanı yansıdı, basına çıkan bu. Yani şimdi Komisyon olarak birinci endişemizi yok farz etsek, varsaysak bile

yani işin bu yönünü de düşündüğümüzde yani Meclisi bombalayan bir pilotun, hainin, FETÖ'cünün ayağına gidip orada ifadesine bu Komisyonun başvurması ve toplumda bunun karşılığı yönünden de bir daha değerlendirmek lazım diye düşünüyorum.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Bu adam sanık, yargılanıyor.

BAŞKAN – Sanık tabii, yargılanıyor ve dediğiniz gibi burada artık ikrar, itiraf yönünden de beyanları var. O konuştuğumuza da tutanaklardan yine bakılabilir ama biz sanıkları yargılayalım konusunda... Farklı görüşteki arkadaşlar olabilir, kendi görüşleridir, saygı duyarım. Sezgin Bey, ben kabul...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sanığı ne yapalım?

BAŞKAN – Efendim, sanıklarla ilgili diyorum, daha doğrusu şöyle: İtirafçı olmayanlarla ilgili ileride böyle bir şey yapalım değil itirafçılarla ilgili dedik. Nitekim, söz oraya geldiğinde, şu anda mesela önemli 2 itirafçıyla ilgili çalışma yaptık. İstanbul Başsavcılığında ifade özetlerini aldık ve burada ben sizlere onlardan bilgi vereceğim ve bunları Komisyonumuza getirtmeyi, serbestler çünkü...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Haklarında dava açılıp açılmadığını şey yapalım.

BAŞKAN – Henüz dava açılmış değil ama etkin pişmanlıktan yararlanacak itirafta buldukları için, ilk oturumlarda konuştuğumuz nitelikte, Komisyonu bir bilgilendireyim, ondan sonra da bunları davet edelim diye de düşünüyorum. Çünkü en azından savcılık bu konuda bir ifade almış, serbest bırakmış, farklı bir statüde şu anda. Ama tutuklularla ilgili benim de şahsi kanaatim yani bu tutukluların hem Anayasa 138 açısından hem de diğer ifade ettiğimiz bu kriterler yönünden dinlenmesinin doğru olmadığı kanaatindeyim. Eğer görüşlerde değişiklik yok, oylansın kanaatindeyse bunu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Oylansın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Oylarımıza sunacağım o zaman.

Peki, Cumhuriyet Halk Partisi 4 sayın milletvekilimizin ortak imzasıyla verdikleri önergeyle dinlenmeleri istenen Akın Öztürk, Mehmet Dişli, Mehmet Partigöç, Adem Huduti, Hakan Evrim, Yüzbaşı Hüseyin Türk, Bekir Ercan Van, Deniz Karatepe, İbrahim Yılmaz, Ünal Coşkun ki bunların darbeye fiilen, fiziken katıldığı iddiasıyla tutuklu olan sanıklar, şüpheliler olarak isimleri geçiyor. Başta da zaten tutuklanmış veya gözaltına alınmış üst rütbeli subaylar olarak belirtiliyor.

Bunların dinlenmesini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir arkadaşlar. Tutanaklara bu şekilde de geçsin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 7'ye karşı 5'le kabul edilmedi iktidar milletvekillerinin oylarıyla.

BAŞKAN – Evet.

İkinci bir talep Sayın Selçuk Özdağ Vekilimizin: “Türkiye Büyük Millet Meclisi 15 Temmuz Darbe Araştırma Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuza davet edilerek bilgisine başvuracağımız Sayın Birgül Ayman Güler, Komisyonumuza gelmeyeceğini belirten bir mektup göndermiştir. Sayın Birgül Ayman Güler'in Cumhuriyet Halk Partisinden ihraç edilme sürecindeki disiplin kurulu raporunun tamamının Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi veya bizzat Sayın Birgül Ayman Güler'den talep edilmesi hususunda gereğini arz ederim. “ diye bir talep.

Bu konuda bir açıklama yapabilir misiniz Selçuk Bey yani buradaki Komisyonumuzun faaliyetini ilgilendiren konu nedir, neden talep ediyoruz?

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; biliyorsunuz, Birgül Ayman Güler Hanımefendi İzmir Milletvekiliyken ve aynı zamanda CHP Genel Başkan Yardımcısıyken, daha sonra 17-25 Aralık oldu, 7 Haziran seçimleri oluştu, daha sonra 1 Kasım seçimleri oluştu. Kendisinin bir demeci oldu. Bu demecinde “Paralel yapıyla iş birliği yaptık.” dedi. Ardından da Cumhuriyet Halk Partisi bu milletvekiliyle ilgili disiplin soruşturması açtı ve ardından da hanımefendi ihraç edildi Cumhuriyet Halk Partisinden. Neden? Çünkü çok önemli bir ifade bu. Cumhuriyet Halk Partisi doksan iki yıllık bir parti ve kendisi, o zaman –daha önce genel başkan yardımcılığı yapmış-bugün sanık sandalyesinde olan Fetullah Gülen ve cemaatiyle ilgili, darbe yapanlarla ilgili bir açıklama da yaptı, “Seçim öncesi bunlarla iş birliği yaptık.” dedi. Bu, çok ağır bir iddia. “Bu iddianın ortaya çıkması için Birgül Ayman Güler Hanımefendi’yi burada dinleyelim.” dedik.

Sağ olun, sizler yazı yazdınız, hanımefendi bize 6 sayfalık bir mektup yazdı, Fetullahçı terör örgütüyle ilgili, bu cemaatle ilgili düşüncelerini belirtti ve yazısına, cevabına şöyle başladı: “Küçük siyasi mülahazalarla davet edildiğimi düşündüğüm için katılamayacağım.” dedi. Şunu da diyebilirdi: “Sorularınıza yazılı olarak cevap verebilirim.” de diyebilirdi veyahut da bu şekilde bir mektup gönderip... Takdir hakkını kullanmıştır, ona da saygı duyarım. Ben, özellikle bu ifadeleri acaba disiplin soruşturmasında kullandı mı, nasıl bir ifade verdi, kendisine neler soruldu orada, bunların öğrenilmesini istiyorum tarihe not düşmek adına. O nedenle, bu disiplin dosyasının Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezinden veyahut da hanımefendinin kendisinden, Birgül Ayman Güler Hanımefendi’den istenmesini talep ediyorum. En azından, tarihe not düşmek adına, o günü açıklığa kavuşturmak adına doğru olduğu kanaatindeyim.

Teşekkür ederim efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – İstensen efendim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ben kabul ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Zaten, şimdiye kadar, bilgi belge istenmesi konusunda hiçbir oylama yapmadık arkadaşlar, bu tamamen Komisyon Başkanlığının takdirinde. Ben, burada Komisyon bilgilensin diye bunu bilgilerinize sundum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bunun ne anlama geldiğinin, CHP’nin bu işe sokulma gayretinin olduğunun farkındayız ama şu kadar da açığız, neyi istiyorsanız talep edelim. Biz bu önergeye kabul oyu veriyoruz çünkü kendimize güveniyoruz. Lütfen talep edilsin, bizim de kabul oyumuz yazılsın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN- Evet, tutanaklara geçmiştir.

Yine Komisyonu bilgilendirmek için...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bizim önergelerimiz vardı – uçaklarımız var da- onları oylatsak...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) - İyi de yani sizinki önemli de bizimki önemsiz... Nasıl bir tarzdır bu yani?

BAŞKAN – Önüme aldım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Biz sabah verdik.

BAŞKAN - Hemen bilgi veriyorum.

Bunlar daha önceden gelmiş önergeler inanın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sıralama yapalım Başkanım.

BAŞKAN – Bu da şu: Bilgi için okuyorum, geçiyorum o zaman.

“Meclis Araştırma Komisyonu Başkanlığına

Cumhuriyet Halk Partisi eski Genel Sekreteri, Milletvekili olan müteveffa Kasım Gülek’in eşi Sayın Nilüfer Gülek’in 70 dönüm arazisini İstanbul’da Fatih Üniversitesine bağışladığı iddia edilmektedir. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünden veya ilgili yerlerden bu hususun sorulmasını arz ve talep ederim.” denmiş.

Araştırmaya yönelik... Tamamdır, geçtik.

Diğer taraftan, yine Cumhuriyet Halk Partisinden 4 sayın milletvekilimizin “MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar’ın dinlenmesinin çalışmalar açısından kritik olduğunu düşünüyoruz. Bu iki görevlinin en kısa sürede dinlenmesinin oylanmasını teklif ederiz.” diye bugün verdiği önerge. Daha önce yazılı olarak da veya konuşmalarda devamlı tekrar edilen de bir husus.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Biz de verdik yazılı olarak.

BAŞKAN – Evet yani hem MİT Müsteşarı hem Genelkurmay Başkanı.

Şimdi, bunu da oya sunmadan ben şöyle bir bilgi arz edeyim Komisyona, ondan sonra oylayalım kanaati hasıl olursa yine oylamasını da yapalım.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Millî İstihbarat Teşkilatı Kanunu’na göre zaten Müsteşarın doğrudan daveti değil, hem tanıklığı hem bu tip yerlerde bilgi vermesi, hatta işte malum soruşturulması dâhil Başbakanlığın iznine bağlı. Dolayısıyla bu Başbakanlığın takdirinde olan bir konu.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Onu zaten söylüyoruz.

BAŞKAN – Yine, Sayın Hulusi Akar’ın yasal olarak böyle bir Başbakanlığa yazma mecburiyeti yoksa da Başbakanlık hem önceki yasal durum hem de yeni kanun hükmünde kararnamelerle de Başbakanlığa bağlandığını biliyoruz ve bu konuda biz arkadaşlarımızın taleplerini bu Komisyonumuzda olumsuz olarak yani oylayıp da ret yönünde bir karar vermedik birlikte biliyorsunuz. Sadece bu konu beklemede kaldı, tıpkı Zekai Aksakallı’nın durumu gibi.

Şimdi, bu konuda...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ne zamana kadar bekleyeceğiz Başkanım?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tartışmaya gerek yok, oylamaya geçelim.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, Zekai Aksakallı mazeretini beyan etti, davet ettik, gelemedi, bugünkü Adana Emniyet Müdürünün gelemediği gibi ama biz bunu kapatmadık. Hatta, Sayın Necdet Özel’le ilgili, dün ben bir radyo programında da ifade ettim, burada Komisyonunda ortak görüş belirdi, dedim ki her an, Komisyonumuzun ortak kanaatidir, biz kendisini yeniden davet ediyoruz, basının olduğu yerde de ifade ettik, ama zorlayıcı bir şey olmadığı için ikinci bir müzekkere veya yazı yazma gibi duruma girmedik dedim.

Şimdi, Sayın Genelkurmay Başkanı ve Sayın Hakan Fidan’la ilgili konuda, güncel hassasiyet nedeniyle, benim özel yani Komisyonumuz adına Başkan olarak yaptığım görüşmelerde Başbakanlıktan bu konuda en azından işaret beklediğimi ifade ediyorum kendileriyle ilgili. Ama buna rağmen şimdi

burada bunun oylanıp da “Komisyon bunu reddetti.” veyahut da “Kabul etti.” şeklinde bir şeyden önce bunun Başkanlık Divanının takdirine bir süre daha bırakılmasını ve beklenmesini ben bilgilerinize sunuyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu arada Başbakanlığa bir yazı yazdınız mı?

BAŞKAN – Yazı yazmadık, hayır, hayır, yazı yazmadık. Şimdi, bazı konuları görüşmemiz devam ediyor.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Size saygı duyuyoruz. Siz oylayın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Kabul edin, ondan sonra görüşmeler devam etsin ama en azından Komisyon iradesi ortaya çıksın çünkü Komisyon iradesi belli değil. Oylamayı kabul ederseniz Başkan görüşmeye devam eder, oylamayı reddederseniz Başkan görüşme yapmaz. Yani bu kadar basit bir durum söz konusu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ayrıca ben sizin...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) - Sizden bir süre istedi Başkan benim anladığım kadarıyla.

BAŞKAN – Evet, Sezgin Bey bir şey diyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben, başlangıçta belirttiğiniz gerekçeyle katılmıyorum. Şöyle katılmıyorum: Buraya birçok memur geldi yani kamu görevlisi geldi buraya şimdiye kadar. Onlar için herhangi bir yere bir yazı yazmadık. MİT Müsteşarının kendi kanununda yani işte mahkemeye veya başka bir yere nasıl gideceği yazılı ama burası Türkiye Büyük Millet Meclisi yani bizim bir kamu görevlisini, sıfatı ne olursa olsun, dinlemek için Başbakanın izin veya Başbakanla görüşme, onayını almamız gibi bir prosedür Türkiye Büyük Millet Meclisinin bulunduğu konuma yakışmaz, doğru da değil yani. Biz çağırırız, gelmezse gelmez; ayrı mesele. Ama tutumu biz almamız yoksa Başbakan izin verdi, vermedi diye onlara da bir yük yüklemek doğru değil ayrıca.

BAŞKAN – Peki, görüşleriniz tutanağa geçti, bu da sizin görüşünüzdür Sezgin Bey ama tabii ki yürürlükteki mevzuatı her alanda olduğu gibi Komisyonumuzun da dikkate alması...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Mevzuat savcılık yönündendir. Bizim Komisyonumuzu engelleyen herhangi bir mevzuatta sınırlayıcı bir düzenleme yok.

BAŞKAN – Zekeriya Bey, buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Değerli Başkanım, tabii, siz burada bunu oylayalım, reddedelim ya da kabul edelim yönünde değil, süre talep etme yönünde Komisyon yönetimi olarak bir şey istediniz.

BAŞKAN – Bu konu, bakın, diğeri gibi...

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Bu, tabii, takdirinizde olan bir şey, arkadaşların da tabii bu konuda takdirinde olan bir şey. Ama ben bir hususu belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) - Şimdi, MİT mevzuatına henüz bakmadım yani MİT şeyle ilgili ama. Mesela avukatların tanıklığına ilişkin olarak biliyorsunuz yani yazılı da olsa şey de olsa her zaman müvekkilinde tanıklıktan çekilme şeyi var yani MİT'in böyle bir şeyi olup olmadığını bilmiyorum; bir tanesi bu. Bunun araştırılması gerektiği kanaatindeyim yani normal bir devlet memuru gibi değil MİT Müsteşarlığı.

Diğer bir nokta da, Değerli Başkanım, burada Hilmi Özkök geçen dinlediğimizde şöyle bir cümle kullanmıştı –ben yanılıyor olabilirim, yanılıyorsam düzeltin- demişti ki: “Ben Genelkurmay İkinci Başkanlığı yapmıştım. Genelkurmay İkinci Başkanının da görevlerinden bir tanesi, en önemli görevi, Genelkurmay Başkanının kafasını dinç tutmak, onu günlük, gündelik sıkıntılı ya da işte olaylarla meşgul etmemek, karar noktasında rahat karar vermesini ve berrak bir düşünceyle karar vermesini sağlamak.” diye bu minvalde cümleleri oldu.

Şimdi, benim şahsi kanaatim bu yani katılmayabilirsiniz ama ben beklenmesi gerektiği ve bu konuda Başkanlık Divanının yetkili olması gerektiği kanaatindeyim. Hem Genelkurmay Başkanımız hem MİT Müsteşarımız şu anda muvazzaf ve görevde ve Türkiye’nin...

BAŞKAN – Savaş var ülkede yani.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – ...ve bugün, biliyorsunuz, Suriye’den almış olduğumuz son şeylerle...

Bana göre, çağrılmaktan çok, mektupla ya da yazıyla sorulmasının daha uygun ve sık olacağı kanaatindeyim ama ben yine de Komisyon Başkanlığına süre verilmesi yönünde yani arkadaşların talebinin “ret” ya da “kabal” değil, bekleyelim, eğer gerekirse makul bir süre olsun bu yani bir aylık bir süre de değil, makul bir süre olsun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Haftaya oylayalım.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Biz katılmıyoruz düşüncelerinize. Ama oylayalım.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Ona göre de karar veririz, gerekirse o zaman oylarız Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bu öneriyi şu anda Komisyon Başkanlık Divanımıza, Başkanlığa bu konuda çalışma yapıp dönmek üzere ben süre verilmesini talep ediyorum Komisyonumuzdan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ne kadar süre Başkanım? Çalışmamızın son bir ayı kaldı yani.

BAŞKAN- Şimdi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin makul süre...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Haftaya arkadaşlar, haftaya.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Bir hafta on gün.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir hafta süre verelim size.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Müsaade ederseniz, bir hafta.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman, önümüzdeki salı günü.

BAŞKAN – Haftaya perşembe gününe kadar.

Peki, o zaman, oylamaya gerek olmadan bu konu gelecek hafta perşembe gününe kadar incelememize terk edilmiştir diyelim.

Yine Cumhuriyet Halk Partisi 4 sayın milletvekili Komisyon üyemizin ortak verdikleri önerge: “Türkiye Büyük Millet Meclisi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Hukuk Danışmanı Sayıştay Uzman Denetçisi Seyfullah Turhan, Türkiye Büyük Millet Meclisi CHP Grubu Danışmanı Savaş Aktur, Emekli Tuğgeneral Ali Er, Ankara Cumhuriyet Savcısı Bülent Yücutürk’ün Komisyon çalışmalarında CHP Grubu uzmanları olarak görevlendirilmelerini arz ve teklif ederiz.”

Bu daha önce de başka bir önergeyle gelmişti. Bu konuda Cumhuriyet Halk Partisinden arkadaşlarımızın... Zaten Komisyonunda “parti uzmanı” diye bir şey yok arkadaşlar, bunu sizler de biliyorsunuz. Yani...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bunlar uzman değil, aynı zamanda kamu görevlisi ya, hani.

BAŞKAN – Yok, bu Cumhuriyet Halk Partisinin uzmanı, AK PARTİ’nin, Milliyetçi Hareket Partisinin uzmanı diye bir durum yok. Uzmanlarımız çalıştırılıyor. Bu konuda, uzmanların görevlendirilmesi konusunda da 4 Ekim 2016 tarihli oturumda zaten Başkanlık Divanına yetki verdiniz ve uzmanlarımız oluşturuldu. Şu anda toplam sayımız kaç? 28 veya 30.

Şimdi, hatta, bugün, biliyorsunuz, Ali Temizer’le ilgili konu da gündeme geldi. Hakikaten kamu makamlarına yazdık ve iyi ki öyle yapmışız. Mesela Ali Temizer’le ilgili, şimdi, biz, ismen bir arkadaşımızın veya parti grubunun değil, tamamen Maliye Bakanlığına yazıp bir görevlendirme istemiştik. Onlar da herhâlde bir soruşturma konusu oldu ki geri çektiler onu, onun yerine Şahin Kaya diye bir arkadaşımız görevlendirildi. Bu arada böyle bir idari tasarrufla açığa alınma işlemi...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Açığa mı? İhraç...

BAŞKAN – İhraç, değil mi?

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – İhraç, ihraç, memuriyetten ihraç.

BAŞKAN – Kanun hükmünde kararnameyle ihraçmış.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Biz öyle biliyoruz. Yanlış bilgi kullanmayalım.

BAŞKAN – İhraç, ihraç. Resmî Gazete’de yayımlanınca öyle haberimiz oldu, değil mi? Yayımlandı.

Şimdi, bu arkadaşlarımızın önergeyle talep ettikleri... Efendim, Cumhuriyet Halk Partisinin 2 uzmanı olan arkadaşın burada gelip de danışman olarak, yardımcı olarak toplantıları takip edip daha sonra gerekli olursa sizin görüşlerinizi yazmada yardımcı olmalarında bir sakınca yok zaten ama şu anda bizim Komisyonumuza yeni uzman tayini konusunda bir talebimiz yok.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, biz bunları en baştan beri verdik, bugün vermedik. Bunun oylanmasını ve sizin net karar vermenizi istiyoruz. İlk günden beri verdik size yazılı olarak.

BAŞKAN – Sezgin Bey, eğer onu söylüyorsanız, biz bunu görüştük de burada bu konuda tartışma da oldu. Ben, tutanaklara bu arada baktım da...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ama bir karar veremedik burada.

BAŞKAN – Ha, oylamayla karar vermedik, oylamayla karar vermedik ama gerçekten, bizim üzüldüğümüz, Cumhuriyet Halk Partisinin o zamanki bildirisi de gündeme geldi, tartıştık ve bunları Komisyon Başkanlığı olarak biz görevlendirmeyi uygun görmedik. O bakımdan bunların ayrıca oylanmasına...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Görevlendirmemeyi uygun görmemek bir Komisyon kararıdır. Hani, biz bunu teklif ediyoruz. Bu bir önerge. Önergenin işlemi belli yani siz bu önergeyi Komisyona sorarsınız, Komisyon reddeder, ondan sonra uzmanlarımızın görevlendirilmediği Komisyon kararı.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – “Gerek görmedik.” diyor zaten, bitti yani. Neyi oylayacağız?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, biz listemizi verdik, siz değerlendirmeye...

BAŞKAN – Değerlendirdim arkadaşlar ve şu anda görevlendirdiğimiz uzmanlar dışında yeni bir uzman görevlendirmeyi uygun bulmuyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Oylayalım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Oylamaya da gerek yoktur bu konuyu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Nasıl oylamaya gerek yok?

BAŞKAN - Hayır, benim yetkimde olan bir konuyu oylamaya gerek görmüyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Öyle bir yetkiniz yok Başkan, gerilmeyelim.

BAŞKAN – Germeye gerek yok ama budur. Siz verdiniz yetkiyi 4 Ekimde Komisyon Başkanlığına, hem...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Öyle bir yetki yok, Komisyon kararı, Başkanlık kararı...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Siz bu arkadaşlardan faydalanmak istiyorsanız bu arkadaşlar burada bulanabilir, size her türlü konuda da destek olabilir. Bunu söylüyor arkadaşlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Belma Hanım, rica ederim.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Biz size rica ediyoruz.

Yani her türlü teklifi sunuyor zaten Başkan, diyor ki: “Burada faydalanmak istiyorsanız bu arkadaşların değerli bilgilerinden tecrübelerinden, Komisyonumuzu takip edebilirler, rapor yazılımda size destek olabilirler.” Gayet açık ve net.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hanımefendi, o zaman mesela sizin Komisyon üyesi olmanıza gerek yok, burada oturup dinleyebilirsiniz.

Bakın, resmî görevlendirmenin...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Bakın, lütfen... Örnekleriniz bile ne hukuki ne edebî. Bir uzman ile bir milletvekilini aynı kefeye koymanızdan dolayı sizi de ayrıca saygıya davet ediyorum Değerli Milletvekili.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Başkanım, ben söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Zekeriya Bey, buyurun.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Şimdi, Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; yani biz daha önceden bu uzmanlarla ilgili talepleri topladık ve uzmanlarla alakalı olarak da biz Başkanlık Divanına, hatta kimlerin çağrılacağı noktasında dahi Başkanlık Divanına yetki verdik. Tabii, o zaman da arkadaşlar şunu söylediler: “Yani bu, hukuka aykırıdır. İşte, bu Komisyon AK PARTİ’den oluşuyor.” diye eleştirileri oldu o dönemde de.

Şimdi, ben de 11 tane isim verdim, 1 tanesi çağrıldı, bu Komisyonunda görevlendirildi. Diğerleri de niye çağrılmadı diye bir şeyim yok, hele en son çıkan şeyden sonra da artık isim vermeyi de düşünmüyorum yani.

BAŞKAN – Zaten kurumlardan çağırdık, hepsi yazılanlar arkadaşlar.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Kurumlardan çağırdık.

Bence bu oylanacak bir konu değil, zaten Komisyon Başkanının, Divanın yetkisinde olan bir durum. Oylanmayacak olan bir konuyu da oylamaya sunmanın bir şeyi olmadığı kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Aykut Bey.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, biz, Meclisin Komisyon çalışma geleneğini, yüz yıllıktan bile eski bu geleneği burada fiilen yok sayıyoruz. Aslında çok basit bir şey söyleyeyim: Çocuğa sormuşlar: “Rüzgâr nasıl oluyor?” demiş ki: “Biz duruyoruz, dünya da dönüyor ya, öyle rüzgâr oluyor.” Aslında rüzgâr öyle olmuyor. Bir komisyon şöyle... “Komisyon” diyor, mesela hiçbir yerde “Başkan yetkilidir.” demiyor. Başkanın yetkili olduğu yerler belli zaten, düzeni sağlar, bilmem ne yapar. Komisyon yetkili. Bu komisyonlar önerge üzerinden çalışır. Mesela muhalefet getirir, önergesini yazar, o önerge okunur, ondan sonra oylanır. Şimdi, siz bunların hepsini yok sayıp diyorsunuz ki: “Böyle bir şey yapmayacağız.” Bu, hukuksuz olur. Bu, hukuka aykırılık olur.

Diğer bir meseleye gelince, komisyonda uzman resmî olarak görevlendirildiğinde bu raporun resmî uzmanı olur, rapor yazımında onlar da bulunur, görüş bildirirler ve rapora ismi geçer. Onun için “Burada gelsin dinlesin, güzel güzel oynayalım.” şeklinde bir yaklaşım bence doğru, hukuki ve devlet geleneğine uygun bir yaklaşım değil. Onun için, siz “Biz böyle karar veriyoruz.” diyorsanız, böyle karar veremezsiniz. Çoğunluğunuz var, karar verebilirsiniz ama usulü, bu önergeyi okutacaksınız, ondan sonra karar vereceksiniz. Ha, biz de diyeceğiz ki çoğunluk oydu, siyasi sorumluluk da onlarda tabii. Bu kadar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ediyorum.

Tabii, arkadaşlarımızın görüşleri kendilerine ait ve saygı duyarız yani eleştirebiliriz ama saygı duyarız.

Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün -belki sık hatırlatıyoruz ama- yani başkanlarının yönetiminde çalışır... Yani özellikle hukukçu arkadaşlarımız takdir edeceklerdir, eğer kanunlarda açık hüküm yoksa, tüzükte açık hüküm yoksa yani mevzuatta açık hüküm yoksa burada...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teamüller...

BAŞKAN - Teamül, ayrıca yetki verdiğimiz yani komisyon başkanının yönetiminde çalışır. Buradaki yetkisini kullanması... Yani o zaman başkanlığın burada durmasının fiilen bir anlamı da yok Aykut Bey. Onun için, bakın...

Ha, şu olursa, bütün arkadaşlarımız...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tüzük'te hüküm olmayan durumlarda Genel Kuruldaki hükümler yer alır Başkanım. Genel Kurulda verilen bir önergeyi Başkanlık Divanı “Biz bunu uygun görmedik.” diye kaldırıp atıyor mu? Oyluyor.

BAŞKAN - Genel Kurulda her şey oylanmıyor ki Mehmet Bey, her şey oylanmıyor ki Genel Kurulda.

Peki, şimdi, değerli arkadaşlar, 4 Ekim tarihinde almış olduğunuz Komisyon kararının hukuki bir anlamı yok mu?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, biz de sizin bu yetkiyi bu kadar kötüye kullanacağınızı bilmiyorduk, açık açık söyleyelim.

BAŞKAN – Sezgin Bey...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Söz verir misiniz efendim?

BAŞKAN – Buyurun Sezgin Bey, dinliyoruz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bakın, kurumlar dışında buraya davet ettiğimiz uzmanlar var. Bize sordunuz mu? Yetkinize göre çağırдыңız, değil mi?

BAŞKAN – Tabii.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Kurumların dışında, siz takdir ettiniz, çağırдыңız. Kaç tane böyle var. Kaç tane? Sayısını bilmiyorum, çok sayıda var.

Biz de bu Komisyon çalışmalarına yardımcı olacağını düşündüğümüz arkadaşlarımızı öneriyoruz. Siz diyorsunuz ki: “Biz takdir etmiyoruz.” Yani bunun neresinde adalet var, bana söyler misiniz, neresinde?

BAŞKAN - Tamamen Komisyona, İç Tüzük’e, Komisyon kararına uygun olarak...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, neresinde adalet var? Tamam, çoğunluğunuz var, çoğunluğunuzla bunu yapabilirsiniz ama bu adalet değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çok ağır sorumlulukları olur. Samimi söylüyorum, ben olsaydım, ben size danışman olsaydım, bunu yapmamanızı tavsiye ederdim ama yaptınız, siz bilirsiniz

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, hem diyoruz ki “Bu komisyon oy birliğiyle kuruldu, Parlamentonun iradesini ortaya koydu, 4 siyasi parti darbeye birden karşı çıktı.” hem de hepsi kamu görevlisi olan insanları önermişiz, tümü kamu görevlisi. “Hayır efendim, ben takdir etmiyorum, bunlar olmayacak.” diyorsunuz. Bunda adalet yok.

Şimdi, burada 30 kişi veya 35 kişi arasında ne fark var, ne fark var? Ha 30 kişi olmuş, ha 35 kişi olmuş. Siz muhalefeti dışlayarak, bakın, muhalefeti dışlayarak... Bir sefer Başkanlık Divanından dışladınız; iki, uzmanlardan da dışlayarak kendiniz bakımından yararlı bir şey yapmıyorsunuz, kendiniz bakımından. Bunu da size hatırlatıyorum, yanlış yapıyorsunuz ya.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Komisyon raporu sizin raporunuz olacak. Bu çok önemlidir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dolayısıyla yanlış yapıyorsunuz. Bunu oylayın, reddedin, tutanaklara bu şekilde geçsin. “Hayır efendim, ben Başkanım, bunu da oylatmam da bunu çağırmam da.” Tamam, yaparsanız, burada kavga edecek halimiz yok ama adaletli olmazsınız bakın ve Komisyon çalışmalarına gölge düşer, bunları teker teker raporumuza yazarız, sizin bu usulsüzlüklerinizi yazarız. Doğru değil, kendi ayağınıza kurşun sıkıyorsunuz ya.

BAŞKAN – Tutanaklara geçmiştir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Neyse, geçti.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz görüşlerinize ama şu anda uygulamamız Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü hükümlerine uygundur. Onun için burada farklı bir uygulama yapmıyoruz arkadaşlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir önergemiz daha var Sayın Başkan, müsaade ederseniz okuyayım hemen hızlıca.

BAŞKAN – Ha, yeni vereceksiniz, öyle mi?

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Metni okuyorum: “Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbe Araştırma Komisyonu –uzun unvanı okumadım- Başkanlığına

Sabah gazetesinde 21-22-23 Kasım 2016 tarihlerinde, ‘FETÖ’den, Tarihin En Büyük Siber Casusluğu’ başlığı ile Abdurrahman Şimşek, Ferhat Ünlü ve Nazif Kahraman tarafından kaleme alınan bir yazı dizisi yayınlanmıştır. Bu yazı dizisinde hangi kuruma ait olduğu belirtilmemiş olan

bir istihbarat raporuna dayanılarak ‘Genelkurmay’ dan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına, Emniyetten HAVELSAN’a kadar pek çok stratejik kurumun mahrem bilgileri FETÖ’cü bilişim şirketlerince ele geçirildi. FETÖ, bu çok gizli bilgileri yabancı ülkelerde de servis etti.’ şeklinde bir iddia öne sürülmüştür. Söz konusu istihbarat raporunun hangi kuruma ait olduğunun tespit edilmesi ve en kısa sürede bir örneğinin Komisyon üyelerine ulaştırılması hususlarında gereğini arz ederiz.

Sezgin Tanrikulu

Aykut Erdoğan

Zeynel Emre

İstanbul

İstanbul

İstanbul*

BAŞKAN – Söz konusu istihbarat raporunun hangi kuruma ait olduğunun tespit edilmesi ve en kısa sürede...”

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Eğer devletin hakkı bu şekilde çalınmışsa bu önemli bir şeydir. Biz üzerimize düşeni yaptık.

BAŞKAN – Önerge alınmıştır arkadaşlar. Zaten bir araştırma isteniyor, bir kuruma doğrudan yazı değil de, değil mi? Öyle anlıyorum. Söz konusu istihbarat raporunun hangi kuruma ait olduğunun tespit edilmesi ve en kısa sürede bir örneğinin Komisyon üyelerine ulaştırılması hususlarında gerekli yazışmayı yapmak üzere önerge alınmıştır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Eminim Sabah gazetesine ulaştırılan bir istihbarat raporu Meclisten saklanmayacaktır yani.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani yazı dizisi danışman arkadaşlarda var, eğer arzu ederseniz onu verebiliriz ama bu biliniyor zaten.

BAŞKAN – Bulabiliriz de. İnternet çıktısı vardır, İnternet çıktısını alırlar, oradan değerlendiririz arkadaşlar.

Şimdi, önergelerin konusu yok.

Ben, Komisyon üyelerimize bir bilgi arz edeyim arkadaşlar. İstanbul’da İstanbul Başsavcılığının işte soruşturmasına konu şüpheli olarak alınıp ancak daha sonra itiraflarda bulunan Fetullahçı terör örgütü hakkında da hakikaten aydınlatıcı ciddi bilgiler veren 2 kişi var, birisi doktor, birisi öğretmen. İstanbul’daki yapılanma hakkında somut yani böyle genel akademik bilgi değil, isim, yer, zaman belirtilmek suretiyle somut bilgiler savcılığa sunmuş. Sanıyorum, burada, mesela, darbe gecesine kadar gelen şeyler var. Mesela darbe gecesini televizyonlardan darbeyi görünce Erhan Durak isimli cemaat sorumlusuna “Ne oluyor?” diye Tango vasıtasıyla sorduğunda “Ya tamamen yok olacağız ya da...” cevap mesajı yolladığı yani böyle 15 Temmuz gecesine kadar devam eden süreçte örgüt elemanlarının nasıl çalıştığı konusunda somut bilgileri var. Komisyona bunu da bilgi olarak ifade ediyorum. Önceki konuşmalarımıza da atfen etkin pişmanlık yönünden de değerlendirilen ifadeler. Bu 2 kişiyi de önümüzdeki program dâhilinde değerlendirip hakikaten...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bunların dinlenmesi mesela adli yargılamaya etki etmiyor, değil mi?

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Ben onu söyleyecektim şimdi, onun dikkate alınmasını az önce söylediğim gibi....

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Komisyonu battal etme yolu olarak bu adli şey tabii ki önemli bir savunma aracı olur. Siz bilirsiniz, yine söylüyoruz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu pişmanlık duyanlar da sanıklar.

BAŞKAN – Efendim?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Pişmanlık duyanlar da sanıklar.

BAŞKAN – Sanık, biliyorsunuz, iddianameden sonra ya Sezgin Bey.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bunlar hakkında soruşturma var mı yani?

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sezgin Bey, bundan önce yapmış olduğum açıklamaların bu kişiler için de geçerli olduğunu ve bunu Komisyonun değerlendirmesi gerektiğini söyleyecektim Başkanım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Yani “Komisyon dinlemesin.” diyorsunuz.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) - Hayır, bakın, eğer haklarında bir dava yoksa, yargılanmıyorlarsa bu adamlar, az önce diğer sanıklar açısından söylediğim şeyler bunlar açısından da geçerlidir; onu söylüyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – İtirafçı beyanları bir soruşturma dosyasına alınır.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) - Söyledim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ve o beyanları daha sonra bir mahkeme değerlendirir.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Bakın, Sezgin Bey, benim bu konuda söylediğim net, az önce sanıkların dinlenmemesi gerektiği yönünde yargıya müdahale noktasında söylemiştim. Aynı şey, bu itirafçılar için de az önce söylediklerim geçerli, Komisyonun bunu da dikkate almasını talep ediyorum, söyleyeceğim bu yani.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de görüşlerimi söyleyeyim.

BAŞKAN – Evet, Sezgin Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Yani itirafçılık müessesesinin ne anlama geldiğini ben kendi meslek yaşamımdan biliyorum. Biraz önce gerçekçileriniz vardı, o gerçekçilerle, evet, yani siz de 138 falan dediniz. Yani sonuç itibarıyla bunlar şüpheli şu anda, her ne kadar itirafçı olsalar da şüpheli. Takdir size ait, gelsinler, bizim için çok şey değil ama itirafçı olmayan bu kadar bilgi sahibi olan insan varken, itirafçı olmayan, açık açık biz darbeciyiz diyen insanlar varken, açık açık darbeciyiz diyor adam ya ifadesinde, itirafçı da değil.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sanık değilse çağrılabilceği kanaatindeyim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Yani bunları dinlemekten sarfınazar ediyorsunuz ama yarın öbür gün doğru söyleyip söylemediklerini test etme imkânınız olmayan itirafçılar konusunda karar veriyorsunuz.

BAŞKAN – Görüşünüz dinlemeyelim yönünde mi?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Yok, hayır, takdir size ait ama bence diğerlerini dinlememiz lazım, darbecileri dinlememiz lazım, darbeye bizzat karışanları dinlememiz lazım; onlar konusunda kendi kanaatimizi Parlamenteoya sunacak birinci elden bilgi almamız lazım, savcılar üzerinden değil, kendi kanaatlerimizi...

BAŞKAN – Söz almışken itirafçılarla ilgili, yani bu görüşünüz, kanaatiniz...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Takdir size ait yani sonuç itibarıyla, siz değerlendirin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bizce herkes dinlenilebilir, hukuki bir engel yoktur, öncelik meselesi vardır sadece.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Zaten bunu oylamayacağım, ben Komisyona bilgi olarak arz ettim. Bu konuda böyle bir şey var, bunu da üyelerimizin görüşleri doğrultusunda değerlendirelim arkadaşlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir araştırma yapmamak her zaman şaibe yaratır herkes adına. Yani kim ki araştırılmıyorsa, tarih önünde hep şaibeli bir isim olarak kalabilir, buna dikkat etmeliyiz hepimiz.

BAŞKAN – Aynen arkadaşlar, zaten bakın, burada bir hassasiyet, yani burada bir siyasi kaygı öne çıkararak değil, hakikaten milletin gözü bu Komisyonunda oluyor, burada konuşulanlarda oluyor, kamuoyunda tartışılıyor. Yani burada çok farklı bir... .

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani yarın öbür gün tekrar başımıza iş geldiğinde, “İşte, oradaki adamlar özellikle bunu araştırtmadı; suçuydular, bucuydular.” Bu, bizim üzerimize düşmemeli yani, onun için ne diyorsanız “Evet.” diyoruz.

BAŞKAN – Ali Temizel konusu sanıyorum basına bugün çıktı mı bilmiyorum, belki hemen düşmüştür. Çıktı mı? Şimdi “Komisyondaki uzman şöyle oldu.” gündeme geliyor veya işte geçen gün... .

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İşte o zaman görevli olan amirlerine dönüp...

BAŞKAN – Geçen gün işte ne oldu, iki siyasi parti liderimizin işte yakın korumaları şu çıktı. Tabii, bunlardan bir şey çıkarmak doğru da değil zaten, yani böyle bir yoruma katılmam.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, o personeli görevlendiren idari amirler hakkında gereği yapılmazsa... . Çünkü, Komisyonu zor durumda bıraktı bu iş.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) - Başkanım, ben tekrar söz aldım ama, yani az önce söylediğimi tekrar söylüyorum: İlkesel olarak, sanık olarak yargılananların hukuki anlamda burada dinlenmesinin mahzurlu olacağını düşünüyorum, eğer sanık statüsündeyse bence çağrılmaması gerektiği... .

BAŞKAN – Malum, hukukçu olmayan arkadaşlar açısından -Sezgin Bey onu kastediyor- iddianame kabul edilinceye kadar şüphelidir, iddianame kabul edildiyse sanıktır. Yani o yönden sanık mı, şüpheli mi sorusu, evet.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Benim görüşüm bu yöndedir yani Başkanım.

BAŞKAN – Tamam Zekeriya Bey, teşekkürler.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Selçuk Bey bir görüş ifade edecek, ondan sonra Serkan Bey...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; eğer uygun görürseniz benim şöyle bir düşüncem var: Bu itirafçı denilen kişileri, kimlerse bunlar, dinleyelim diye düşünüyorum. Henüz daha bunların iddianameleri hazırlanmadı, davalar açıldı ama iddianameler hazırlanmadı ve henüz de sanık değiller herhâlde, hukuki noktada çok şüpheli.

İkinci olarak da bu darbeye karışmış olan, isimleri verilen, işte Partigöç gibi, neyse bu adamların isimleri, bunlarla ilgili de eğer uygun görürse Komisyonumuz, oylama yapıldı ama CHP’den, MHP’den, AK PARTİ’den ve HDP’den birer kişi görevlendirerek cezaevinde bunlarla bir görüşme yapalım gayriresmî olarak, önce bir gidelim, bunları bir dinleyelim. Daha sonra, bir bakalım, Komisyonumuzu daha sonra cezaevine götürelim, eğer dinlenmesinde bu insanların fayda mülhaza ediyorsak, bu darbeyle ilgili çok ciddi şeyler söylüyorlarsa, bunlarla ilgili, önce bir gayriresmî olarak gidip bunlarla bir görüşme yapılmasına... .

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Buna resmîyette ne siyasi ne hukuki ne de etik hiçbir engel yok ki, burası bir Komisyon hani.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Aykut Bey, affedersiniz.

Daha sonra, eğer biz buradan bir fayda mülahaza edeceksak, hakikaten bu insanlar bu darbenin açıklanması... Zaten ifadelerini verecekler bunlar, bir yandan Emniyette verdiler, bir yandan savcı huzurunda verdiler, bir diğer yandan da mahkemelerde verecekler ama bu sırada bizim de gidip görüşmemizde fayda mülahaza ediyorum ama takdir sizindir. Daha sonra eğer bir fayda mülahaza etmezsek, yok, görüşmüyoruz deriz. Çünkü daha önceki Komisyonunda Sayın Mehmet Ağar'ı -o zaman cezaevindeydi, gerçi o zaman ceza almıştı, hüküm giymişti kendisi- biz cezaevine giderek kendisi gerek Susurluk'la ilgili gerek başka konularla ilgili gerek faili meçhullerle ilgili veyahut da Güneydoğu Anadolu'daki olaylarla ilgili dinlemiştik, takdire arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Ben de bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Bu itirafçılarla ilgili konuda bu kişilerin can güvenliğiyle ilgili de sorun olmaması gerektiği kanaatindeyim. O konuyu da Komisyonun dikkatlerine sunuyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Efendim, zaten basın yazmış bir sürü adam... Yani şimdi, mesela, HSYK üyesi Kerim Tosun'la ilgili bütün gazeteler boy boy, hatta deşifre ettiği isimlere kadar yazdılar, adam serbest bırakıldı. Şimdi sokaktaki koruması... Cezaevi belki daha güvenli. Bakın, şimdi, gülmeyin arkadaşlar. Hani, Komisyonunda bazı şeyleri sanki çok gizliymiş, çok saklıymış, efendim... Ya, zaten bunlar basında her gün... İşte biraz önce gazeteden İnternet'e düşmüş bir haber getirdi danışmanım, bir general: "Bana tebligatı bir gün önce Mehmet Partigöç yaptı." diyor. Yani Mehmet Partigöç tebligat yaptıysa birine, birisi de Mehmet Partigöç'e tebligat yaptı. Mehmet Partigöç'e kimin tebligat yaptığını, bu işe nereden bulaştığını nasıl öğreneceğiz biz bu adamı dinlemezsek? Yani bu adamı dinlemenin sakıncası nedir? Bu kadar buna gerek yok. Yani şu anda zaten bir çok ifade, savcılığa gelmeden önce polisin aldığı ifadelerin çoğu sokakta geziyor. Yani adam gözaltına alınmış, poliste alınan ifadesi, adam savcılığa varmadan... İnternette okuduk bir çoğunun ifadesini. Şimdi böyle bir ortamda yani sanki çok gizli işler yapılmıyormuş havasına Komisyonumuzu, kendimizi büründürmeye gerek yok.

BAŞKAN – Şeffaf yapıyoruz aslında, yani gizli bir soruşturma da değil yani.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bizim şu anda bu isimlerin hepsini dinlemememizin hiçbir sakıncası yok ama önümüzdeki hafta ne yapacağız, bence biraz da somut olarak ona bakalım, yani önümüzdeki hafta ne yapacağız?

BAŞKAN – Önümüzdeki hafta...

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Adana Emniyet Müdürünü çağıracağız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Adana Emniyet Müdürünü, işte, bir ikinci bomba patlatıldı şimdi biraz önce. İkinci bomba patlamadan yakaladılar. Yani Adana'da bu iş, hareketlilik ne kadar devam edecek, önümüzdeki hafta gelebilecek mi, onu bilmiyoruz yani.

BAŞKAN – Onu davet ettik bir defa, Osman Ak, o da ortak bir talebi partilerimizin.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Doğru yani, ona itirazımız yok.

BAŞKAN – Osman Ak'ı dinleyelim.

Diğer taraftan, Zekai Aksakallı Bey'den bir cevap bekliyoruz, onu da davet ettik biliyorsunuz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben iki tane daha yeni isim bildirmiştim, birisi MİT Daire Başkanı.

BAŞKAN – Ertan mı neydi ismi?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sadık Üstün'dü galiba, bir de 8. Kolordu Komutanı.

BAŞKAN – Onu demin not ettim de Korgeneral Yılmaz Uyar mı?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Evet. İki tane yeni isim. Özellikle bu MİT'teki arkadaş Ankara'da, onun gelmesi mümkünse önümüzdeki hafta.

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Aziz Yıldırım'ın dinlenmesini istiyorum ben de Sayın Başkan, Cübbeli'den vazgeçtim.

BAŞKAN – Bu, Korgeneral Yılmaz Uyar hangi konuda Mehmet Bey, yani bilfiil çatışmaya giren mi?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Genelkurmayda istihbarat başkanlığı yapmış. Şimdi herkes istihbarat konusunu gündeme getiriyor, bu konuda bilgi verebileceği söylendi bana.

BAŞKAN – İstihbarat başkanlığı yapmış diyorsunuz.

Bir de o geceyle ilgili de fiili...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – O geceyi ilgili bilmiyorum, o gün neredeydi, onu bilmiyorum.

BAŞKAN – Basına düşen şey falan var mı?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yok, yok.

Bir de MİT'ten daire başkanı, bu ikisini de mümkünse...

BAŞKAN – O listede yazılı herhâlde.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yazılı olarak verdik geçen hafta.

BAŞKAN – Bunu da ekleyelim şeye de Mehmet Bey'in şeyi olarak.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bir de mali ayağıyla ilgili olarak, yani iş adamlarının da ötesinde, bu konuda bizim resmî kurumlardan ne MASAK bugüne kadar bir sunum yaptı ne BDDK bu konuda Komisyona bir bilgi verdi ne Maliye Bakanlığı ya da başka bir ekonomik boyutuyla ilgili... Bir de Kamu İhale Kurumundan hiç kimseyi dinlemedik. Mesela, bu ihalelerle ilgili işlemler nasıl yapıldı, bu Kamu İhale Kurumu da önemli bir kurum.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – TMSF Başkanı olabilir. Şu anda ne yapıyorlar?

BAŞKAN – Mehmet Bey, o konularda, yazışma konusunda bir eksikimiz yok, geliyor, takip ediliyor, geliyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yazışma tamam ama biraz da bunları dinlememiz lazım. Yani Kamu İhale Kurumundan mesela bu konuda kim yetkiliyse... İhalelerle ilgili şimdiki kadar bir sürü para transferi var sağa sola. Şimdi, bunu iki türlü düşünmek lazım.

BAŞKAN – Şöyle mi diyorsunuz: Yani hem rapor isteyelim ama bir yetkili de görevlendirsinler, bize bir bilgi sunsun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tabii, sunsun. Mali ayakta şu var arkadaşlar: Bir iş adamlarının topladığı şeyler var, bu himmet adı altında yapılan şeyler var, işte daha önce dinlediğimiz, Galip Öztürk'ün anlattığı gibi, bu iş adamlarının üzerine kumpas kurarak gitmek var, bir de devletten cemaate yakın iş adamlarına aktarılan kaynaklar var, bu da ihaleler yoluyla oluyor. Yani bunlarla ilgili de bize biraz yetkili kurulların, yetkili birimlerin bilgi vermesi lazım.

BAŞKAN – Tamam, bu KİK'le ilgili konuyu araştıralım, yani biz Başkanlık olarak araştıralım, hem istediğimiz bilgi hem de sunum konusunu...

Buyurun Zeynel Bey.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, birincisi, çalışma takvimini bilmek lazım, yani biz önümüzdeki haftanın, ya da geçtiğimiz hafta, üç haftadan itibaren biz haftada iki gün çalışıyoruz burada. Hani bunun nedeni ne bilmiyorum, bu zaten süreli çalışan bir Komisyon, ne kadar yoğun çalışırsa o kadar verimli olacaktır. Dolayısıyla, günleri iyi değerlendirmek lazım, sonra süre, zaman kalmayacak. Önümüzdeki hafta, hatta iki haftalık iş planı ortaya çıkarsa, ona göre de bizim hazırlık yapma şansımız olur. Çünkü son saniyede, son gün ya da biz telefonda WhatsApp üzerinden ki bazen geç bakıyoruz, sürekli telefona bakamıyoruz, kimin geleceğini oturup araştırmak durumunda kalıyoruz, önceden haberimiz de olmuyor.

Bir de bununla ilgili, bakın, Sayın Başkan, şöyle bir şey oldu. Şimdi şehitlerimiz, gazilerimiz hepimizin ortak değeri, hepimiz azami saygıyı göstermek durumundayız. Tüm şehit yakınlarını da gazileri de biliyoruz ki farklı siyasi partilere, farklı liderlere, Cumhurbaşkanlarına, Başbakanlara farklı gözlerle bakıyorlar, zaman zaman çok ağır sözler de sarf ettiklerini duyuyoruz. Şimdi, bu ayrı bir konu ama buraya çağıracağımız, tanık olarak davet edeceğimiz isimleri de en azından siyasi partiler arasında herhangi bir polemik yaşatmayacak isimler olmasında önem var, yani öncesinden istişare etmekte fayda var. Dün mesela burada davet edilen isimlerden en son listeye dâhil edilen ki en son ne zaman dâhil edildiği de ve kimin dâhil ettiğini de hakikaten merak ediyoruz, sosyal medya hesaplarında, burada bulunduğu vakit danışman arkadaş uyardı, hem partimize hem Genel Başkanımıza çok ağır hakaretleri var sosyal medyada. Şimdi, burada, diğer gazilerimiz de burada, böyle bir şeyi polemik konusu yapmak istemedim yani.

BAŞKAN – Fırsat vermedik zaten biliyorsunuz, öyle hiçbir şey de olmadı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Hayır, sosyal medyasında var bunlar. Şöyle bir şey olabilir: Şimdi, tersini düşünün, yani sizin partinize, genel başkanlarınıza hakaret eden birini biz burada çağırıp da dinleyelim desek, buna hoş bakmazsınız yani meselenin özüne bir de bu açıdan bakmak lazım. Dün burada tatsızlık olmaması açısından bunu dile getirmedik ve son anda, mesela ilk gelen yazıda yok, son anda en altta ilave edilmiş o isim.

BAŞKAN – Onu bir izah edeyim: Rukiye Dağ, Cuma Dağ isimli eşi, hani başsız şehit falan diye basın açıklıyor. Rukiye Dağ burada davetliydi. Rukiye Dağ... Bugün için önce gazileri düşündük, sonradan “Ben çarşamba günü Muğla’da davetliyim.” diyerek katılamayacağım...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Peki, o isimi kim davet etti yani ismi nereden geldi?

BAŞKAN – Öyle olunca, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından bu konuda isim listesi zaten istemiştik, geciktiği için hemen bir faksla bilgi versinler, onlar üzerinden bir isim seçelim dedik ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından gelen isimlerden Ankara’da oturan birini son anda olduğu için, o ismi dâhil ettik. Yani orada kesinlikle öyle bir sosyal medyası veya diğerlerine... Üstelik de dün sizin biliyorsunuz, bunu bana göstermeniz üzerine hemen kendisine...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani bunu incelemek lazım, bu hassas bir konu. Yani ben özellikle şehit ve gazilerin siyaset dışında tutulması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Kesinlikle hemen ikazı yaptık biliyorsunuz Zeynel Bey, şahidi sizsiniz. Dedim ki ben, arkadaşı ikaz edelim, nitekim hassastık o konuda, eğer siyasi değerlendirmelere... “Siz olayı anlatın, o konulara girmeyin.” diyecektik, öyle bir şey de yaşanmadı, tamamen o güne mahsus şeylerini anlattılar. Yani o hassasiyeti gösteriyoruz, gösteririz de yani çünkü hele hele gazi ve şehitlerimizi burada siyasi partilerimiz arasında farklı bir yere değerlendirmeye fırsat vermeyiz yani, böyle bir şey olmaz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Çünkü her siyasi görüşten var yani, burada o şeyin içine giremeyiz yani burada.

BAŞKAN – Ya Zeynel Bey, siz tanıyorsunuz bizi, yani burada bizim “Yenikapı” dediğimiz ruhu, uzlaşmayı, birlikte tepkiyi... Yani ben bunu her konuşmanın başlangıcında da laf olsun diye söylemiyorum. Geçen gün bakın yabancı heyeti birlikte karşıladık, her iki değerli üye olarak sizler de katıldınız, orada bunun ne kadar önemli olduğunun biz de idrakindeyiz, yani burada iktidarıyla muhalefetiyle birlikte görüntü vermenin, birlikte tepki vermenin hassasiyetinde bir tereddüt yok.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, bir de geçtiğimiz hafta ya da bu haftaydı, Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki “Naci Bey’den önceki Millî Eğitim Bakanlarını ben çok ikna edemedim FETÖ ile mücadele konusunda.” Ya da işte “Mücadele konusunda harekete geçmekte isteksiz davrandılar.” minvalinde bir açıklaması oldu yani detayı da var basında. O nedenle, biz bahsettiği dönemki Millî Eğitim Bakanlarının da Komisyon tarafından dinlenmesini talep ediyoruz. Burada Ömer Dinçer, Hüseyin Çelik, işte diğer isimler, diğer Millî Eğitim Bakanlarının Komisyonunda dinlenmesini talep ediyoruz. Yani beyanını hatırlıyorsunuz zannediyorum, geçtiğimiz günlerde Sayın Cumhurbaşkanı ifade etti. “Millî Eğitim Bakanlarından Naci Bey’e kadar olan, Naci Bey’i ayırıyorum.” tarzında bir konuşması oldu. “Oraya kadarki kısımda, bu konuyla mücadele konusunda gerekli hassasiyeti göstermediler.” anlamına gelecek açıklaması oldu. Dolayısıyla, çağrılmalarını talep ediyoruz.

Mal varlığı konusu çok önemli, bu konuda biz çok mesafe alamadık Komisyon olarak. Yani Türkiye çapındaki...

BAŞKAN – Öneri varsa alalım, somut öneri varsa alalım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi Türkiye çapındaki edindikleri mal varlığı yani bunların kapsamı, değeri, tespitler şu ana kadar, tabii bunu müfettişler inceliyordur hâlâ ama bunun çerçevesini de bilmekte fayda var ve nasıl edindikleri yani hangi tarihlerde nasıl edindikleri, bu yapıya nasıl güç katıldığını da ortaya dökcek önemli bir araştırma olacaktır. Dolayısıyla, bunları da isteyelim diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Bilgi olarak arkadaşımız getiriyor. Hem Maliye Bakanlığına hem MASAK’a hem Hazine Müsteşarlığına özellikle FETÖ’ye mahsus bu mal varlığı ve bu konuda hazırlanmış detaylı raporların gönderilmesi için yazıyı yazdık, oradaki temsilci arkadaşlarımıza da daha yakın takip edin diye 16/11/2016 Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu’na, 16/11/2016 Maliye Bakanlığına, yine aynı tarihte Devlet Denetleme Kurulu Başkanlığına da yazıları yazdık, telefonla görüşmeleri de yaptık, tutanaklara geçsin. Yani biz 30/11/2016 dedik, bunda tarihe 30/11/2016 dememizin sebebi araştırmaya dayalı bir rapor istediğimiz için öyle bir tarih verdik ama bir an önce de gönderilmesini talep ettik. Doğrudur, FETÖ’nün finans boyutunu, mali boyutunu araştırma konusunda yine somut öneriler olduğunda derhâl önerileri değerlendirilelim.

Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Ben BDDK Başkanının dinlenmesi taraftarıyım. Çünkü finans ayağı da önemlidir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – BDDK Başkanının kendisinin dinlenmesini, öyle mi?

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Evet.

BAŞKAN – Zahmet olmazsa bir yazılı önerge olarak alalım, program dâhilinde değerlendirelim.

Arkadaşlar çok teşekkür ediyoruz.

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Ben de bir söz alayım Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Serkan Bey.

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Başkanım, bir kez böyle cezaevlerindeki dinlemelerle alakalı, bunların kimi şüpheli, kimi sanık konumunda olduğu için yargılama sürecinde buralara gitmeye gerek yok diye düşünüyorum, zaten yargı onlar için gerekli çalışmayı yapıyor.

Diğer noktada da bu mali ayakla ilgili TMSF’ye şu anda ciddi manada şirket devr oldu, önce kayyum atandı, sonra TMSF bünyesine geçti.

BAŞKAN – Hâlâ dünkü kararnameyle, evvelki günkü, gene oldu.

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Evet, bayağı bir geçiyor, bence TMSF mali boyutta bize daha sağlıklı bilgi verebilir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Var değil mi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu yazımız?

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Onu bence istersek sağlıklı olur.

BAŞKAN – İstedik, 16/11/2016’da istedik.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Serkan Bey, yargının süresi yok ama Komisyonumuzun süresi var, onu hatırlatayım.

SERKAN BAYRAM (Erzincan) – Bizde sıkıntı yok Başkanım.

Tamam, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ederiz Serkan Bey, sağ olun.

Peki, değerli arkadaşlar, haftalık program -inşallah pazartesiye kalmasın- yarın yapalım, teyitleri alalım ve bu talepleri de dikkate alarak pazartesiye kalmadan cumadan tüm Komisyon üyelerimize duyuralım arkadaşlar bilgilendirmeyi. WhatsApp’da bir problem sanıyorum yok, biraz daha belki WhatsApp’larımızı sık kontrol ettik mi şeyi de aşmış oluruz.

Ravza Hanım, buyurun.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Demin Zeynel Bey bütçeyi söyleyince ya da siz mi söylediniz Hocam, bütçe çalışmaları başlayınca nasıl olacak takvimimiz, hani yoğunluk olacağı için?

BAŞKAN – Şimdi 5 ile 16’sı arasında bütçe var. Tabii ki bütçe oylamaları önemli, hepimizin orada da görevimiz var. Yani bütçe çalışmalarını aksatmayacak bir çalışma takvimi de yapmamız lazım. Doğrusu, tabii bugün gündeme geldi ama ben de aldım ne zaman diye, 5 ile 16’sı arasında. Yani onları aksatmayacak şekilde. Eğer arkadaşlarımız o ilk baştaki yani “Meclisin çalışma günleri yapalım.” konusunda ısrarcı olmazsa, mesela şu anda gidiyor hemen arkadaşlarımız, Ankara dışına gidiyor, o zaman çalışacağız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Meclis her gün çalışıyor.

BAŞKAN – Her gün çalışacak, doğru. Yani o çalışmayı da aksatmayacak bir çalışma takvimi üzerinde duralım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani buraya ara vermeden yine saatleri ayarlayarak yapabiliriz.

BAŞKAN – Yapılabilir. Biz şeyi aşabilseydik arkadaşlar, yani bu dinleme konusu hakikaten mesela bugünkü konuşumuzda tam üç saat sürdü. Saygı duyuyorum, tabii ve söz kesmedim hiçbir arkadaşım da, uzun uzun... Hatta, bir mevzu olur diye hemen buradan yazıyorum da. Hemen hemen her arkadaşımız en azından on sekiz dakika, on beş dakika gibi bir şeyi oldu, en kısa da Zeynel Bey’in oldu yalnız, onu söyleyeyim, yedi dakikalık gibi kısa bir sürede...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – On sekiz dakikanın içinde yalnız cevaplar da var.

BAŞKAN – Cevaplar da giriyor, tabii, onu da dikkate alıyoruz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sadece sorularımızı sorsak üç dakika da sorarız yani.

BAŞKAN – Evet, üç saat çok bir zaman ama bir türlü azaltamadık yani. Bunu da ben kimseyi suçlamak için söyleyemiyorum bunu. O zaman belki bir günde 4 kişiyi dinleyebilsek...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yazılı cevaba itirazımız, yazılı cevaba itirazımız var bu yüzden Sayın Başkan. Şimdi burada dinleyince sorudan soru çıkıyor. Soru sorduğumuzda gelecek cevaba göre belki yeniden soruyu sormak gerekiyor. Yani o bakımdan, bu mektuplaşma devri biraz geride kaldı yani.

BAŞKAN – Evet, çok iyi oldu hatırlattığımız bu konuyu. Şimdi, gündemimizin birisi de oydu, biraz acele etti arkadaşlarımız. Şimdi Cumhurbaşkanımız, Başbakan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Onlara biz gidelim ziyarete.

BAŞKAN – Şimdi, onlarla ilgili, ben tekdire arz ettim, eğer program uygun olursa belki Komisyonumuz davet edilebilir ama o konuda o zaman bilgilendiririz, şimdi bir şey söylemek...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bence gidelim, onların da buna itiraz edeceğini zannetmiyorum.

BAŞKAN – Evet, ama diğer...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Çünkü Sayın Başbakanın, Sayın Cumhurbaşkanının Komisyona davet edilmesi uygun değil. Orada kapalı olur, yani basın işte bir fotoğraf alır, ondan sonra biz onların söyleyeceklerini dinleriz, belki bir iki tane de nezaketen soru sorulur ve birçok şeyi de bence çok verimli olur. Yani bu, mektuptan her hâlükârda faydalıdır, mektup işi artık bu...

BAŞKAN – Efendim, listede yer alanlar dâhil ama özellikle eski Cumhurbaşkanları ve Başbakanlar konusunda arkadaşlarımız sorularını, yani pazartesi, salı gününe kadar soru önerilerini Komisyonumuza sunsunlar, bunları da yazılı olarak kendilerinden talep edelim. Biz onu uygun olarak da yazarız, buraya gelip bilgi vermek isteyen hiçbir kimsenin önünü kesmeyecek biçimde...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Eskilere de gideriz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun bu şekilde tüm eski şeylere gitmesini, bilemiyorum, yani tekrar bir değerlendirmek lazım. Davet edelim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Eski olup da kaç kişi var?

BAŞKAN – Sayın Necdet Sezer var, Sayın Abdullah Gül var, 3 Başbakan ve 2 Cumhurbaşkanımız var isimlerde.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gelmek istiyorlarsa kendileri gelsinler, yoksa biz gidelim onlara. Yani bu mektuplaşma işi bu çağda biraz... Yani daha önce bunun örneği var.

BAŞKAN – Peki, oturumu kapatıyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 17.23

